

Comhairle an
Aontais Eorpaigh

An Bhruiséil, 9 Márta 2022
(OR. en)

7042/22

Comhad Idirinstitiúideach:
2022/0066(COD)

JAI 316
FREMP 55
COHOM 18
COPEN 82
EDUC 80
MIGR 78
SOC 141
ANTIDISCRIM 10
GENDER 18
JEUN 27
CODEC 263

TOGRA

ó:	Ardrúnaí an Choimisiúin Eorpaigh, arna s(h)íniú ag Martine DEPREZ, Stiúrthóir
dáta a fuarthas:	9 Márta 2022
chuig:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Ardrúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh
Uimh. an doic. ón gCoim.:	COM(2022) 105 final
Ábhar:	Togra le haghaidh TREOIR Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhrac

Gheobhaidh na toscaireachtaí i gceangal leis seo doiciméad COM(2022) 105 final.

Faoi iamh: COM(2022) 105 final

AN COIMISIÚN
EORPACH

Strasbourg, 8.3.2022
COM(2022) 105 final

2022/0066 (COD)

Togra le haghaidh

TREOIR Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhrac

{SEC(2022) 150 final} - {SWD(2022) 60 final} - {SWD(2022) 61 final} -
{SWD(2022) 62 final} - {SWD(2022) 63 final}

MEABHRÁN MÍNIÚCHÁIN

1. COMHTHÉACS AN TOGRA

• Forais an togra

Is é is aidhm don togra seo foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhrac go héifeachtach ar fud an Aontais. Déanann sé amhlaidh trí bhearta a mholadh sna réimsí seo a leanas: Cionta ábhartha a choiriúlú agus smachtbhannaí ina leith; Íospartaigh a chosaint agus rochtain ar cheartas; Tacaíocht d'íospartaigh; cosc; COMHORDÚ AGUS COMHAR

Is éard is foréigean in aghaidh na mban ann foréigean inscnebhunaithe atá dírithe ar bhean toisc gur bean í nó foréigean a dhéanann difear díreireach do mhná. Áirítear leis gach gníomh foréigin inscnebhunaithe a mbíonn, nó ar dócha go mbeidh, dochar nó fulaingt fhisiceach, ghnéasach, shíceolaíoch nó eacnamaíoch mar thoradh orthu, lena n-áirítear bagairtí go ndéanfaí gníomhartha den sórt sin. Cuimsíonn sé cionta amhail foréigean gnéasach, lena n-áirítear éigniú, ciorrú ball giniúna ban, pósadh éigeantais, gínmhilleadh éigeantach nó steiriliú, gáinneáil ar dhaoine chun críocha teacht i dtír gnéasach, stalcaireacht, ciapadh gnéasach, feimbhácú, fuathchaint agus coireanna ar bhonn gnéis agus cineálacha éagsúla foréigin ar líne ('cibearfhoréigean'), lena n-áirítear íomhánna a chomhroinnt go neamhchomhthoiliúil, cibearstalcaireacht agus cibearchiapadh. Tá an foréigean sin fréamhaithe sa neamhionannas inscne agus is léiriú é ar idirdhealú struchtúrach in aghaidh na mban. Is cineál foréigin in aghaidh na mban é an foréigean baile toisc go mbíonn tionchar díreireach aige ar mhná. Tarlaíonn sé san aonad teaghlaigh nó baile, beag beann ar an nasc bitheolaíoch nó dlíthiúil teaghlaigh, idir dlúthpháirtithe nó idir baill eile den teaghlach, lena n-áirítear idir tuismitheoirí agus leanaí. Déantar ionadaíocht dhíreireach ar mhná mar íospartaigh ón dá chineál foréigin mar gheall ar na patrúin bhunúsacha comhéigin, cumhachta agus/nó rialaithe. Mar sin féin, d'fhéadfadh aon duine a bheith thíos leis an bhforéigean sin, beag beann ar a inscne nó ar a inscne. I gcás foréigin teaghlaigh, go háirithe, is féidir leis difear a dhéanamh d'aon duine, lena n-áirítear fir, daoine óga nó daoine níos sine, leanaí agus daoine LADTI¹.

Baineann foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh leis an dlí coiriúil, le sárúithe ar chearta an duine agus le cineálacha idirdhealaithe. Is cuid de ghníomhaíocht an Choimisiúin Eorpaigh é dul i ngleic leo chun croíluachanna an Aontais a chosaint agus chun a chinntiú go seasfar le Cairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh².

Tá foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh forleathan ar fud an Aontais agus meastar go dtéann siad i gcion ar **bhean amháin as gach triúr san Aontas**. Ag féachaint ar na cineálacha sonracha foréigin, in 2014, thuairiscigh 1 bean in 10 go ndearnadh foréigean gnéasach orthu, agus rinneadh éigniú ar 1 díobh in 20. D'fhulaing níos mó ná 1 as gach 5 bean foréigean baile³. Tá an cibearfhoréigean chomh forleathan céanna: In 2020, measadh gur

¹ Leispiacha, aerach, déghnéasach, tras, neamh-binary, idirghnéasach, Queer.

² Is féidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh difear a dhéanamh do roinnt mhaith de na cearta bunúsacha a chumhdaítear i gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh. Áirítear ar na cearta sin an ceart chun dínit an duine (Airteagal 1), an ceart chun na beatha (Airteagal 2), toirmeasc ar chéastóireacht agus ar íde atá mídhaonna nó táireach (Airteagal 4), an ceart chun saoirse ó idirdhealú, lena n-áirítear ar fhorais inscne (Airteagal 21) agus an ceart chun rochtain a fháil ar cheartas (Airteagal 47).

³ Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chearta Bunúsacha (FRA), *Foréigean in aghaidh na mban: suirbhé ar fud an Aontais Eorpaigh. Tuarascáil ar na príomhthorthaí*, 2014; Tá suirbhé FRA ar fhoréigean in aghaidh na

fhulaing 1 bean óg in 2 cibearfhoréigean inscne⁴. Go ginearálta, is minice a bhíonn cibearfhoréigean bunaithe ar ghnéas nó inscne na mban ag fáil taithí ar mhná, go háirithe cineálacha gnéasacha cibearfhoréigin. Déanann grúpaí antoisceacha foréigneacha agus grúpaí sceimhlitheoireachta a bhfuil sé beartaithe acu fuath a scaipeadh ina n-aghaidh díriú go córasach ar mhná ar líne. Léirítear é sin leis an bhfeiniméan atá ag dul i méid i ndáil leis an ngluaiseacht ar a dtugtar ‘luas’ (cilibíocht neamhdheonach), gluaiseacht a ghríosaíonn foréigean in aghaidh na mban ar líne agus a chuireann foréigean den sórt sin chun cinn mar ghníomhartha laochra. Bíonn tionchar ar leith ag an gcibearfhoréigean ar mhná atá gníomhach sa saol poiblí, cuir i gcás polaiteoirí, iriseoirí agus cosantóirí chearta an duine. Is é an tionchar a d’fhéadfadh a bheith aige sin mná a chur ina dtost, bac a chur ar a rannpháirtíocht sa tsochaí agus an bonn a bhaint de phionsabal an daonlathais mar atá cumhdaithe sa Chonradh ar an Aontas Eorpach.

Fulaingíonn mná foréigean ag an obair freisin: thart ar an trian de mhná san Aontas Eorpach a ndearnadh ciapadh gnéasach orthu, rinneadh ag an obair é.

Léirigh treoirilínte polaitiúla an Uachtaráin von der Leyen gur gá an foréigean in aghaidh na mban a chosc agus a chomhrac, íospartaigh a chosaint agus pionós a chur ar chiontóirí mar phríomhthosaíocht ag an gCoimisiún. Fógraíodh sa Straitéis Comhionannais Inscne 2020-2025⁵ bearta de chuid an Aontais chun na cineálacha foréigin sin a chosc, íospartaigh a chosaint, ciontóirí a ionchúiseamh, agus beartais chuimsitheacha, chomhordaithe ghaolmhara a chur chun feidhme. Athdhearbhaíonn Plean Gníomhaíochta Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta an gealltanais an foréigean bunaithe ar inscne a chomhrac agus reachtaíocht a mholadh chuige sin⁶.

D’iarr Parlaimint na hEorpa arís agus arís eile ar an gCoimisiún reachtaíocht a mholadh maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh, agus maidir le cibearfhoréigean inscnebhunaithe. Ghlac Parlaimint na hEorpa le déanaí dhá thuarascáil reachtach féintionscnaimh bunaithe ar Airteagal 225 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE), lena n-iarrtar ar an gCoimisiún⁷ tograí a thíolacadh maidir le foréigean inscnebhunaithe agus cibearfhoréigean a chomhrac⁸ agus maidir le foréigean inscnebhunaithe a chur leis mar réimse nua coireachta a liostaítear in Airteagal 83(1) CFAE⁹, faoi seach.

• Cuspóirí an togra

Is é is aidhm don togra seo foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac chun ardleibhéal slándála a áirithiú agus chun leas iomlán a bhaint as cearta bunúsacha laistigh den Aontas, lena n-áirítear an ceart ar chóir chomhionann agus ar neamh-idirdhealú idir mná agus fir. Dá bhrí sin, cuireann an togra le **limistéar saoirse slándála agus ceartais a bhunú (Teideal V CFAE)**. D’fhonn na cuspóirí sin a bhaint amach, déanann an togra an méid seo a leanas:

mban bunaithe ar agallaimh aghaidh ar aghaidh le 42,000 bean ar fud an AE. Cuirtear i láthair sa suirbhé an suirbhé is cuimsithí ar fud an domhain ar eispéiris na mban ar fhoréigean.

⁴ Seirbhís Taighde Parlaimint na hEorpa (EPRS), Foréigean inscne a chomhrac: Cibearfhoréigean, measúnú ar bhreisluach Eorpach, 2021.

⁵ COM/2020/152 críochnaitheach.

⁶ COM/2021/102 críochnaitheach.

⁷ Ag tagairt d’Airteagal 225 CFAE.

⁸ Rún an 14 Nollaig 2021 ina bhfuil moltaí don Choimisiún maidir le foréigean atá bunaithe ar inscne a chomhrac: cibearfhoréigean (2020/2035(INL)).

⁹ Rún an 16 Meán Fómhair 2021 maille le moltaí don Choimisiún maidir le foréigean inscnebhunaithe a shainaithint Mar limistéar nua coireachta a liostaítear in Airteagal 83(1) CFAE (2021/2035(INL)).

- fágann sé go bhfuil na hionstraimí dlí atá ag an AE faoi láthair níos éifeachtaí chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhrac;
- ardaíonn sé cóineasú agus líonann sé bearnaí i gcosaint, rochtain ar cheartas, tacaíocht, cosc agus comhordú agus comhar; agus
- ailíníonn dlí an Aontais le caighdeáin idirnáisiúnta bhunaithe.

Leis an togra, déantar coir as cineálacha áirithe foréigin a dhéanann difear díréireach do mhná, agus neartaítear cearta íospartach, agus úsáid á baint a oiread is féidir as na bunúis dlí atá ann cheana mar a leagtar amach in Airteagal 83(1) CFAE iad. Ar an gcaoi sin, cinntíonn sé go ndéantar na cionta sin a ionchúiseamh go héifeachtach agus cuireann sé le deireadh a chur le foréigean in aghaidh na mban agus le foréigean teaghlaigh agus le tacaíocht agus cosaint níos fearr d'íospartaigh. Trí mhuinín as scéimeanna breithiúnacha na mBallstát eile a mhéadú, cuideoidh sé le haitheantas frithpháirteach a thabhairt do bhreithiúnais agus do chinntí in ábhair choiriúla agus cuirfidh sé feabhas ar an gcomhar breithiúnach in ábhair choiriúla.

Pointe tagartha tábhachtach don togra is ea Coinbhinsiún Chomhairle na hEorpa 2014 chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac (**'Coinbhinsiún Iostanbúl'**)¹⁰. Is é Coinbhinsiún Iostanbúl an chéad chreat idirnáisiúnta a aithnítear ar fud an domhain chun aghaidh a thabhairt go cuimsitheach ar fhoréigean in aghaidh na mban agus ar fhoréigean teaghlaigh.

Is é is aidhm don togra seo cuspóirí an Choinbhinsiúin a bhaint amach laistigh de shainchúram an AE trí acquis an AE atá ann cheana agus reachtaíocht náisiúnta na mBallstát a chomhlánú sna réimsí a chumhdaítear leis an gCoinbhinsiún. Is cosúil go bhfuil gá le gníomhaíocht sna Ballstáit a bhfuil Coinbhinsiún Iostanbúl daingnithe acu agus sna Ballstáit sin nach bhfuil¹¹. Sainaitníodh san obair ullmhúcháin go bhfuil gá le gníomhaíocht i réimsí na rochtana ar an gceartas, lena n-áirítear rialacha íosta maidir le sainmhínte agus smachtbhannaí a bhaineann le cionta coiriúla áirithe, cearta agus cosaint íospartach i ndáil le himeachtaí coiriúla, tacaíocht speisialaithe d'íospartaigh, cosc ar fhoréigean den sórt sin agus comhordú agus comhar níos dlúithe a neartú ar leibhéal an AE agus ar an leibhéal náisiúnta. Tá caighdeáin ábhartha an Aontais ilroinnte i roinnt ionstraimí dlí agus níl faireachán ná forfheidhmiú éifeachtach mar thoradh orthu. Cé gurb é Coinbhinsiún Iostanbúl is mó a spreag gníomhaíocht ar an leibhéal náisiúnta, is léir ón bhfaireachán ar chur chun feidhme an Choinbhinsiúin¹² go bhfuil bearnaí fós ann. I bhfianaise na forbartha atá tagtha ar an bhforéigean in aghaidh na mban agus ar an bhforéigean teaghlaigh le blianta fada anuas, ní dócha go dtiocfaidh laghdú suntasach ar na cineálacha coireanna sin gan gníomhaíocht bhreise ón AE.

Ina theannta sin, cuirtear san áireamh sa togra seo feiniméin nua amhail an **cibearfhoréigean in aghaidh na mban**, ar feiniméin iad nach dtugtar aghaidh orthu go sonrach i gCoinbhinsiún Iostanbúl. Tá méadú ag teacht ar an gcibearfhoréigean tar éis úsáid a bhaint as an idirlíon agus as uirlisí TF. Is minic gur leathnú ar an bhforéigean a fhulaingíonn íospartaigh as líne é. D'ainneoin leitheadúlacht an chibearfhoréigin, tá rialáil an-ilroinnte go dtí seo, agus

¹⁰ Coinbhinsiún Chomhairle na hEorpa chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac (CETS Uimh. 210); COM/2016/111

¹¹ Is iad BG, CZ, HU, LT, LV agus SK na Ballstáit nach bhfuil Coinbhinsiún Iostanbúl daingnithe acu.

¹² Féach an t-athbhreithniú cothrománach meántearma ar thuarascálacha meastóireachta an Ghrúpa Saineolaithe maidir le Gníomhaíocht i gcoinne Foréigean in aghaidh na mBan agus Foréigean Baile (GREVIO) ag: <https://www.coe.int/en/web/istanbul-convention/-/mid-term-horizontal-review-provides-a-panoramic-view-of-the-implementation-of-the-istanbul-convention>.

sainaithníodh bearnaí suntasacha sa dlí ar leibhéal an Aontais agus ar leibhéal na mBallstát araon.

Faoi láthair, ní dhíríonn aon phíosá sonrach reachtaíochta AE ar fhoréigean in aghaidh na mban ná ar fhoréigean teaghlaigh. Is í an Treoir seo an **chéad ghníomh lena dtabharfar aghaidh go sonrach ar an gcineál seo foréigin**. Tá na bearta bunaithe ar na **moltaí** ón nGrúpa Saineolaithe um Ghníomhaíocht i gcoinne Foréigean in aghaidh na mBan agus Foréigean Baile (“GREVIO”)¹³, an comhlachtaineolaithe neamhspleách atá freagrach as faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme Choinbhinsiún Iostanbúl. Cuireann siad san áireamh freisin moltaí ó shaineolaithe agus ó chomhlachtaí idirnáisiúnta sa réimse, lena n-áirítear faoi choimirce na Náisiún Aontaithe, agus a machnamh ar dhea-chleachtais a nglactar leo go hidirnáisiúnta chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhrac. Leis na bearta spriocdhírithé maidir le cionta coiriúla agus cearta íospartach leagtar síos **rialacha íosta lena gcuirtear ar chumas na mBallstát caighdeáin níos airde** a leagan síos agus **solúbthacht** a fhágáil do na Ballstáit chun cásanna a bhaineann go sonrach le tír ar leith a chur san áireamh.

Moltar na bearta seo a leanas go háirithe:

- **Cineálacha áirithe foréigin a dhéanann difear díréireach do mhná a choiriúlú** agus nach dtugtar aghaidh orthu go leordhóthanach ar an leibhéal náisiúnta agus a thagann faoi shainchúram an AE, bunaithe ar na bunúis dlí atá ann cheana. Baineann sé sin le **coiriú a dhéanamh ar éigniú bunaithe ar easpa toilithe** (i roinnt Ballstát, is gá forneart nó bagairtí a úsáid), **ciorrú ball giniúna ban**, agus **cineálacha áirithe cibearfhoréigin**.
- **Treisiú ar an rochtain atá ag íospartaigh ar cheartas agus a gcearta chun cosaint chuí a fháil**, ag freagairt go díreach do riachtanais shonracha íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus íospartaigh an fhoréigin teaghlaigh. Ar na bearta sin, ba cheart go mbeadh:
 - a áirithiú go mbeidh na húdaráis náisiúnta in ann aghaidh a thabhairt ar fhoréigean in aghaidh na mban agus ar fhoréigean teaghlaigh;
 - a áirithiú go gcaitheann na húdaráis náisiúnta le híospartaigh ar bhealach íogair ó thaobh inscne de;
 - foráil a dhéanamh maidir le measúnú ar riachtanais aonair le haghaidh cosaint agus tacaíocht atá saincheaptha do riachtanais shonracha íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban nó an fhoréigin teaghlaigh;
 - lena bhforáiltear do choimirceí sonracha d’íospartaigh linbh an fhoréigin in aghaidh na mban nó d’fhoréigean teaghlaigh;
 - cosaint a áirithiú trí orduithe urchoisc agus cosanta éigeandála;
 - a áirithiú gur féidir le híospartaigh cúiteamh a éileamh go héifeachtach ón gciontóir;
 - Áirithítear le hAirteagal 26 go mbainfear anuas ábhar ar líne maidir le cionta a bhaineann le cibearfhoréigean, agus go bhféadfaí sásamh breithiúnach a thabhairt d’úsáideoirí lena mbaineann. agus

¹³ Supra 9

- a áirithiú go bhfuil comhlachtaí rialtais ann chun cúnamh, comhairle agus ionadaíocht a thabhairt d'íospartaigh in imeachtaí cúirte a bhaineann le foréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh.
- Tacaíocht d'íospartaigh a chur in oiriúint do riachtanais shonracha íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban nó an fhoréigin teaghlaigh. Áirítear leis sin tacaíocht shonrach i gcásanna foréigin ghnéasaigh, rochtain ar línte cabhrach náisiúnta, inrochtaineacht foscadh agus tacaíocht chuimsitheach d'íospartaigh gnéaschiaptha ag an obair. Tá tacaíocht spriocdhírthe i gceist freisin d'íospartaigh a bhfuil riachtanais agus grúpaí sonracha i mbaol acu, lena n-áirítear mná atá ag teitheadh ó choinbheleacht armtha.
- Foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a **chosc**, lena n-áirítear trí fheasacht a mhúscailt, oiliúint a chur ar ghairmithe ar dócha go mbeidh teagmháil acu le híospartaigh, agus oibriú le ciontóirí (gan rialacha íosta a bhunú, áfach, i gcomhréir le hAirteagal 84 CFAE).
- **Comhordú agus comhar a neartú ar an leibhéal náisiúnta agus ar leibhéal an AE** trí chur chuige ilghníomhaireachta a áirithiú agus trí fheabhas a chur ar bhailiú sonraí maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh.

• **Comhsheasmhacht le forálacha beartais atá sa réimse beartais cheana**

Níl aon ionstraim dlí shonrach de chuid an Aontais dírithe go háirithe ar fhoréigean in aghaidh na mban agus ar fhoréigean teaghlaigh. Tá roinnt ionstraimí dlí AE ann, áfach, atá ábhartha d'íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus d'íospartaigh foréigin teaghlaigh. Bunaítear leo rialacha ginearálta is infheidhme maidir leis an gcatagóir sin d'íospartaigh freisin, nó leagann siad síos rialacha sonracha maidir le cineálacha áirithe foréigin den sórt sin. Seo thíos na cinn is ábhartha:

- **Treoir 2012/29/AE** (an ‘Treoir maidir le Cearta na nÍospartaigh’)¹⁴:
Tá feidhm ag an Treoir um Chearta Íospartach i dtaca le gach íospartach coireachta. Leagtar amach ann na caighdeáin íosta maidir le cearta, cosaint agus tacaíocht íospartaigh na coireachta san Aontas. Tagraítear ann freisin d'íospartaigh an fhoréigin inscnebhunaithe, íospartaigh an fhoréigin ghnéasaigh agus íospartaigh an fhoréigin i ndlúthchaidreamh. Mar sin féin, ní leagtar amach sa Treoir rialacha sonracha atá saincheaptha d'íospartaigh na gcineálacha coireachta sin. Déanann an togra seo comhlánú ar rialacha na Treorach um Chearta Íospartach chun freastal ar riachtanais shonracha íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus íospartaigh an fhoréigin teaghlaigh. Sa bhreis ar na bearta níos sonraí a chlúdaítear sa togra atá ann faoi láthair, leanfaidh íospartaigh de thairbhe a bhaint as forálacha ginearálta na Treorach um Chearta Íospartach.
- **Treoir 2011/99/AE** (an ‘Treoir maidir le hOrdú Cosanta Eorpach’)¹⁵ agus **Rialachán (AE) Uimh. 606/2013** (an ‘Rialachán um Aitheantas Frithpháirteach’)¹⁶ – rialacha AE maidir le horduithe cosanta Eorpacha:

¹⁴ Treoir 2012/29/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2012 lena mbunaítear íoschaighdeáin maidir le cearta, tacaíocht agus cosaint íospartaigh na coireachta, agus a chuirtear in ionad Chinneadh Réime 2001/220/CGB ón gComhairle, (IO L 315, 14.11.2012, lgh. 57–73).

¹⁵ Treoir 2011/99/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Nollaig 2011 maidir leis an ordú cosanta Eorpach, IO L 338, 21.12.2011, lch. 2–18.

Leis an dá ionstraim sin is féidir aitheantas trasteorann a thabhairt d'orduithe cosanta arna n-eisiúint faoin dlí náisiúnta. Ceanglaítear leis an tionscnamh reatha go ndéanfaidh na Ballstáit foráil d'orduithe urchoisc agus cosanta éigeandála faoina reachtaíocht náisiúnta, agus ar an gcaoi sin an bonn a sholáthar don Treoir maidir le hOrdú Cosanta Eorpach agus don Rialachán maidir le hAitheantas Frithpháirteach.

- **Treoir 2011/93/AE** (an Treoir maidir le Mí-Úsáid Ghnéasach Leanaí)¹⁷ agus **Treoir 2011/36/AE** (an ‘Treoir maidir le Frithgháinneáil’)¹⁸:

Déantar foráil sa Treoir maidir le Mí-Úsáid Ghnéasach Leanaí agus sa Treoir Frithgháinneála do bhearta maidir le cosc, cosaint, tacaíocht agus rochtain ar cheartas do chatagóirí sonracha íospartach, eadhon mí-úsáid ghnéasach agus teacht i dtír gnéasach ar leanaí agus pornagrafaíocht leanaí chomh maith le gáinneáil ar dhaoine. Beidh feidhm fós ag na caighdeáin Treoracha níos sonraí sin maidir leis an bhforéigean sin a choiriúlú agus na smachtbhannaí comhfhreagracha. Cuireann an Treoir maidir le Frithgháinneáil in aghaidh gáinneáil ar dhaoine chun críche teacht i dtír gnéasach. Tá athbhreithniú á dhéanamh air faoi láthair chun measúnú a dhéanamh ar an ngá a d'fhéadfadh a bheith le leasuithe amach anseo, agus na coiriúlaithe ar leibhéal an Aontais agus na pionóis comhfhreagracha a thugtar isteach leis an Treoir seo á gcur san áireamh.

Leanfaidh an Treoir maidir le Mí-Úsáid Ghnéasach Leanaí d'fheidhm a bheith aici maidir le mí-úsáid ghnéasach leanaí. Leagtar amach in Airteagal 24 den Chairt Eorpach um Chearta Bunúsacha go mbeidh an ceart ag leanaí chun cibé cosaint agus cúram is gá ar mhaithe lena ndea-bhail agus i ngach gníomhaíocht a bhaineann le leanaí, bíodh sé á ghlacadh ag údaráis phoiblí nó ag institiúidí príobháideacha, nach mór tús áite a thabhairt do leas an linbh. Is léir gur cheart cosaint creata ar leith chun coir a dhéanamh d'éigniú bunaithe ar choincheap an toilithe a leathnú chuig leanaí sa mhéid is go bhfuil siad in ann toiliú go bailí. Is de réir aois an toilithe ghnéasaigh a chinntear é sin, aois a rialáiltear ar leibhéal na mBallstát agus atá éagsúil ó Bhallstát go Ballstát. Ós rud é go soláthraíonn an Treoir maidir le Drochúsáid Ghnéasach Leanaí creat tiomnaithe do gach leanbh cheana féin, tugtar isteach leis an togra seo na hathruithe is gá chun comhleanúnachas a áirithiú trí mhodhnú spriocdhírith ar an treoir sin. Leis an modhnú sin, tugtar isteach treá mar imthoisc ghéaraitheach eile, agus coincheap an easpa toilithe do leanaí os cionn aois an toilithe gnéis. Ag an am céanna, tá meastóireacht á déanamh ar an Treoir maidir le Drochúsáid Ghnéasach Leanaí freisin, rud a d'fhéadfadh a bheith ina chúis le togra le haghaidh athmhúnlú in 2023. Tabharfaidh sé sin deis chun comhleanúnachas foriomlán an chreata thiomnaithe a áirithiú chun leanaí a chosaint ar gach cineál mí-úsáide gnéasaí agus teacht i dtír gnéasach leis an togra reatha.

Ar an taobh eile, beidh feidhm ag forálacha faoin togra reatha maidir le cearta, cosaint agus tacaíocht d'íospartaigh, agus foréigean in aghaidh na mban nó foréigean

¹⁶ Rialachán (AE) Uimh. 606/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Meitheamh 2013 maidir le haitheantas frithpháirteach do bhearta cosanta in ábhair shibhialta, IO L 181, 29.6.2013, lch. 4–12.

¹⁷ Treoir 2011/93/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Nollaig 2011 maidir le mí-úsáid ghnéasach agus teacht i dtír gnéasach ar leanaí agus pornagrafaíocht leanaí a chomhrac, agus a chuirtear in ionad Chinneadh Réime 2004/68/CGB ón gComhairle (IO L 335, 17.12.2011, lch. 1–14).

¹⁸ Treoir 2011/36/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Aibreán 2011 maidir le gáinneáil ar dhaoine a chosc agus a chomhrac agus na híospartaigh atá thíos léi a chosaint, IO L 101, 15.4.2011, lgh. 1–11

teaghlaigh a chosc (Caibidlí 3-5) maidir le híospartaigh a thagann faoin Treoir um Dhrochúsáid Ghnéasach Leanaí agus faoi na Treoracha Frithgháinneála, áit a n-aicmítear gníomhartha den sórt sin mar fhoréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh.

- **Treoir 2004/80/CE ón gComhairle** (an ‘Treoir maidir le Cúiteamh’)¹⁹:

Cuireann an Treoir um Chúiteamh ar chumas daoine a d’fhulaing coireanna thar lear iarratas a dhéanamh ar chúiteamh stáit. Neartaíonn an tionscnamh reatha cearta na n-íospartach maidir le rochtain ar chúiteamh tríd an gceart chun cúitimh ón gciontóir a threisiú, lena n-áirítear trí rialacha íosta a bhunú maidir leis an gcúiteamh sin a chur ar fáil.

- Sonraítear sna ‘**Treoracha maidir le Comhionannas Inscne**’²⁰ go bhfuil ciapadh bunaithe ar ghnéas agus ciapadh gnéasach ag an obair agus maidir le rochtain ar earraí agus ar sheirbhísí contrártha do phrionsabal na córa comhionainne idir fir agus mná. Ceanglaítear leis na Treoracha ar na Ballstáit iompar den sórt sin a thoirmeasc, leigheasanna a áirithiú (lena n-áirítear cúiteamh), agus foráil a dhéanamh maidir le pionóis éifeachtacha, chomhréireacha agus athchomhairleacha. Leis an treoir atá ann faoi láthair, comhlánaítear na hionstraimí sin trí íoschaighdeán a leagan síos maidir le tacaíocht agus rochtain ar cheartas d’íospartaigh an chiaptha sin.

- **Togra le haghaidh Rialachán maidir le Margadh Aonair do Sheirbhísí Digiteacha** (an ‘Gníomh um Sheirbhísí Digiteacha’ nó ‘DSA’)²¹: Le togra DSA, tá sé mar aidhm ag an gCoimisiún cearta bunúsacha a chosaint ar líne agus aghaidh a thabhairt ar rioscaí sa spás ar líne, lena n-áirítear an baol do shábháilteacht na mban ar líne. Leagtar amach sa togra DSA creat cothrománach le haghaidh maoirseachta rialála, cuntasachta agus trédhearcachta soláthraithe seirbhíse ar líne. Leis an togra reatha seo, tá an DSA níos éifeachtaí in dhá ghné rithabhachtacha:

- Tá oibleagáidí díchill chuí ar sholáthraithe seirbhíse idirghabhálacha áirithe sa DSA chun aghaidh a thabhairt ar ábhar neamhdhleathach ar líne. Ní thugtar sainmhíniú ar leibhéal an Aontais ar a bhfuil i gceist le hábhar neamhdhleathach den sórt sin. Leis an togra seo, comhlánaítear togra DSA trí rialacha íosta maidir le cionta a bhaineann le cibearfhoréigean a chur san áireamh.
- Áirithítear leis an togra reatha go mbeidh sé de chumhacht ag údaráis bhreithiúnacha náisiúnta orduithe a eisiúint chuig soláthraithe seirbhísí idirmheánacha chun gníomhú i gcoinne cineálacha áirithe ábhair

¹⁹ Treoir 2004/80/CE ón gComhairle an 29 Aibreán 2004 maidir le cúiteamh d’íospartaigh na coireachta, IO L 261, 6.8.2004, lch. 15–18.

²⁰ Treoir 2004/113/CE ón gComhairle an 13 Nollaig 2004 lena gcuirtear i bhfeidhm prionsabal an chaithimh chomhionann idir fir agus mná maidir le rochtain agus soláthar earraí agus seirbhísí ([IO L 373, 21.12.2004, lch. 37–43](#)); Treoir 2006/54/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Iúil 2006 maidir le cur chun feidhme phrionsabal an chomhionannais deiseanna agus na córa comhionainne idir fir agus mná i gcúrsaí fostaíochta agus slí beatha (athmhúnlú) ([IO L 204, 26.7.2006, lgh. 23–36](#)); Treoir 2010/41/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 7 Iúil 2010 maidir le prionsabal na córa comhionainne idir fir agus mná atá rannpháirteach i ngníomhaíocht ar bhonn féinhostaithe a chur i bhfeidhm agus lena n-aisghairtear Treoir 86/613/CEE ([IO L 180, 15.7.2010, lch. 1–6](#)).

²¹ An Coimisiún Eorpach, *Togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le Margadh Aonair do Sheirbhísí Digiteacha (an Ionstraim um Sheirbhísí Digiteacha) agus lena leasaítear Treoir 2000/31/CE*, COM(2020) 825 final, 15 Nollaig 2020.

neamhdhleathaigh arb ionann é agus cibearfhoréigean mar a chumhdaítear leis an togra seo.

– **Moladh go n-aontófaí do Choinbhinsiún Iostanbúl**

In 2016, mhol an Coimisiún aontachas an AE leis an gCoinbhinsiún²², agus ina dhiaidh sin shínigh an Coimisiún agus Uachtaránacht na Comhairle an Coinbhinsiún thar ceann an AE in 2017. Go dtí seo, níl próiseas aontachais an AE tugtha chun críche mar nár ghlac an Chomhairle an cinneadh críochnaitheach maidir le tabhairt i gcrích go fóill. Tá sé fós ina thosaíocht ag an gCoimisiún tabhairt chun críche aontachas an Aontais leis an gCoinbhinsiún. Is é is aidhm do bhearta an togra seo cuspóirí an Choinbhinsiúin a bhaint amach laistigh de réimsí inniúlachta an Aontais, agus an chosaint a thugtar leis an gCoinbhinsiún á neartú ar an gcaoi sin. A luaithe a aontóidh an tAontas Eorpach don Choinbhinsiún, is éard a bheidh sa tionscnamh atá ann faoi láthair an Coinbhinsiún a chur chun feidhme sna réimsí sin.

Tá measúnú déanta ag an gCoimisiún ar ionstraimí dlíthiúla uile an AE atá ábhartha chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhrac agus atá ábhartha maidir le cearta íospartach i gcoinne chuspóirí an togra seo. Chuir an Coimisiún toradh an mheasúnaithe sin san áireamh agus an togra seo á ullmhú aige (féach Iarscríbhinn 8 a ghabhann leis an tuarascáil ar an measúnú tionchair). Dá bhrí sin, tá an togra seo comhsheasmhach le forálacha ábhartha reachtaíocht an Aontais atá ann cheana.

• **Comhsheasmhacht le beartais eile de chuid an Aontais**

Tá an togra seo i gcomhréir le spriocanna an Chonartha leibhéal ard slándála a áirithiú i limistéar saoirse, slándála agus ceartais an AE mar a leagtar síos i dTeideal V CFAE, mar aon le tairbhiú de chearta bunúsacha san Aontas Eorpach. Tá sé comhsheasmhach freisin le beartais éagsúla de chuid an Aontais a leag béim ar an ngá atá ann dul i ngleic leis an bhforéigean inscnebhunaithe. Tá an sprioc seo go mór le feiceáil i straitéis an Aontais Eorpaigh maidir le cearta an linbh²³, i Straitéis an Aontais Eorpaigh maidir le cearta íospartach (2020-2025)²⁴, sa Straitéis um Chomhionannas LGBTIQ 2020-2025²⁵, sa Straitéis maidir le Cearta Daoine faoi Mhíchumas 2021-2030²⁶, agus sa Phlean Gníomhaíochta um Cholún Eorpach na gCearta Sóisialta²⁷. Leis an bPlean Gníomhaíochta maidir le hInscne III²⁸,

²² An Coimisiún Eorpach, *Togra le haghaidh Cinneadh ón gComhairle maidir le siniú, thar ceann an Aontais Eorpaigh, Choinbhinsiún Chomhairle na hEorpa chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac*, COM(2016) 111 final, 4 Márta 2016; An Coimisiún Eorpach, *Togra le haghaidh Cinneadh ón gComhairle maidir leis an Aontas Eorpach do thabhairt i gcrích Choinbhinsiún Chomhairle na hEorpa chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac*, COM(2016) 109 final, 4 Márta 2016.

²³ An Coimisiún Eorpach, *Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle, Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus Coiste na Réigiún*. Straitéis an AE maidir le cearta an linbh, COM(2021) 142 final, 24 Márta 2021.

²⁴ An Coimisiún Eorpach, *Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle, Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus Coiste na Réigiún*. Straitéis AE maidir le cearta íospartach (2020-2025), COM(2020) 258 final, 24 Meitheamh 2020.

²⁵ An Coimisiún Eorpach, *Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle, Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus Coiste na Réigiún*. Aontas an Chomhionannais: Straitéis Comhionannais LGBTIQ 2020-2025, COM(2020) 698 final, 12 Samhain 2020.

²⁶ An Coimisiún Eorpach, *Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle, Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus Coiste na Réigiún*. Aontas an Chomhionannais: *Strategy for the Rights of Persons with Disabilities 2021-2030*, [Straitéis maidir le Cearta Daoine faoi Mhíchumas 2021-2030] COM/2021/101 final, 3 Márta 2021.

²⁷ Cuirfidh an Coimisiún na doiciméid seo a leanas faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa, na Comhairle, Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus Choiste na Réigiún: Plean Gníomhaíochta de chuid Cholún Eorpach na gCearta Sóisialta, COM/2021/102 final, 4 Márta 2021, ar 19, 21. Is é an comhionannas

tá an comhrac i gcoinne an fhoréigin inscne ar cheann de thosaíochtaí ghníomhaíocht sheachtrach an Aontais.

[Ghlac an Coimisiún teachtaireacht dar teideal 'Eoraip níos cuimsithí agus níos cosanta: Liosta na gcoireanna AE a leathnú chuig an bhfuathchaint agus chuig an bhfuathchoireacht'²⁹ chun cinneadh ón gComhairle a fháil chun liosta na gcoireanna AE in Airteagal 83(1) CFAE a leathnú chun fuathchaint agus fuathchoireacht a chur san áireamh ('tionscnamh an AE um an gcoireacht'). Baineann an fhuathchaint agus an choireacht fuatha de bhunsraith sochaí daonlathaí agus iolraíche agus de na comhluachanna mar a chumhdaítear in Airteagal 2 CAE. Mar gheall ar thromchúis ar leith na n-iompar sin, i bhfianaise a dtionchar ar chearta agus ar luachanna bunúsacha, agus mar gheall ar ghné thrasteorann na n-iompar sin, tá gá le comhghníomhaíocht ar leibhéal an Aontais. Gríosú poiblí chun foréigin agus fuatha ar líne bunaithe ar ghnéas nó ar inscne, gríosú chun fuatha nó foréigin a léiríonn fuath do na mná go háirithe, chun aghaidh a thabhairt go háirithe ar an méadú géar atá tagtha orthu sin, leagtar síos sa Treoir seo rialacha íosta i dtaca leis an sainmhíniú agus na pionóis le gearradh do chion cibearfhoréigin den chineál sin. Tar éis an Cinneadh ón gComhairle a ghlacadh lena gcuirtear an fhuathchaint agus an fhuathchoireacht mar bhunús dlí nua le hAirteagal 83(1) CFAE, beidh an Coimisiún in ann reachtaíocht bhreise a mholadh chun fuathchaint agus coireacht fuatha a chomhchuibhiú trí fhorais chosanta a chur leis.

- **Comhréireacht an togra le prionsabal na comhsheasmhachta aeráide**

Mar atá leagtha síos sa mheasúnú tionchair, níltear ag súil le haon tionchar ar an gcomhshaol.

2. BUNÚS DLÍ, COIMHDEACHT AGUS COMHRÉIREACHT

- **Bunús dlí**

Tá an togra seo bunaithe ar chomhbhunús dlí Airteagal 82(2) agus Airteagal 83(1) CFAE.

Foráiltear le hAirteagal 83(1) CFAE don bhunús dlí le haghaidh rialacha íosta maidir le cionta coiriúla agus smachtbhannaí a shainiú i ndáil le teacht i dtír gnéasach ar mhná agus ar leanaí agus ar choireanna ríomhaireachta.

Is é is féidir a thuiscint leis an téarma ‘teacht i dtír gnéasach’ in Airteagal 83(1) CFAE gur mí-úsáid iarbhir é, nó iarracht ar bith mí-úsáid a bhaint as staid leochaileach, as cumhacht dhifreálach nó as muinín, lena n-áirítear, ach gan a bheith teoranta dóibh, brabús a dhéanamh ar bhonn míosúil, sóisialta nó polaitiúil as gníomh gnéasach le duine eile. Is féidir leis an ngné dúshaothraithe tagairt a dhéanamh do chumhacht nó do fhorlámhas a bhaint amach ar dhuine eile chun críche fíorú gnéasach, gnóthachan airgeadais agus/nó dul chun cinn. Glactar leis na heilimintí sin i gcionta coiriúla an éignithe agus an chiorraithe ball giniúna ban. Is cleachtas dúshaothraithe é ciorrú ball giniúna ban a dhéantar chun mná agus cailíní a chaomhnú agus a dhearbhu agus chun smacht sóisialta a chur ar chailíní agus ar ghnéasachas na mban. Déantar

inscne an dara prionsabal de Chólún Eorpach na gCeart Sóisialta, arb é is aidhm dó cóir chomhionann agus deiseanna a áirithiú agus a chothú idir mná agus fir i ngach réimse, lena n-áirítear dul i ngleic leis an bhforéigean inscnebhunaithe.

²⁸ An Coimisiún Eorpach, *Teachtairacht Chomhpháirteach chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle. Plean Gníomhaíochta Inscne an Aontais Eorpaigh (GAP) III – Clár oibre uailmhianach don chomhionannas inscne agus do chumhachtú na mban i ghníomhaíocht sheachtrach an Aontais*, JOIN(2020) 17 final, 25 Samhain 2020.

²⁹ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle – A more inclusive and an Eoraip Chosanta: Liosta na gcoireanna AE a leathnú chuig fuathchaint agus fuathchoireacht, 9.12.2021 COM(2021) 777 final.

é uaireanta i gcomhthéacs pósadh leanai nó pósadh éigeantais nó foréigean teaghlaigh. Léiríonn sé seo an ghnáth-chomhionannas cumhachta-idir mná agus fir i gcásanna den sórt sin, rud atá forleathan freisin i gcás éignithe.

Cumhdaítear leis an téarma ‘coireacht ríomhaireachta’ in Airteagal 83(1) CFAE cionta i gcoinne úsáid teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide nó cionta a bhfuil dlúthnasc eatarthu. Trí theicneolaíochtaí den sórt sin a úsáid mar mhodh ionsaithe, is féidir déine an chiona a mhéadú maidir le cainníocht, cáilíocht, déine, roghnú spriocanna agus fad an chiona, a mhéid nach féidir a bhaint amach ar bhealach eile. Leis na rialacha íosta maidir le coireanna arb ionann iad agus cibearfhoréigean in aghaidh na mban faoin togra seo, tugtar aghaidh ar na cionta sin, a bhfuil dlúthbhaint acu leis an timpeallacht ar líne agus le húsáid na dteicneolaíochtaí sin.

Foráiltear le hAirteagal 82(2) CFAE don bhunús dlí chun rialacha íosta a leagan síos maidir le cearta íospartaigh na coireachta a mhéid is gá chun aitheantas frithpháirteach ar bhreithiúnais agus ar chinntí breithiúnacha a éascú, agus ar chomhar póilíneachta agus breithiúnach in ábhair choiriúla a bhfuil gné thrasteorann ag baint leo.

- **Coimhdeacht (i gcás inniúlacht neamheisiach)**

Tá foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh forleathan san Aontas agus tá an staid níos measa anois mar gheall ar phaindéim COVID-19. Tá tionchar ag an bhforéigean sin ar na milliúin duine san AE, bíonn sárúithe ar chearta bunúsacha mar thoradh air, agus cruthaíonn sé costais shuntasacha. Cruthaíonn sé sin riachtanas speisialta chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhrac ar bhonn coiteann ar leibhéal an AE.

Tá an cibearfhoréigean in aghaidh na mban, lena n-áirítear i gcomhthéacs an fhoréigin baile, tagtha chun cinn mar chineál nua foréigin den sórt sin, agus tá sé ag leathadh agus ag méadú thar Bhallstáit aonair ar an idirlíon. I bhfianaise ghné bhunúsach thrasteorann an chibearfhoréigin, ní bheidh gníomhaíocht na mBallstát ag gníomhú dóibh ina n-aonar leordhóthanach chun an fhadhb sin a réiteach.

Tugann na Ballstáit uile aghaidh ar fhoréigean in aghaidh na mban agus ar fhoréigean teaghlaigh sa reachtaíocht agus sna beartais, ach níl leanúnachas ann. Cruthaíonn an iliomad cur chuige éiginnteacht dhlíthiúil maidir le cearta na n-íospartach sin ar fud an AE. Tá níos mó ilroinnte fós ar an leibhéal réigiúnach agus ar an leibhéal áitiúil.

Tacaíonn an tAontas cheana féin leis na Ballstáit aghaidh a thabhairt ar an gcineál seo foréigin, agus maoiniú, bearta beartais agus ionstraimí ábhartha cothrománacha dlí á n-úsáid acu. Mar sin féin, tá gá le gníomhaíocht reachtach spriocdhírithe ar leibhéal an AE chun na bearta atá ann cheana a dhéanamh níos éifeachtaí agus chun ionstraimí an Aontais a neartú tuilleadh chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhrac trí rialacha íosta a leagan síos. I gcás na mBallstát atá ina bpáirtithe i gCoinbhinsiún Iostanbúl, thacódh bearta an AE le cur chun feidhme an Choinbhinsiúin. Leis an togra seo, d’fhéadfaí tuilleadh beart comhordaithe a dhéanamh ar fud an Aontais agus d’éascófaí forfheidhmiú ar leibhéal an Aontais. Is é is aidhm don togra seo cothromaíocht a bhaint amach idir a áirithiú go bhfuil na hoibleagáidí a leagtar síos ann éifeachtach, agus solúbthacht a fhágáil ag na Ballstáit sainiúlachtaí agus riachtanais náisiúnta a chur san áireamh agus a rialacha á gcur chun feidhme.

Chun cóir chomhionann d’íospartaigh ar fud an AE a áirithiú, áiritheoidh an tionscnamh cóineasú aníos trí rialacha íosta a leagan síos maidir le cearta íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh. Is é is aidhm do na rialacha sin tacaíocht agus cosaint a thabhairt d’íospartaigh an fhoréigin sin roimh imeachtaí coiriúla, lena linn nó ina ndiaidh, agus rialacha íosta a thabhairt isteach maidir le sainmhínithe ar iompar agus maidir le

pionóis a ghearrtar orthu i gcás ina bhfuil bearnaí i gcoiriúlú. Leagtar síos leis an togra íosleibhéil na bpionós uasta is infheidhme maidir leis na cionta a liostaítear sa togra. Fágann an togra, dá bhrí sin, go bhfuil sé faoi na Ballstáit na híosleibhéil a shocrú.

- **Comhréireacht**

Is é is aidhm don togra seo foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhrac ar bhealach cuimsitheach. Ciallaíonn sé sin go ndéantar gníomhaíocht ar bhealaí éagsúla, lena ndírítear ar an bhforéigean sin a chosc; Cosaint agus tacaíocht a thabhairt d'íospartaigh, agus rochtain ar cheartas a áirithiú, má tharlaíonn foréigean ar aon nós; Agus comhordú a áirithiú i measc na ngníomhaithe ábhartha uile.

Léirítear i staidéir iomadúla (e.g. staidéar fairsing ag an líonra Eorpach de shaineolaithe dlí maidir le comhionannas inscne agus neamh-idirdhealú³⁰ agus dianstaidéar arna dhéanamh ag an Roinn Beartais um Chearta na Saoránach agus um Ghnóthaí Bunreachtúla i bParlaimint na hEorpa³¹) nach féidir ach le cur chuige cuimsitheach, lena ndírítear ar gach cuid den fhadhb in aon ghníomh amháin de chuid an AE lena bhforchuirtear rialacha íosta ar na Ballstáit, rannchuidiú go héifeachtach le deireadh a chur leis an bhforéigean in aghaidh na mban agus leis an bhforéigean teaghlaigh agus le tacaíocht agus cosaint níos éifeachtaí, spriocdhírthe a áirithiú chun freagairt do riachtanais shonracha íospartach foréigin in aghaidh ban agus foréigean baile. Ní bhainfí na torthaí sin amach trí ghníomhaíocht atá scaipthe ar fud meascán de phíosáí éagsúla reachtaíochta AE, agus gach ceann acu dírithe ar a sprioc féin.

Mheas an Coimisiún roinnt roghanna beartais chun cuspóirí an togra seo a bhaint amach:

- den chuid is mó, is é atá sa chéad rogha bearta lena gcuirtear chun feidhme caighdeáin Choinbhinsiún Iostanbúl i ndlí an AE i réimsí laistigh de shainchúram an AE; agus
- an dara rogha beartais, lena bhforbraítear na bearta a leagtar amach sa chéad rogha agus lena dtugtar isteach bearta níos cuimsithí agus níos mionsonraithe chun caighdeáin íosta níos airde a áirithiú, lena n-éascaítear a n-infhorfheidhmitheacht agus lena dtugtar aghaidh ar bhearnaí breise, lena n-áirítear maidir le cibearfhoréigean trí mholtaí a rinne an Grúpa Saineolaithe i gcoinne Foréigean in aghaidh na mBan agus Foréigean Teaghlaigh a chur san áireamh i gcomhthéacs an fhaireacháin a dhéanann sé ar an gCoinbhinsiún. Rinneadh an rogha seo a roinnt tuilleadh in dhá fhorogha (2A agus 2B), agus fo-rogha 2B ina bhfuil oibleagáidí breise maidir le gnéaschiapadh, rochtain ar cheartas, cosaint íospartach agus bailiú sonraí.

Tá an togra seo bunaithe ar rogha beartais 2A ós rud é go ndéantar foráil ann maidir leis an tsraith beart is éifeachtaí, agus prionsabal na comhréireachta á urramú ag an am céanna. Tá an rogha sin bunaithe ar réamhanailís mhionsonraithe ar thionchar na roghanna éagsúla beartais

³⁰ Líonra Eorpach de shaineolaithe dlí sa chomhionannas inscne agus sa neamh-idirdhealú. *Coiriúlú an fhoréigin inscnebhunaithe in aghaidh na mban i Stáit Eorpacha, lena n-áirítear foréigean a éascaíonn TFC*. Tá tuarascáil speisialta, 2021, ar fáil ag <https://www.equalitylaw.eu/downloads/5535-criminalisation-of-gender-based-violence-against-women-in-european-states-including-ict-facilitated-violence-1-97-mb> (EELN 2021).

³¹ Dul i ngleic leis an bhforéigean in aghaidh na mban agus leis an bhforéigean teaghlaigh san Eoraip – breisluach Choinbhinsiún Iostanbúl agus na dúshláin atá fós ann in 2020, ar fáil ag [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/658648/IPOL_STU\(2020\)658648_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/658648/IPOL_STU(2020)658648_EN.pdf) ;

ar chearta bunúsacha, agus ar thionchar sóisialta agus eacnamaíoch. Tá sé bunaithe freisin ar anailís chúramach ar éifeachtacht, éifeachtúlacht agus comhsheasmhacht na roghanna beartais. Tríd is tríd, is fearr a d'éirigh leis an dara rogha rannchuidiú leis na réimsí sin agus chuir sí glansochar níos airde ar fáil. Táthar ag súil go gcuirfidh sé cosaint chuimsitheach ar chearta bunúsacha ar fáil agus go gcuirfidh sé feabhas ar staid shóisialta na n-íospartach agus na sochaí i gcoitinne a bhuí leis an tacar cuimsitheach oibleagáidí atá air.

I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta agus leis an ngá atá le gníomhaíocht ón Aontas, bunófar leis an togra seo rialacha íosta chun tacú leis na gníomhaíochtaí arna ndéanamh ag na Ballstáit i réimsí an choisc, na cosanta íospartach agus na tacaíochta, na rochtana ar cheartas agus an chomhordaithe. Cuirfidh an togra feabhas ar dheimhneacht dhlíthiúil, ar fhorfheidhmiú éifeachtach agus ar chosaint d'íospartaigh. Den chéad uair riamh, dréachtaíonn sé cur chuige spriocdhírithe comhordaithe de chuid an Aontais chun dul i ngleic leis an bhforéigean in aghaidh na mban agus leis an bhforéigean teaghlaigh. Tá an cur chuige sin bunaithe ar shraith rialacha íosta a chuireann luach le rialacha náisiúnta, rialacha AE agus rialacha idirnáisiúnta, agus a fhágann solúbthacht na mBallstát maidir le cur chun feidhme ag an am céanna.

- **An rogha ionstraim**

Faoi mbunús dlí a roghnaítear don togra, is treoir í an ionstraim iomchuí arna glacadh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach. Is é is aidhm don togra seo simpliú a chur ar fáil a rachaidh chun tairbhe na ngairmithe agus na n-íospartach lena mbaineann, trí rialacha ábhartha an Aontais a thiomsú in aon ionstraim amháin ar bhealach trédhearcach.

Roghnaítear treoir shonrach maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh trí na hionstraimí atá ann cheana a leasú. Beidh feidhm ag rialacha na Treorach seo sa bhreis ar na rialacha a leagtar síos sa Treoir maidir le Cearta Íospartach, creat dlíthiúil ginearálta an Aontais maidir le cearta íospartach. I roinnt forálacha den treoir seo, leagtar síos bearta sonracha lena gcomhlánaítear na rialacha ginearálta, ar an gcaoi chéanna a dhéantar é sin d'íospartaigh cineálacha sonracha eile coireachta amhail íospartaigh na gáinneála ar dhaoine, mí-úsáid ghnéasach leanaí agus sceimhlitheoireacht.

3. TORTHAÍ AR MHEASTÓIREACHTAÍ *EX POST*, AR CHOMHAIRLIÚCHÁIN LEIS NA PÁIRTITHE LEASMHARA AGUS AR MHEASÚNUITHE TIONCHAIR

- **Meastóireachtaí *ex post*/seiceálacha oiriúnachta ar an reachtaíocht atá ann cheana**

Agus tuarascáil an mheasúnaithe tionchair á hullmhú aige, rinne an Coimisiún measúnú ar éifeachtaí fhorálacha ábhartha dhlí an Aontais atá ann cheana maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac. Ag gabháil leis sin rinneadh bearta beartais agus reachtacha na mBallstát a mhapáil.

Baineadh leas freisin as na tuarascálacha faireacháin a rinneadh le déanaí ar an Treoir maidir le Cearta Íospartach³² agus ar an Treoir maidir le hOrdú Cosanta Eorpach san obair

³² Treoir 2012/29/AE ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le cur chun feidhme Threoir 2012/29/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2012 lena mbunaítear íoschaighdeáin maidir le cearta íospartaigh na coireachta, maidir le tacaíocht a thabhairt dóibh agus maidir le hiad a chosaint, agus a chuirtear in ionad Chinneadh Réime

ullmhúcháin³³. Rinne an Coimisiún an obair sin i gcomhar leis na meastóireachtaí ginearálta atá ar na bacáin ar an Treoir maidir le Cearta Íospartach, ar an Treoir maidir le Mí-Úsáid Ghnéasach Leanaí agus ar an Treoir Frithgháinneála.

Léirítear san anailís gur chuir reachtaíocht ábhartha an AE cearta ar fáil d'íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh go han-roghnaíoch. Tharla sé sin faoi reachtaíocht nach gclúdaíonn na cineálacha foréigin sin go príomha (féach thuas ar an idirghníomhú leis an reachtaíocht AE atá ann cheana chun forléargas a fháil ar an staid reatha). Ní thugann bearta an AE aghaidh go sainráite ar íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh. Níl na hoibleagáidí ábhartha sách sonrach d'íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh, ná ní fhágann siad rogha leathan ag na Ballstáit. Ina theannta sin, tá reachtaíocht ábhartha an Aontais os cionn 10 bliana d'aois ar an meán. Le linn an ama sin, níor comhlíonadh go leordhóthanach riachtanais na n-íospartach agus ba cheart aghaidh a thabhairt orthu dá réir sin.

• Comhairliúcháin leis na páirtithe leasmhara

Chuaigh an Coimisiún i gcomhairle go forleathan leis na páirtithe leasmhara chun eolas a chur ar fáil d'ullmhúcháin an tionscnaimh reachtaigh. Agus an méid sin á dhéanamh aige, bhí sé mar aidhm ag an gCoimisiún faisnéis agus saineolas atá cothrom le dáta a bhailiú, agus bearta éifeachtacha a fhorbairt chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhrac, mar a tugadh le fios sa straitéis gheallsealbhóra is bun leis an tionscnamh. Tá na torthaí ábhartha ó chomhairliúcháin roimhe sin curtha san áireamh ag an gCoimisiún freisin. In 2016, rinne an Coimisiún suirbhé Eorabharaiméadair ar fhoréigean inscne le sampla de níos mó ná 27 000 freagróir ó Bhallstáit uile an Aontais³⁴. Chuidigh sé sin leis na roghanna beartais a dhearadh agus a thástáil.

D'iarr go leor páirtithe leasmhara go ndéanfaí gníomhaíocht reachtach agus neamhreachtach mhéadaithe san AE maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh. Tá sonraí maidir leis na comhairliúcháin aonair le fáil sa roinn seo a leanas.

Comhairliúchán poiblí oscailte: tionóladh “cosaint a thabhairt d'íospartaigh agus ciontóirí a phionósú” ar [shuíomh gréasáin comhairliúcháin an Choimisiúin](#) ón 8 Feabhra go dtí an 10 Bealtaine 2021. Tugadh aghaidh sna ceisteanna a cuireadh ar an bpobal ar ghnéithe éagsúla a bhaineann le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac. Bhain na ceisteanna go háirithe le bearta ábhartha na mBallstát, leis an ngá le tuilleadh rialála, agus le roghanna beartais tosaíochta. Ba iad seo a leanas na príomhthorthaí:

- Léirigh an suirbhé go raibh fadhb ann nach bhfuil an pobal ar an eolas go leor faoin gcineál seo foréigin nó go bhfeiceann siad gur ábhar príobháideach é. Ina theannta sin, léiríodh sa suirbhé nach bhfuil dóthain seirbhísí agus gníomhaíochtaí ann chun

2001/220/CGB ón gComhairle 2001/220/JHA COM/2020/188 críochnaitheach, ar fáil ag: EUR-Lex – 52020DC0188 – EN – EUR-Lex (europa.eu).

³³ Tuarascáil ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle maidir le cur chun feidhme Treoir 2011/99/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Nollaig 2011 maidir le Ordú cosanta Eorpach, COM/2020/187 final, ar fáil ag: EUR-Lex - 52020DC0187 - GA - EUR-Lex (europa.eu)

³⁴ An Coimisiún Eorpach, Eorabharaiméadar 449: Foréigean inscne, 2016, ar fáil ag: (<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2115>). Eorabharaiméadar 428 freisin, an Coimisiún Eorpach: Comhionannas Inscne, 2015, ar fáil ag: (<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2048>), áit ar measadh go raibh foréigean in aghaidh na mban (go háirithe foréigean gnéasach) ar cheann den dá réimse ar cheart do AE aghaidh a thabhairt orthu go práinneach.

íospartaigh a chumhachtú agus chun iad a spreagadh chun labhairt amach. Maidir le bearta coisctheacha breise a d'fhéadfadh a bheith ann, measadh don chuid is mó go bhfuil sé tábhachtach dul i ngleic le steiréitíopaí díobhálacha inscne.

- Chreid 60 % de na freagróirí go bhfuil sé riachtanach feabhas a chur ar na struchtúir atá ann faoi láthair chun faisnéis a chur ar fáil d'íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh maidir lena gcearta, maidir leis na seirbhísí ar féidir leo dul orthu, agus maidir leis an obair leantach a dhéantar ar a gcuid gearán. Maidir le tráthúlacht na faisnéise sin agus maidir le hinrochtaineacht na faisnéise sin, mheas na freagróirí, den chuid is mó, nár cuireadh faisnéis ar fáil tapa go leor (43 %), go raibh sé deacair teacht ar an bhfaisnéis (42 %), agus go raibh sí neamhréireach agus scaipthe thar fhoinsí éagsúla (42 %).
- Chreid 73 % de na freagróirí go bhfuil gá le bearta breise ar an leibhéal náisiúnta agus ar leibhéal an Aontais araon chun rochtain ar an gceartas a fheabhsú i gcúrsaí foréigin in aghaidh na mban agus i gcúrsaí foréigin teaghlaigh.
- Mar fhreagairt ar cibé an dtugann seirbhísí tacaíochta ginearálta cuntas sistéamach ar riachtanais íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh, níor chreid thart ar leath (48 %) gur tharla siad. Léirigh na freagraí maidir le cé acu a fhaigheann íospartaigh nó nach bhfaigheann siad faisnéis faoi sheirbhísí tacaíochta go tráthúil agus i dteanga a thuigeann siad tuairimí éagsúla, ach le sciar níos airde de dhaoine nach bhfuil a fhios acu (41 %).
- Maidir le cineálacha sonracha d'fhoréigean in aghaidh na mban, chreid formhór na bhfreagróirí gur eascail na bearnaí príomha maidir leis an gcosaint in aghaidh gnéasbhunaithe agus gnéaschiaptha as an tuiscint nár mheas an pobal i gcoitinne gur fíorfhadhb é ciapadh den sórt sin (66 %), nár leor na smachtbhannaí (66 %), agus gur cuireadh forálacha i bhfeidhm go neamhéifeachtach (62 %).

Rinne an Coimisiún comhairliúcháin chuimsitheacha spriocdhírthe go comhpháirteach don mheasúnú tionchair agus d'anailís bhearnaí an chreata reachtaigh atá ann cheana.

Chuaigh an Coimisiún i gcomhairle leis na Ballstáit i scríbhinn agus ag ceardlann. Chuir na Ballstáit in iúl go raibh siad oscailte maidir le gníomhaíocht AE agus chinn siad go raibh na bearta atá beartaithe ábhartha. Léiríodh tacaíocht mhór do na bearta is uailmhianaí i gcomhair comhairliúcháin spriocdhírthe le heagraíochtaí neamhrialtasacha agus idirnáisiúnta. Go háirithe, leag eagraíochtaí neamhrialtasacha béim ar an ngá atá le bearta coisctheacha agus cosanta a fheabhsú trí rialacha íosta a leagan síos ar leibhéal an Aontais, feabhas a chur ar bhailiú sonraí agus ar inrochtaineacht do sheirbhísí speisialaithe agus cláir oiliúna spriocdhírthe a chur ar fáil do ghairmithe sna hearnálacha éagsúla. Leag eagraíochtaí idirnáisiúnta béim ar an ngá atá le bearta coiscthe breise amhail luath-idirghabháil, cláir choise agus oiliúint do ghairmithe ábhartha.

Maidir le seirbhísí cosanta agus tacaíochta, shainaithin na heagraíochtaí idirnáisiúnta easpa tuisceana inscne ar fhoréigean, rud a d'fhéadfadh íospairt thánaisteach agus athíospairt, imeaglú agus frithbheartaíocht a bheith mar thoradh air. D'aithin siad cur chuige ionad ilfhreastail chun cúnamh a lorg mar dhea-chleachtas. Maidir le rochtain ar cheartas, leag siad béim ar easnaimh maidir le rochtain ar chúiteamh ón stát nó ón gciontóir go háirithe maidir le tréimhsí ama róghearr chun cúiteamh a éileamh agus maidir le teorainneacha le héilimh i leith damáistí morálta (do chineálacha áirithe coireanna).

Sa cheardlann spriocdhírthe a reáchtáladh le comhpháirtithe sóisialta, ceardchumainn agus fostóirí, thacaigh siad leis an gcuspóir an gnéaschiapadh ag an obair a chomhrac agus d'fháiltigh siad roimh bhearta breise. Bhí fostóirí fainiciúil, áfach, faoi na hoibleagáidí a

chuirfí orthu. Leag na comhpháirtithe sóisialta béim, go háirithe, ar ábharthacht na measúnuithe riosca chun an foréigean in aghaidh na mban a chosc agus a chomhrac. D'áitigh ceardchumann agus fostóirí a thábhachtaí atá ról na gcomhpháirtithe sóisialta sa réimse seo.

- **Bailiú agus úsáid saineolais**

Chun an obair ullmhúcháin a éascú, rinne an Coimisiún staidéar tacaíochta ó ghnólacht comhairleach seachtrach a chonrú. Ina theannta sin, choimisiúnaigh sé líonra Eorpach na saineolaithe dlíthiúla maidir le comhionannas inscne agus neamh-idirdhealú chun anailís chomparáideach a dhéanamh ar fhorálacha an dlí choiriúil a bhfuil feidhm acu maidir le foréigean inscne in aghaidh na mban, lena n-áirítear foréigean baile agus cibearfhoréigean, ar an leibhéal náisiúnta san Eoraip. Ina theannta sin, thug an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne (EIGE) a staidéar in 2014 ar an gcostas a bhaineann le foréigean in aghaidh na mban. Comhlánaíodh na hábhair sin le faisnéis shuntasach a fuarthas ó fhoinsí eile a bhí ann cheana, mar a léirítear in Iarscríbhinn 1 den tuarascáil ar an measúnú tionchair.

- **Measúnú tionchair**

I gcomhréir le ceanglais maidir le rialáil níos fearr, bunaíodh grúpa stiúrtha idirsheirbhíse de chuid an Choimisiúin, a raibh an Ardrúnaíocht ina chathaoirleach air, i Meán Fómhair 2020 chun tacú le hullmhú an tionscnaimh seo. Tháinig an grúpa sin le chéile ceithre huairé idir Meán Fómhair 2020 agus Deireadh Fómhair 2021, agus ghlac sé páirt i roinnt comhairliúcháin scríofa.

Sa dréacht-mheasúnú tionchair, breithníodh raon beart neamhreachtach agus reachtach chun cuspóirí an tionscnaimh a bhaint amach. Rinneadh measúnú sa tuarascáil ar éifeachtacht, éifeachtúlacht agus comhsheasmhacht gach rogha roghnaithe agus thángthas ar an gconclúid go raibh an teaghlaim beart sa rogha thosaíochta ar an gceann is comhréirí agus is comhsheasmhaí i bhfianaise chuspóirí ginearálta agus sonracha an tionscnaimh seo.

Maidir leis an tionchar a mheastar a bheidh ag an rogha thosaíochta, léiríodh san anailís chainníochtúil tionchair eacnamaíocha dhearfacha. Dá laghdófaí leitheadúlacht an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh, go háirithe, d'fhéadfadh tairbhí eacnamaíocha thart ar EUR 53.1 billiún a bheith i gceist, rud a d'fhéadfadh thart ar EUR 82.7 billiún a bhaint amach san fhadtearma. Is é is cúis leis an acmhainneacht is mó le haghaidh sochar eacnamaíoch laghdú ar chostas na díobhála fisiciúla agus mothúcháinach d'íospartaigh (laghdú measta idir EUR 32.2 billiún agus EUR 64.5 billiún). Bheadh tionchar ag tionchair shóisialta ar pháirtithe leasmhara éagsúla, eadhon íospartaigh, finnéithe, ciontóirí, cuideachtaí, údarais náisiúnta agus an tsochaí i gcoitinne. Leis an rogha thosaíochta, chuirfí feabhas ar shláinte, sábháilteacht agus caighdeán saoil na n-íospartach (go háirithe de bharr na mbeart maidir le cosaint agus tacaíocht). Mhéadófaí freisin feachtas íospartach agus finnéithe ar fhaisnéis maidir le cosaint agus seirbhísí tacaíochta agus rochtain ar an bhfaisnéis sin. Táthar ag súil go mbeidh tionchar dearfach ag bearta maidir le cláir idirghabhála do chiontóirí ar dhearthaí agus ar iompar na gciontóirí. I gcás fostóirí, d'fhéadfaí timpeallacht shábháilte oibre a fhorbairt trí fheachtas agus tuiscint níos fearr a fháil ar oibrithe ar íospartaigh ciapadh bunaithe ar ghnéas ag an obair iad agus trí thacaíocht níos fearr a thabhairt dóibh. Bheadh tionchar dearfach aige sin ar tháirgiúlacht freisin. Bhainfeadh údarais náisiúnta tairbhe as bearta a thabharfadh aghaidh ar éiginnteachtaí dlíthiúla agus ar bhailiú sonraí, rud a cheadódh dearadh níos fearr beartas náisiúnta chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac. Bheadh tionchar dearfach ag aitheantas méadaithe do steiréitíopaí agus noirm dhíobhálacha inscne i measc an phobail i gcoitinne ar an tsochaí ina hiomláine.

Cuireadh an dréacht-tuarascáil ar an measúnú tionchair faoi bhráid Bhord um Ghrinnscrúdú Rialála an Choimisiúin an 15 Meán Fómhair 2021 agus pléadh é an 13 Deireadh Fómhair 2021. Tar éis don Bhord tuairim dhiúltach a thabhairt, cuireadh leagan athbhreithnithe den tuarascáil isteach an 1 Nollaig 2021. Cé go dtugann sé dá aire na hiarrachtaí a rinneadh chun feabhas a chur ar an tuarascáil ar an measúnú tionchair mar fhreagairt ar bharúlacha tosaigh an Bhoird, choinnigh an Bord a thuairim dhiúltach mar sin féin an 12 Eanáir 2022.

Mheas an Bord nach leor an tionchar a bheadh ag roinnt gníomhaíochtaí ar leibhéal an Aontais agus ar leibhéal na mBallstát sa chás bunlíne sa tuarascáil ar an measúnú tionchair (1); (2) nach raibh sé soiléir go leor maidir leis na cuspóirí foriomlána agus nár leor an t-údar a bhí leis an ngá le cur chuige cuimsitheach; (3) nár cuireadh in iúl go soiléir go leor an beart nithiúil atá beartaithe ná na teaglamaí de bhearta sonracha sna roghanna éagsúla; (4) nár ionchorpraíodh go hiomlán an tsraith athbhreithnithe de roghanna san anailís athbhreithnithe ar chostais agus ar shochair agus gur fhan sé doiléir i gcomparáid leis na roghanna, lena n-áirítear i dtéarmaí critéar agus modheolaíochta scórála a úsáideadh; Agus (5) ní dhearnadh measúnú leordhóthanach ar chomhréireacht rogha na tosaíochta, lena n-áirítear an cur chuige *lex specialis* a roghnaíodh.

Tá an togra seo bunaithe ar mheasúnú breise ar chuid de na saincheisteanna a tarraingíodh anuas. Mínítear na bearta a rinneadh chun aghaidh a thabhairt ar na heasnamh a sainaithníodh sa doiciméad inmheánach oibre de chuid an Choimisiúin. Leantar ar an dara tuairim ón mBord um Ghrinnscrúdú Rialála agus faisnéis bhreise [(dá ngairtear "an Doiciméad Inmheánach Oibre) [SWD...(2022) – tagairt le cur isteach]. Go háirithe, mínítear sa Doiciméad Inmheánach Oibre conas a chuirtear san áireamh sa bhonnlíne an méid a baineadh amach sa réimse beartais seo ar leibhéal na mBallstát go dtí seo. Agus é sin á dhéanamh aige, freagraíonn sé freisin do mholadh an Bhoird anailís níos cuimsithí a chur i láthair ar na bearnaí i gcur chun feidhme Choinbhinsiún Iostanbúl ag na Ballstáit agus sa easpa freagartha don fhorbairt a eascraíonn – i measc nithe eile – as forbairtí sa réimse digiteach.

Chun aghaidh a thabhairt ar na barúlacha maidir leis an easpa cuspóirí soiléire, soiléirítear sa Doiciméad Inmheánach Oibre gurb é cuspóir an togra foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac mar ghníomhartha coiriúla. Leagtar amach tuilleadh i dtéacs na teorach atá beartaithe na príomhchuspóirí atá leis, lena mínítear go mbainfear na cuspóirí sin amach trí chineálacha áirithe foréigin in aghaidh na mban a choiriúlú (lena n-áirítear éigniú, ciorrú ball giniúna ban agus cionta maidir le cineálacha éagsúla cibearfhoréigin) agus trí chosaint, rochtain ar cheartas agus tacaíocht d'íospartaigh an fhoréigin a neartú, chomh maith le foréigean a chosc agus a chomhordú.

Maidir leis an rogha beartais a roghnú, cuirtear fianaise bhreise ar fáil sa Doiciméad Inmheánach Oibre, bunaithe ar mheastóireacht ar ghníomhartha ábhartha an AE agus ar mhapáil agus anailís bhearnaí reachtaíocht na mBallstát, rud a mhíníonn tuilleadh cén fáth ar roghnaíodh cur chuige cuimsitheach – treoir shonrach maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh – seachas leasú ar na hionstraimí cothrománacha atá ann cheana.

De bhíthin na modhanna oibre faoi rialacha an Choimisiúin Eorpaigh maidir le rialáil níos fearr, tugtar de chumhacht don Leas-Uachtarán um Chaidreamh Idirinstitiúideach agus um Fhadhbhreathnaitheacht a fhormheas go leanfar de thionscnamh a bhí faoi réir an dara tuairim dhiúltach ón mBord um Ghrinnscrúdú Rialála. Is tábhachtach a aibhsiú freisin gurb é atá i dtuairimí an Bhoird um Ghrinnscrúdú Rialála measúnú ar cháilíocht an mheasúnaithe tionchair seachas measúnú ar na tograí reachtacha gaolmhara.

Ina theannta sin, i bhfianaise chomhaontú an Leas-Uachtaráin um Chaidreamh Idirinstitiúideach agus Foresight, mheas an Coimisiún go bhfuil sé tráthúil leanúint ar aghaidh leis an tionscnamh ar na cúiseanna seo a leanas:

- (1) an tábhacht pholaitiúil a bhaineann leis an tionscnamh seo don Choimisiún mar atá léirithe sna treoirlínte polaitiúla;
- (2) práinn na gníomhaíochta chun dul chun cinn a dhéanamh maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac mar aon le cibearfhoréigean inscnebhunaithe mar a d'iarr Parlaimint na hEorpa freisin;
- (3) thug na soiléirithe agus an fhianaise bhreise a tugadh aghaidh go sásúil ar na heasnamh a shainaithe an Bord um Ghrinnschrúdú Rialála agus breithníodh iad sa togra dlí oiriúnaithe.

Tá an togra seo bunaithe ar mheasúnú breise ar chuid de na saincheisteanna a tarraingíodh anuas.

• **Ceartha bunúsacha**

Neartóidh an Treoir atá beartaithe cosaint roinnt ceart bunúsach, go háirithe:

- an ceart chun beatha (Airteagal 2 de Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh – ‘an Chairt’), an ceart chun sláine (Airteagal 3 den Chairt), toirmeasc ar íde atá mídhonna nó táireach (Airteagal 4 den Chairt), agus an ceart chun saol príobháideach agus saol an teaghlaigh (Airteagal 7 den Chairt), an ceart chun sonraí pearsanta a chosaint (Airteagal 8 den Chairt) mar shampla, mar go bhforáiltear leis bearta chun íospartaigh, a saol príobháideach agus a sonraí pearsanta a chosaint agus foréigean a chosc trí choiriúlachtaí a thabhairt isteach, agus chun cosaint daoine a áirithiú tar éis dóibh measúnú a dhéanamh agus iad a chur i mbaol;
- cearta an linbh (Airteagal 24 den Chairt), mar shampla trí aitheantas a thabhairt d’fhinnéithe leanaí mar íospartaigh dhíreacha an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh agus trí bhearta sonracha a chur ar fáil chun leanaí a chosaint agus tacú leo, agus go ndéileálfar le cásanna ar mhaithe le leas an linbh;
- ceart an íospartaigh chun leigheas éifeachtach agus triail chóir a fháil (Airteagal 47 den Chairt), mar shampla trína áirithiú go ndéanfar foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a imscrúdú agus a ionchúiseamh ar bhealach níos éifeachtaí (e.g. cionta áirithe a ionchúiseamh ar bhonn tionscnaimh féin agus mar leas an phobail, cur ar chumas íospartach cásanna a thuairisciú ar líne agus treoirlínte a thabhairt isteach d’fhorfheidhmiú an dlí, agus d’údaráis bhreithiúnacha) agus ceart an íospartaigh cúiteamh iomlán a éileamh ón gciontóir agus cinneadh a fháil in aon nós imeachta amháin.
- Mar shampla, caitheamh le foréigean in aghaidh na mban agus le foréigean teaghlaigh mar chineál tromchúiseach d’idirdhealú toirmiscthe idir mná agus fir, agus tríd an mbaol foréigin den chineál sin do dhaoine i gcásanna leochaileacha agus do ghrúpaí atá i mbaol méadaithe a mhaolú; Trína cheangal go ndéanfar gníomhaíochtaí spriocdhírthe múscailte feasachta agus soláthair faisnéise chun teagmháil a dhéanamh le grúpaí atá i mbaol agus chun rochtain ar sheirbhísí tacaíochta a éascú dóibh.
- na cearta chun cúnamh shóisialta agus chun cúraim sláinte (Airteagal 34 agus Airteagal 35 den Chairt), mar shampla trí sholáthar a dhéanamh do shainseirbhísí tacaíochta, go háirithe d’íospartaigh an fhoréigin ghnéasaigh (e.g. tacaíocht leighis

láithreach, fianaise liachta fhóiréinseach a bhailiú i gcásanna éignithe, comhairleoireacht shíceolaíoch agus cúram tráma) agus a áirithiú go mbeidh dídean ar fáil go leordhóthanach, lena n-áirítear i gceantair iargúlta agus i gceantair thuaithe.

Cuirtear san áireamh go cuí sa Treoir atá beartaithe toimhde na neamhchiontachta agus ceart cosanta an chiontóra (Airteagal 48 den Chairt), prionsabal na dlíthiúlachta agus prionsabal na comhréireachta i dtaca le cionta coiriúla agus pionóis (Airteagal 49 den Chairt). Maidir leis an gceart chun tuairimí a nochtadh (Airteagal 11 den Chairt), tá na forálacha maidir le hábhar neamhdhleathach a bhaint nó a bhlocáil teoranta dá bhfuil fíor-riachtanach agus comhréireach chun cuspóir na Treorach a bhaint amach.

4. IMPLEACHTAÍ BUISÉADACHA

Ina theannta sin, táthar ag súil go mbeidh na costais seo a leanas ar bhuiséad an Aontais mar thoradh ar an togra:

- uirlis bailithe sonraí a fhorbairt agus a úsáid – costas aonuaire arna thabhtú ag an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne ('EIGE');
- cothabháil theicniúil agus oibriú na huirlise bailithe sonraí – an costas athfhillteach a thabhaíonn EIGE;
- díchomhiomlánuithe agus modheolaíocht choiteanna sonraí a fhorbairt agus a úsáid i gcomhar leis na Ballstáit – an costas athfhillteach a thabhaíonn EIGE;
- treoirlínte a fhorbairt chun staidreamh coireachta maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhchuibhiú agus a chaighdeánú, ag tacú leis na Ballstáit i mbailiú sonraí – an costas athfhillteach a thabhaíonn EIGE.

Tá na costais a bhaineann le EIGE mínithe go mion sa ráiteas airgeadais dlíthiúil a ghabhann leis. Ar an iomlán, bheadh na hacmhainní airgeadais agus daonna seo a leanas ag teastáil ó EIGE le haghaidh an chúraim riaracháin chun sonraí a bhailiú:

- costas aonuaire ar chur ar bun – EUR 200 000;
- costas bliantúil cothabhála agus oibríochta – EUR 750 000;
- foireann – gníomhaire sealadach amháin (i gcoibhéis lánaimseartha) ó 2025 ar aghaidh agus beirt ghníomhairí ar conradh (i gcoibhéis lánaimseartha) amhail ó 2025 (trí cinn san iomlán).

5. EILIMINTÍ EILE

- **Pleananna cur chun feidhme, agus socruithe faireacháin, meastóireachta agus tuairiscithe**

Beidh sé de cheangal ar na Ballstáit an Treoir a thrasú 2 bliana tar éis di teacht i bhfeidhm. Beidh orthu a gcuid beart cur chun feidhme náisiúnta a chur in iúl don Choimisiún. Ina theannta sin, beidh ar na Ballstáit tuairisc a thabhairt don Choimisiún maidir le cur chun feidhme na Treorach 7 bliana tar éis a teacht i bhfeidhm. Tar éis na tréimhse sin, ní mór tuairisciú a dhéanamh go tráthrialta i bhfoirm ceistneora chuig na Ballstáit. Beidh na ceanglais neartaithe maidir le bailiú sonraí faoin togra seo mar bhonn chun faireachán agus meastóireacht a dhéanamh ar thionchar an tionscnaimh i gcoinne a chuspóirí sonracha. Beidh faireachán agus meastóireacht an togra bunaithe go príomha ar na táscairí comhchuibhithe reatha arna bhforbairt ag EIGE. Tacófar leis an obair sin agus forlíoifear í leis na bearta comhchuibhithe atá beartaithe maidir le sonraí riaracháin imdhealaithe a bhailiú (lena n-áirítear sonraí ó ghníomhaireachtaí forfheidhmithe dlí, na breithiúna, seirbhísí sóisialta agus

sláinte) agus leis an suirbhé éigeantach rialta ar fhoréigean in aghaidh na mban agus ar fhoréigean teaghlaigh, arna chomhordú ar leibhéal an Aontais ag Eurostat. Déanfar cur síos ar na sonraí i bplean faireacháin agus forfheidhmithe a tharraingeoidh an Coimisiún suas.

- **Míniúchán mionsonraithe ar fhorálacha sonracha an togra**

I gCaibidil 1, leagtar amach forálacha ginearálta, lena n-áirítear an t-ábhar (Airteagal 1) agus aird ar leith le tabhairt ar íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh i mbaol méadaithe an fhoréigin sin (Airteagal 2). Cumhdaíonn raon feidhme an togra seo cionta coiriúla mar atá sainmhínithe ann, gníomhartha foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh mar choirithe faoi dhlí an Aontais nó faoi dhlíthe náisiúnta (Airteagal 3). Tugtar sainmhínithe sa Chaibidil seo freisin ar na príomhthéarmaí a úsáidtear sa Treoir (Airteagal 4).

I gCaibidil 2, tá forálacha maidir le rialacha íosta maidir le cionta coiriúla agus pionóis a shainiú bunaithe ar Airteagal 83(1) CFAE. Baineann na cionta sin le cineálacha áirithe foréigin in aghaidh na mban nó foréigin teaghlaigh arb ionann é agus teacht i dtír gnéasach ar mhná agus ar leanaí nó ar choireacht ríomhaire. Cé go bhfuil tionchar míréireach ag na cionta sin ar mhná, baineann an coiriúlú faoin gcaibidil seo le gach íospartach, lena n-áirítear fir agus daoine nach bhfuil dénártha, ach amháin i gcás éigniú agus ciorrú ball giniúna ban. Ní dhéantar iad sin a choiriúlú ar leibhéal AE ach amháin i gcás ina ndearnadh iad i gcoinne ban nó cailíní mar gheall ar an mbunús dlí in Airteagal 83(1), ina dtagraítear do theacht i dtír gnéasach ar mhná agus ar leanaí amháin. Áirítear sa chaibidil seo comhchuíbhiú íosta ar chionta éignithe in aghaidh ban (Airteagal 5) agus ciorrú ball giniúna ban (Airteagal 6). I bhfianaise luas an chlaochlaithe dhigitigh reatha agus an mhéadaithe ar an gcibearfhoréigean, foráiltear leis freisin do rialacha íosta maidir le cionta áirithe coireachta ríomhaireachta: Comhroinnt neamh-chomhthoiliúil ábhair phearsanta nó chúblála (Airteagal 7), cionta a bhaineann leis an gcibearstalcaireacht (Airteagal 8), agus cionta a bhaineann le cibearchiapadh (Airteagal 9) [agus cibear-fhuathchaint (Airteagal 10)]. In Airteagal 11 tá forálacha maidir le gríosú, cabhrú agus neartú agus iarracht a dhéanamh ar chionta den sórt sin. Leagtar síos in Airteagal 12 íosleibhéal an smachtbhanna uasta is infheidhme maidir leis na cionta a shainmhínítear in Airteagal 511, agus sonraítear in Airteagal 13 na himthosca géaraitheacha. Tá na rialacha maidir le tréimhsí dlínse agus teorann in Airteagal 14 agus in Airteagal 15.

Baineann Caibidil 3 le híospartaigh d'fhoréigean in aghaidh na mban nó d'fhoréigean teaghlaigh a chosaint agus a rochtain ar cheartas. Tá an chaibidil seo infheidhme maidir le gach íospartach de chionta an fhoréigin in aghaidh na mban agus d'fhoréigean teaghlaigh (Airteagal 16). Cé go ndíríonn an togra seo go príomha ar chineálacha foréigin a dhéanann difear díréireach do mhná, ní eisiann sé fir nó daoine nach bhfuil ar an gcoimhlint ó leas a bhaint as cearta íospartach má thagann siad chun bheith ina n-íospartaigh den fhoréigean sin, lena n-áirítear foréigean teaghlaigh.

Áirítear sa chaibidil seo rialacha maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a thuairisciú chun a áirithiú gur féidir cionta den sórt sin a thabhairt os comhair na cúirte go héasca (Airteagal 16). Is éard atá i gceist leis sin próiseáil caoithiúil a dhéanamh ar thuairiscí den sórt sin agus spreagadh a thabhairt go dtuairiscítear cionta den sórt sin, mar shampla trí dheireadh a chur i roinnt cásanna leis na bacainní a fhorchuirtear le rialacha rúndachta, a áirithiú gur féidir le leanaí cionta a thuairisciú go héasca agus a áirithiú nach mbeidh eagla ar dhaoine agus ar dhaoine a bhfuil stádas cónaithe éiginnte acu foréigean a thuairisciú. Ar aon bhealach, ní thugtar isteach leis an ngné dheireanach sin ceart chun stádas cónaithe a fháil faoin Treoir seo do dhaoine a thuairiscíonn foréigean. Áirithítear le hAirteagal

17 go ndéantar cionta a imscrúdú agus a ionchúiseamh go héifeachtach, go bhfuil dóthain saineolais agus acmhainní agus cionta ann arb ionann iad agus éigniú agus go ndéantar ionchúiseamh ex officio orthu. Sa chaibidil seo tugtar isteach measúnú riosca aonair chun riachtanais chosanta agus tacaíochta íospartach a shainaithint (Airteagal 18 agus Airteagal 19). Tuigfear gur cuid chomhtháite den mheasúnú aonair atá ann cheana faoin Treoir maidir le Cearta Íospartach é an measúnú sin agus tá sé ceaptha é a chur in oiriúint do riachtanais shonracha íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh. In Airteagal 20 leagtar amach oibleagáidí chun a áirithiú go ndéanfar íospartaigh a tharchur chuig seirbhísí tacaíochta iomchuí, mar shampla a áirithiú go ndéantar seirbhísí tacaíochta a rochtain go réamhghníomhach d'íospartaigh. Ag an am céanna, is é is aidhm don Airteagal seo comhlíonadh na rialacha cosanta sonraí a áirithiú. Ina theannta sin, leagtar síos sa chaibidil seo go ndéanann na Ballstáit foráil d'orduithe urchoisc agus cosanta éigeandála chun a áirithiú go gcosnófar íospartaigh go héifeachtach (Airteagal 21). Foráiltear in Airteagal 22 go bhféadfaí ceisteanna maidir le hiompar gnéasach an íospartaigh san am a chuaigh thart a eisiamh sna himscrúduithe coiriúla agus sna himeachtaí cúirte, gan dochar do chearta na cosanta. Tá an oibleagáid sa chaibidil seo freisin treoirlinnte a chur ar fáil d'údaráis forfheidhmithe dlí agus d'údaráis bhreithiúnacha chun a áirithiú go gcaithfear go hiomchuí le híospartaigh le linn na n-imeachtaí agus go ndéileálfar go hiomchuí le cásanna foréigin in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh (Airteagal 23). Foráiltear sa chaibidil seo freisin go bhfuil comhlachtaí náisiúnta, amhail comhlachtaí comhionannais, inniúil, mar shampla, chun cúnamh agus comhairle a thabhairt d'íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh – idir chineálacha tromchúiseacha idirdhealaithe in aghaidh na mban (Airteagal 24). Tugtar seasamh dlíthiúil freisin do chomhlachtaí den sórt sin gníomhú thar ceann íospartach in imeachtaí coiriúla nuair a mheasann siad gurb iomchuí sin. Áirithítear le hAirteagal 25 go mbainfear anuas ábhar ar líne maidir le cionta a bhaineann le cibearfhoréigean, agus go bhféadfaí sásamh breithiúnach a thabhairt d'úsáideoirí lena mbaineann. Cumhdaítear le hAirteagal 26 ceart na n-íospartach cúiteamh a éileamh ón gciontóir.

I gCaibidil 4, tá na forálacha maidir le tacaíocht d'íospartaigh, nach mór d'íospartaigh a fháil roimh, le linn agus ar feadh tréimhse iomchuí i ndiaidh imeachtaí coiriúla. Leagtar síos in Airteagal 27 na seirbhísí, na socruithe agus na hacmhainní sonracha a bhaineann le seirbhísí tacaíochta a chuireann sainseirbhísí ar fáil d'íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh. Sa chaibidil seo, déantar foráil freisin maidir le tacaíocht shonrach láithreach in ionaid atreorúcháin um éigniú nó foréigean gnéasach (Airteagal 28) agus tacaíocht speisialaithe d'íospartaigh ciorru ball giniúna ban (Airteagal 29). Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú freisin gur féidir le híospartaigh an chiaptha ghnéasaigh ag an obair úsáid a bhaint as seirbhísí comhairliúcháin lasmuigh den ionad oibre agus seirbhísí ar leithligh a chur ar fáil d'fhostóirí maidir le conas aghaidh a thabhairt go hiomchuí ar chionta den sórt sin (Airteagal 30). Ní mór do na Ballstáit línte cabhrach náisiúnta a bhunú d'íospartaigh agus a áirithiú go n-oibreoidh siad faoi uimhir chomhchuibhithe AE (Airteagal 31). Cuirfear scáthláin speisialaithe nó socruithe eatramhacha eile ar fáil d'íospartaigh ar bhealach neamh-idirdhealaitheach lena áirithiú go dtabharfar cúnamh dóibh filleadh ar a saol neamhspleách tar éis dóibh foréigean a fhulaingt (Airteagal 32). Ina theannta sin, ní mór do na Ballstáit cosaint agus tacaíocht iomchuí a chur ar fáil d'íospartaigh ar leanaí iad, agus leas an linbh á chur san áireamh (Airteagal 33). Áirítear leis sin áiteanna sábháilte a chur ar fáil do leanaí a thugann cuairt ar chiontóirí tuismitheora, a bhfuil cearta rochtana acu (Airteagal 34). Soláthraíonn Airteagal 35 d'íospartaigh a bhaineann le grúpaí atá i mbaol coimircí, mar shampla rochtain níos éasca d'íospartaigh faoi mhíchumas.

Díríonn na forálacha i gCaibidil 5 ar fhoréigean in aghaidh na mban agus ar fhoréigean teaghlaigh a chosc go héifeachtach. Áirítear leis sin an oibleagáid feachtais ardaithe feasachta agus cláir taighde agus oideachais a sheoladh, agus faisnéis ábhartha a scaipeadh ar an mórgóir (Airteagal 36). Maidir le gairmithe ar dócha go mbeidh teagmháil acu le híospartaigh, ní mór dóibh oiliúint agus faisnéis spriocdhírthe a fháil. Tá sé mar aidhm leis sin a áirithiú go mbeidh gairmithe den sórt sin in ann freagairt ar bhealach iomchuí agus cásanna foréigin a shainaithint, agus gur féidir le heagraíochtaí freagracha a ngníomhaíochtaí a chomhordú go héifeachtach (Airteagal 37). Déantar foráil in Airteagal 38 maidir le cláir idirghabhála atá ar fáil freisin do rannpháirtíocht dheonach ag daoine a bhfuil inní orthu go ndéanfaid siad coireanna den sórt sin.

I gCaibidil 6, tá rialacha maidir le beartais náisiúnta na mBallstát maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhordú, ach tá forálacha ann freisin maidir le comhordú ar leibhéal an Aontais. Chun beartais náisiúnta a shruthlíniú agus freagairt éifeachtach il-leibhéil ar na cineálacha foréigin sin a áirithiú, ceanglaítear le hAirteagal 39 ar na Ballstáit comhlacht oifigiúil a ainmniú nó a chur ar bun chun beartais sa réimse sin a chomhordú agus a mhaoirsiú. Comhlánaítear an méid sin leis an oibleagáid faoi Airteagal 40 chun comhordú agus comhar éifeachtach na ngníomhaireachtaí uile a bhfuil baint acu le tacaíocht a thabhairt d'íospartaigh a áirithiú. Is príomhghníomhaithe iad eagraíochtaí neamhrialtasacha ó thaobh tacaíocht a thabhairt d'íospartaigh agus foréigean a chosc. Faoi Airteagal 41, ba cheart do na Ballstáit comhoibriú le heagraíochtaí neamhrialtasacha agus dul i gcomhairle leo maidir le beartais ábhartha. Chun a áirithiú go dtabharfar aghaidh mar is iomchuí ar an gcibearfhoréigean mar atá sainmhínithe sa togra reatha, tá na Ballstáit le gur fusa a bheidh sé do sholáthraithe seirbhísí idirmheánacha bearta féinrialála a ghlacadh (Airteagal 42). Is é is aidhm d'Airteagal 43 comhar idir na Ballstáit a éascú chun malartú deachleachtais a áirithiú, arb é is aidhm dó an Treoir seo a chur chun feidhme ar an mbealach is éifeachtaí is féidir. Tá bailiú sonraí agus taighde bunriachtanach chun bearta beartais iomchuí a cheapadh i réimse an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh. Chun a áirithiú go mbeidh fáil ar shonraí inchomparáide ar leibhéal an Aontais, leagtar síos in Airteagal 44 rialacha íosta maidir le bailiú sonraí ar fud na mBallstát. I bhfianaise shaineolas EIGE agus obair leanúnach an EIGE sa réimse sin, is é sin tacú leis na Ballstáit modheolaíocht chomhchoiteann agus bailiú sonraí a fhorbairt.

Tá forálacha críochnaitheacha na Treorach seo i gCaibidil 7. Le hAirteagal 45 leasaítear an Treoir maidir le Mí-Úsáid Ghnéasach Leanaí chun comhleanúnachas a áirithiú trí choir an dul i bhfód chun críocha gnéasacha a thabhairt isteach, agus soiléirítear go n-áirítear ar na himthosca nach féidir le leanbh atá os cionn aois an toilithe gnéis a thabhairt go bailí iad siúd dá dtagraítear in Airteagal 5 den togra seo. Baineann Airteagal 46 leis an leibhéal cosanta agus baineann Airteagal 47 le hoibleagáidí tuairiscithe na mBallstát. Soiléirítear in Airteagal 48 an gaol le Treoracha eile agus tá clásail ann nach ndéantar dochar dóibh. Soiléirítear in Airteagal 47 an gaol le Treoracha eile agus soiléirítear go bhfuil feidhm ag na forálacha sa bhreis ar na forálacha atá sa Treoir maidir le Cearta Íospartach, sa Treoir Frithgháinneála, sa Treoir maidir le Mí-Úsáid Ghnéasach Leanaí agus sa [togra le haghaidh Gníomh um Sheirbhísí Digiteacha]. Ciallaíonn sé sin gur cheart go mbainfeadh íospartaigh tairbhe as na treoracha uile is infheidhme maidir leo a chosaint. Tá clásal neamh-chúlchéimnithe in Airteagal 49. Tá forálacha in Airteagal 50 maidir le trasuí na Treorach seo. Sonraítear in Airteagal 51 cathain a thiocfaidh an Treoir i bhfeidhm agus sonraítear in Airteagal 52 cé chuige a ndíreofar í.

Togra le haghaidh

TREOIR Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhrac

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 82(2) agus Airteagal 83(1) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa¹,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Is é is cuspóir don Treoir seo creat cuimsitheach a chur ar fáil chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhrac go héifeachtach ar fud an Aontais ar fad. Déanann sé amhlaidh trí bhearta a neartú agus a thabhairt isteach sna réimsí seo a leanas: Cionta ábhartha a choiriúlú agus a phionósú, íospartaigh a chosaint agus rochtain ar cheartas, tacaíocht d'íospartaigh, cosc, comhordú agus comhar.
- (2) Is bunluachanna de chuid an Aontais iad an comhionannas idir mná agus fir agus an neamh-idirdhealú agus is cearta bunúsacha iad a chumhdaítear, faoi seach, in Airteagal 2 den Chonradh ar an Aontas Eorpach agus in Airteagal 21 agus Airteagal 23 de Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh. Cuireann foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh na prionsabail sin i mbaol, rud a bhaineann an bonn de chearta na mban agus na gcailíní chun comhionannais i ngach réimse den saol.
- (3) Sáraíonn foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh cearta bunúsacha amhail an ceart chun dínit an duine, an ceart chun beatha agus iomláine an duine, an toirmeasc ar íde nó ar phionós atá mídhonna nó táireach, an ceart chun measa ar an saol príobháideach agus ar shaol an teaghlaigh, cosaint sonraí pearsanta, agus cearta an linbh, mar a chumhdaítear i gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh (“An Chairt”).
- (4) Ba cheart feidhm a bheith ag an Treoir seo maidir le hiompar coiriúil arb ionann é agus foréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh, mar a dhéantar coir air faoi dhlí an Aontais nó faoin dlí náisiúnta. Áirítear leis sin na cionta coiriúla a shainmhínítear sa Treoir seo, eadhon éigniú, ciorrú ball giniúna ban, comhroinnt neamh-chomhfhiúchán ábhair atá pearsanta nó cúbláilte, cibearstalcaireacht, cibearchiapadh, cibeargriósú chun foréigin nó fuatha agus iompar coiriúil a chumhdaítear le hionstraimí eile de chuid an Aontais, go háirithe Treoir 2011/36/AE

¹ IO C , , lch. .

²agus Treoir 2011/93/AE³ ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, lena sainmhínítear cionta coiriúla maidir le teacht i dtír gnéasach ar leanaí agus gáinneáil ar dhaoine chun críche teacht i dtír gnéasach ar leanaí. Ar deireadh, tá cionta coiriúla áirithe faoin dlí náisiúnta faoi shainmhíniú an fhoréigin in aghaidh na mban. Áirítear leis sin coireanna amhail femiciú, ciapadh gnéasach, mí-úsáid ghnéasach, stalcaireacht, luathphósadh agus pósadh éigeantais, ginmhilleadh éigeantach, steiriliú éigeantach, agus cineálacha éagsúla cibearfhoréigin, amhail ciapadh gnéasach ar líne, cibearbhulaíocht nó ábhar gnéasach follasach a fháil gan iarraidh. Is cineál foréigin in aghaidh na mban é foréigean baile a d'fhéadfaí a choiriúlú go sonrach faoi dhlíthe náisiúnta nó a chumhdaítear le cionta coiriúla, a dhéantar laistigh den teaghlach nó den aonad baile nó idir iarchéilí nó céilí reatha, mar a shainmhínítear sa Treoir seo.

- (5) Ceapadh na bearta faoin Treoir seo chun aghaidh a thabhairt ar riachtanais shonracha na mban agus na gcailíní, ós rud é go ndéanann na cineálacha foréigin a chumhdaítear faoin Treoir seo difear díreireach dóibh, eadhon foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh. Aithnítear sa Treoir seo, áfach, go bhféadfadh daoine eile a bheith thíos leis na cineálacha foréigin sin agus gur cheart go mbainfidís tairbhe as na bearta dá bhforáiltear inti. Dá bhrí sin, ba cheart tagairt a dhéanamh leis an téarma 'íospartach' do gach duine, beag beann ar a inscne nó ar a inscne.
- (6) De bharr a leochaileachta, déantar dochar díreach mothúchánach do leanaí a fheiceann foréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh, rud a mbíonn tionchar aige ar a bhforbairt. Dá bhrí sin, ba cheart a mheas gur íospartaigh iad na leanaí sin agus go dtairbhíonn siad de bhearta cosanta spriocdhírthe.
- (7) Is cineál foréigin é atá bunaithe ar inscne, a chuireann fir go príomha ar mhná agus ar chailíní. Is léiriú leanúnach é an foréigean in aghaidh na mban den idirdhealú struchtúrach in aghaidh na mban, ar idirdhealú é atá mar thoradh ar chaidreamh cumhachta neamhchothrom idir mná agus fir ó thaobh na staire de. Tá sé fréamhaithe sna ról, iompar, gníomhaíochtaí agus tréithe atá tógtha go sóisialta a mheasann sochaí ar leith a bheith iomchuí do mhná agus d'fhir, dá dtagraítear go ginearálta faoin téarma 'inscne'.
- (8) Is fadhb shóisialta thromchúiseach é an foréigean teaghlaigh, fadhb a bhíonn i bhfolach go minic. D'fhéadfadh tráma tromchúiseach síceolaíochta agus fisiciúla a bheith mar thoradh air mar is iondúil gur duine é an ciontóir atá ar eolas ag na híospartaigh, agus bheifí ag súil go mbeidh muinín aige as. Is féidir le foréigean den sórt sin a bheith i bhfoirmeacha éagsúla, lena n-áirítear foréigean fisiciúil, gnéasach, síceolaíoch agus eacnamaíoch. D'fhéadfadh foréigean teaghlaigh tarlú cibé acu atá nó nach bhfuil an ciontóir i bpáirt leis an íospartach nó an bhfuil teaghlach roinnte aige nó aici leis an íospartach.
- (9) I bhfianaise na sonraíochtaí a bhaineann leis na cineálacha seo coireanna, is gá tacar cuimsitheach rialacha a leagan síos, lena dtugtar aghaidh go sonrach ar fadhb leanúnach an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh agus lena bhfreastalaítear ar riachtanais shonracha íospartaigh an fhoréigin sin. Léiríodh nach

² Treoir 2011/36/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Aibreán 2011 maidir le gáinneáil ar dhaoine a chosc agus a chomhrac agus na híospartaigh atá thíos léi a chosaint, IO L 101, 15.4.2011, lgh. 1–11

³ Treoir 2011/93/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Nollaig 2011 maidir le mí-úsáid ghnéasach agus teacht i dtír gnéasach ar leanaí agus pornagrafaíocht leanaí a chomhrac, agus a chuirtear in ionad Chinneadh Réime 2004/68/CGB ón gComhairle (IO L 335, 17.12.2011, lch. 1–14).

leor na forálacha atá ann cheana ar leibhéal an Aontais agus ar an leibhéal náisiúnta chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhrac agus a chosc go héifeachtach. Go háirithe, díreann i dTreoir 2011/36/AE agus i dTreoir 2011/93/AE ar chineálacha sonracha foréigin den sórt sin, agus le Treoir 2012/29/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴ leagtar síos an creat ginearálta d'íospartaigh na coireachta. Cé go gcuirtear roinnt cosaintí ar fáil d'íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh, níl sé leagtha amach chun aghaidh a thabhairt ar a riachtanais shonracha.

- (10) Tacaíonn an Treoir seo leis na gealltanais idirnáisiúnta atá déanta ag na Ballstáit chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhrac agus a chosc, go háirithe Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe maidir le gach cineál Idirdhealaithe in aghaidh na mBan a Dhíothú (CEDAW)⁵ agus, i gcás inarb ábhartha, Coinbhinsiún Chomhairle na hEorpa chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac (“Coinbhinsiún Iostanbúl”)⁶.
- (11) Is féidir foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a dhéanamh níos measa i gcás ina dtrasnaíonn sé idirdhealú bunaithe ar ghnéas agus ar fhorais eile idirdhealaithe a thoirmisctear le dlí an Aontais, eadhon náisiúntacht, cine, dath, bunús eitneach nó sóisialta, airíonna géiniteacha, teanga, reiligiún nó creideamh, tuairim pholaitiúil nó eile, ballraíocht de mhionlach náisiúnta, maoin, breith, míchumas, aois nó claonadh gnéasach. Ba cheart do na Ballstáit, dá bhrí sin, aird chuí a thabhairt ar íospartaigh a ndéanann an t-idirdhealú trasnach sin difear dóibh, trí bhearta sonracha a chur ar fáil i gcás ina bhfuil foirmeacha idirdhealaithe a thrasnaíonn an t-idirdhealú i láthair. Go háirithe, tá baol méadaithe ann go bhfulaingeoide mhá leispiacha, déghnéasacha, trasinscneacha, neamhbhalóideacha, idirghnéasacha agus ban (LBTIQ), mná faoi mhíchumas agus mná a bhfuil cúlra mionlaigh ciníoch nó eitneach acu.
- (12) Tá íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh i mbaol imeaglaithe, frithbheartaíochta, athíospartha tánaisteach agus athíospartha. Ba cheart, dá bhrí sin, aird ar leith a thabhairt ar na rioscaí sin agus ar an ngá atá le dínit agus sláine fhisiciúil na n-íospartach sin a chosaint.
- (13) Tá éigniú ar cheann de na cionta is tromchúisí a sháraíonn sláine gnéis duine agus is coir é a théann i bhfeidhm go díreireach ar mhná. Is éard atá i gceist leis éagothroime chumhachta idir an ciontóir agus an t-íospartach, rud a ligeann don chiontóir leas gnéasach a bhaint as an íospartach chun críocha amhail daingniú pearsanta, forlámhas a dhearbhu, aitheantas sóisialta a fháil, dul chun cinn nó gnóthachan airgeadais b'fhéidir. Éilíonn go leor Ballstát fós go n-úsáidfear forneart, bagairtí nó comhéigean do choir an éignithe. Tá Ballstáit eile ag brath ar an gcoinníoll nár thoiligh an t-íospartach leis an ngníomh gnéasach, agus ar an gcoinníoll sin amháin. Is leis an gcur chuige sin amháin a dhéantar cosaint iomlán ar shláine gnéis na n-íospartach agus tá sé i gcomhréir le caighdeáin idirnáisiúnta. Dá bhrí sin, is gá cosaint chomhionann a

⁴ Treoir 2012/29/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2012 lena mbunaítear íoschaighdeáin maidir le cearta íospartaigh na coireachta, maidir le tacaíocht a thabhairt dóibh agus maidir le hiad a chosaint, agus a chuirtear in ionad Chinneadh Réime 2001/220/CGB ón gComhairle (IO L 315, 14.11.2012, lgh. 57).

⁵ [An Coinbhinsiún maidir le Gach Cineál Idirdhealaithe in aghaidh Ban a Dhíothú](#) (CEDAW), UNGA, 1979.

⁶ [An Coinbhinsiún chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac](#) (Coinbhinsiún Iostanbúl), Comhairle na hEorpa, 2011.

áirithiú ar fud an Aontais trí na gnéithe bunaitheacha de choir éigniú na mban a sholáthar. .

- (14) Ba cheart éigniú a bheith san áireamh go sainráite gach cineál treá gnéis, le haon chuid nó rud coirp. Ba cheart go mbeadh an easpa toilithe ina ghné lárnach, bhunaitheach den sainmhíniú ar éigniú, ós rud é nach mbíonn aon fhoréigean fisiceach ná úsáid fornirt bainteach lena dhéanamh. Ba cheart go bhféadfaí toiliú tosaigh a tharraingt siar tráth ar bith le linn an ghnímh, i gcomhréir le huathriail ghnéasach an íospartaigh, agus níor cheart go dtabharfaí le tuiscint leis sin go huathoibríoch go dtoilítear le gníomhartha amach anseo. Ba chóir go mbeadh treá gnéasach neamh-chomhthoiliúil ionann éigniú fiú nuair a dhéantar i gcoinne céile nó páirtí pearsanta.
- (15) Maidir leis na cionta arb ionann iad agus éigniú, ba cheart go mbeadh sé d'oibleagáid ar chiontóirí a ciontaíodh roimhe sin i gcionta den chineál céanna páirt a ghlacadh i gcláir idirghabhála chun an riosca atitimeachais a mhaolú.
- (16) D'fhonn aghaidh a thabhairt ar chiorrú ball giniúna ban ar íospartaigh atá doleasaithe agus ar feadh an tsaoil, ba cheart aghaidh a thabhairt ar an gcion sin go sonrach agus go leordhóthanach sna dlíthe coiriúla. Is cleachtas dúshaothraithe é ciorrú ball giniúna ban a bhaineann le baill ghiniúna cailín nó mná agus a dhéantar chun forlámhas a chaomhnú agus a dhearbhu ar mhná agus ar chailíní agus chun smacht sóisialta a chur ar chailíní agus ar ghnéasachas na mban. Déantar é uaireanta i gcomhthéacs pósadh éigeantais leanaí nó foréigean teaghlai. D'fhéadfadh ciorrú ball giniúna ban tarlú mar chleachtas traidisiúnta a fheidhmíonn roinnt pobal ar a mbail baineanna. Ba cheart go gcumhdódh sé cleachtais a dhéantar ar chúiseanna neamhleighis. Ba cheart go dtagródh an téarma “excizing” do bhaint iomlán nó páirteach na clitoris agus na labia majora. Ba cheart go gcumhdófaí le “infibliú” dúnadh na labia majora trí liopaí seachtracha an vulva a fhuáil go páirteach le chéile chun an oscailt fhaighne a chúngú. Ba cheart tagairt a dhéanamh leis an téarma “aon ciorrú eile a dhéanamh” do na hathruithe fisiciúla eile ar na baill ghiniúna ban.
- (17) Is gá foráil a dhéanamh do shainmhínithe comhchuibhithe ar chionta agus ar phionóis maidir le cineálacha áirithe cibearfhoréigin. Díríonn an cibearfhoréigean go háirithe ar pholaiteoirí, ar iriseoirí agus ar chosantóirí chearta an duine ar mná iad. Bíonn tionchar díreireach ag an gcibearfhoréigean ar mhná agus ar chailíní i suíomhanna oideachais, amhail scoileanna agus ollscoileanna, agus bíonn iarmhairtí díobhálacha aige sin ar a mbreisoideachas agus ar a meabhairshláinte, rud a bhféadfadh féinmharú a bheith mar thoradh air i gcásanna tromchúiseacha.
- (18) Tá an baol ann go méadófar go héasca, go gasta agus go forleathan cineálacha áirithe cibearfhoréigin le húsáid a bhaint as teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide agus is é an toradh a bheidh air sin go gcruthófar nó go bhfeabhsófar díobháil dhomhain agus fhadtéarmach don íospartach. Maidir leis an acmhainneacht atá ann an t-aimpliú sin a dhéanamh, rud atá ina réamhchoinníoll maidir le roinnt cionta den cibearfhoréigean a dhéanamh, ar cionta iad a shainítear faoin Treoir seo, ba cheart é a léiriú leis an ngné a bhaineann le hábhar áirithe a dhéanamh inrochtana, trí theicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide, d'úsáideoirí deiridh. Ba cheart go dtuigfí leis an téarma ‘cumas’ go dtagraíonn sé do líon suntasach úsáideoirí deiridh na dteicneolaíochtaí atá i gceist a shroicheadh, sa chaoi go mbeifear in ann rochtain shuntasach a fháil ar an ábhar sin agus é a dháileadh tuilleadh amach anseo. Ba cheart an téarma sin a léirmhíniú agus a chur i bhfeidhm ag féachaint do na himthosca ábhartha, lena n-áirítear na teicneolaíochtaí a úsáidtear chun an t-ábhar sin a dhéanamh inrochtana agus do na modhanna a chuireann na teicneolaíochtaí sin ar fáil le haghaidh aimplithe.

- (19) Go háirithe mar gheall ar an gclaonadh atá ann maidir le dáileadh agus déanamh éasca, tapa agus leathan, chomh maith lena nádúr pearsanta, d'fhéadfadh scaipeadh neamh-chomhfhiosach ar líne ábhair a léiríonn gníomhaíochtaí gnéasacha agus íomhánna pearsanta a bheith an-díobhálach don phobal. Ba cheart gach cineál ábhair den sórt sin a chumhdach leis an gcion dá bhforáiltear sa Treoir seo, amhail íomhánna, grianghraif agus fiseáin, lena n-áirítear íomhánna gnéasaithe, gearrthóga fuaime agus gearrthóga físe. Ba cheart go mbainfeadh sé le cásanna ina scaiptear an t-ábhar don phobal, trí theicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide, gan toiliú an íospartaigh, is cuma ar thoiligh an t-íospartach le giniúint an ábhair sin nó ar tharchuir sé chuig duine ar leith é. Ba cheart go n-áireofaí sa chion freisin táirgeadh nó cúbláil neamh-chomhthoiliúil, trí eagarthóireacht a dhéanamh ar íomhánna, mar shampla, a fhágann go dtaispeántar é amhail is go bhfuil duine eile ag gabháil do ghníomhaíochtaí gnéasacha, a mhéid a scaiptear an t-ábhar freisin don phobal ina dhiaidh sin, trí theicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide, gan toiliú an duine sin. Ba cheart go n-áireofaí i dtáirgeadh nó i gcúbláil den sórt sin déanamh 'bréagáin', i gcás ina bhfuil an t-ábhar cosúil go suntasach le duine aonair, rudaí, áiteanna nó eintitis nó imeachtaí eile, lena léirítear gníomhaíochtaí gnéasacha duine eile, agus ina ndealraíonn sé go bréagach do dhaoine eile a bheith barántúil nó fírinneach. Ar mhaithe le híospartaigh an iompair sin a chosaint go héifeachtach, ba cheart bagairt a dhéanamh d'iompar den sórt sin a chumhdach freisin.
- (20) Is cineál nua-aimseartha foréigin í an chibearstalcaireacht a dhéantar go minic ar bhaill teaghlach nó ar dhaoine atá ina gcónaí sa teaghlach céanna, ach freisin a dhéanann iarrpháirtithe. De ghnáth, baineann an ciontóir mí-úsáid as an teicneolaíocht chun iompar, ionramháil agus faireachas comhéigheach agus rialaithe a threisiú, rud a mhéadaíonn eagla, imní agus leithlisiú de réir a chéile ó chairde agus ó mhuintir an íospartaigh. Dá bhrí sin, ba cheart rialacha íosta maidir le cibearstalcaireacht a bhunú. Le cion na cibearstalcaireachta, ba cheart faireachas leanúnach an íospartaigh a chumhdach gan toiliú ná údarú dlíthiúil a fháil uaidh trí bhithin teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide. Maidir le cion na cibearstalcaireachta, ba cheart go gcumhdófaí leis an bhfaireachas nó an spiaireacht ar an íospartach, ar na meáin shóisialta nó ar na hardáin teachtaireachtaí éagsúla, ar a ríomhphoist agus ar a bhfón, ar a bpasfhocail ghoidte nó ar a ngléasanna chun rochtain a fháil ar a gcuid spásanna príobháideacha, trí aipeanna geologánaithe a shuiteáil, lena n-áirítear bogearraí stalaire, nó trína ngoid a ngoid. Thairis sin, ba cheart go gcumhdófaí le stalcaireacht faireachán ar íospartaigh trí ghléasanna teicneolaíochta atá nasctha trí Idirlíon na Rudaí Nithiúla, amhail fearais chliste bhaile.
- (21) Ba cheart rialacha íosta maidir le cion an chibearchiaptha a leagan síos chun cur i gcoinne ionsaí a thionscnamh le tríú páirtithe nó chun páirt a ghlacadh in ionsaí den sórt sin arna dhíriú ar dhuine eile, trí ábhar bagrach nó maslach a chur ar fáil don iliomad úsáideoirí deiridh. D'fhéadfadh ionsaithe leathana den sórt sin, lena n-áirítear ionsaithe comhordaithe mob ar líne, dul ina n-ionsaí as líne nó a bheith ina gcúis le gortú suntasach síceolaíoch agus i gcásanna tromchúiseacha, d'fhéadfadh siad féinmharú an íospartaigh a chruthú. Is minic a dhírítear ionsaithe den sórt sin ar pholaiteoirí móra, ar iriseoirí nó ar dhaoine aitheanta ar bhealach eile, ach is féidir leo tarlú i gcomhthéacsanna éagsúla freisin, mar shampla ar champais nó i scoileanna. Ba cheart aghaidh a thabhairt ar fhoréigean ar líne den sórt sin go háirithe i gcás ina dtarlaíonn na hionsaithe ar scála leathan, mar shampla i bhfoirm ciaptha carn ar líon suntasach daoine.

- (22) [Mar gheall ar an méadú atá tagtha ar úsáid an idirlín agus na meán sóisialta, tá méadú mór tagtha ar fhuathchaint, lena n-áirítear bunaithe ar ghnéas nó ar inscne le blianta beaga anuas. Treisítear scaipeadh éasca, gasta agus fairsing na fuathchainte tríd an bhfriotal digiteach de thairbhe na héifeachta dí-urchoillte ar líne, nó laghdaíonn toimhde na hanaithnideachta ar líne, agus mothúchán na saoirse ó phionós, an leisce a bheadh ar dhaoine caint den chineál sin a dhéanamh. Is minic a bhíonn mná ina sprioc fuatha gnéasaí agus misogynous ar líne, rud atá in ann géarú isteach sa fhuathchoireacht as líne. Ní mór é sin a thascradh go luath. Ní i gcónaí a thagraíonn an teanga a úsáidtear sa chineál fuathchainte seo go díreach do ghnéas nó d'inscne an duine/na ndaoine ar a bhfuiltear ag díriú, ach is féidir an spreagadh claonta a aithint go hindíreach ó ábhar foriomlán na cainte.
- (23) Le cion na cibear-fhuathchainte, glactar leis nach gcuirtear an gríosú in iúl i gcomhthéacs príobháideach amháin, ach go poiblí trí úsáid a bhaint as teicneolaíochtaí na faisnéise agus na cumarsáide. Chun críocha na Treorach seo, ba cheart go mbeadh sé i gceist leis an gcoincheap 'scaipeadh don phobal' mír ábhair ar leith a chur ar fáil, trí theicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide, do líon daoine a d'fhéadfadh a bheith neamhtheoranta, eadhon an t-ábhar a chur ar fáil go héasca d'úsáideoirí i gcoitinne, gan gá a bheith le gníomhaíocht bhreise ón duine a sholáthair an t-ábhar, is cuma má tá rochtain iarbhrí ag na daoine sin ar an bhfaisnéis atá i gceist. Dá réir sin, i gcás ina mbeidh gá le clárú nó cead isteach do ghrúpa úsáideoirí chun rochtain a fháil ar an ábhar, níor cheart an fhaisnéis sin a mheas a bheith scaipthe ar an bpobal ach amháin i gcás ina gclárófar nó ina ligfear isteach go huathoibríoch úsáideoirí atá ag iarraidh rochtain a fháil ar an ábhar gan cinneadh ó dhuine nó gan roghnú cé dó ar cheart rochtain a cheadú. Agus measúnú á dhéanamh acu an gcáilíonn ábhar mar ghríosú chun fuatha nó chun foréigin, ba cheart do na húdaráis inniúla na cearta bunúsacha chun tuairimí a nochtadh, mar a chumhdaítear in Airteagal 11 den Chairt iad, a chur san áireamh.
- (24) Ba cheart d'íospartaigh a bheith in ann coireanna foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh a thuairisciú go héasca gan a bheith faoi réir íospairt thánaisteach ná athíospairt. Chuige sin, ba cheart do na Ballstáit an deis a thabhairt gearáin a thíolacadh ar líne nó trí theicneolaíochtaí eile faisnéise agus cumarsáide chun na coireanna sin a thuairisciú. Ba cheart d'íospartaigh an chibearfhoréigin a bheith in ann ábhair a bhaineann lena dtuarascáil a uaslódáil, amhail seatanna scáileáin den iompar foréigineach líomhnaithe.
- (25) I gcás foréigin teaghlaigh agus foréigin in aghaidh na mban, go háirithe nuair a dhéanann dlúthbhaill teaghlaigh nó dlúthpháirtithe dlúthpháirtithe iad, d'fhéadfadh íospartaigh a bheith faoi éigeantas an chiontóra go bhfuil eagla orthu dul i dteagmháil leis na húdaráis inniúla, fiú má tá a saol i mbaol. Dá bhrí sin, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú nach bhfuil a rialacha rúndachta ina mbacainn ar ghairmithe ábhartha, amhail gairmithe cúraim sláinte, tuairisciú a dhéanamh do na húdaráis inniúla, i gcás ina bhfuil forais réasúnacha acu lena chreidiúint go bhfuil beatha an íospartaigh i ngarbhaol díobhála coirp tromchúisí. Go minic, ní dhéanann tríú páirtithe cásanna d'fhoréigean teaghlaigh nó d'fhoréigean in aghaidh na mban a dhéanann difear do leanaí a idircheapadh ach amháin trí iompar neamhrialta nó díobháil fhisiciúil don leambh a thabhairt ar aird. Ní mór leanaí a chosaint go héifeachtach ar na cineálacha foréigin sin agus ar bhearta leordhóthanacha a dhéanamh go pras. Dá bhrí sin, níor cheart go mbeadh srian ar ghairmithe ábhartha a thagann i dteagmháil le híospartaigh ar leanaí iad nó le híospartaigh ionchasacha ar leanaí iad, lena n-áirítear gairmithe cúraim sláinte nó oideachais, le rúndacht i gcás ina bhfuil forais réasúnacha acu lena

chreidiúint go ndearnadh gníomhartha tromchúiseacha foréigin i gcoinne an linbh nó go ndéanfar gníomhartha tromchúiseacha breise. I gcás ina dtuairiscíonn gairmithe na cásanna foréigin sin, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú nach bhfuil siad faoi dhliteanas i leith sárú rúndachta.

- (26) Chun dul i ngleic le tearcthuairisciú sna cásanna inar leanbh é an t-íospartach, ba cheart nósanna imeachta maidir le tuairisciú atá sábháilte agus fabhrach do leanaí a bhunú. D'fhéadfadh ceistiú na n-údarás inniúil i dteanga shimplí inrochtana a bheith i gceist leis sin.
- (27) D'fhéadfadh baol ar leith a bheith ann d'íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban i ngeall ar mhoilleanna maidir le gearáin maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a phróiseáil, ós rud é go bhféadfadh ciontóirí a bheith ina ngiorracht don teaghlach nó dá gcéilí go minic. Dá bhrí sin, ba cheart saineolas leordhóthanach agus uirlisí éifeachtacha imscrúdaitheacha a bheith ag na húdaráis inniúla chun coireanna den sórt sin a imscrúdú agus a ionchúiseamh.
- (28) Is iondúil go mbíonn cosaint láithreach nó tacaíocht shonrach de dhíth ar íospartaigh an fhoréigin teaghlaigh agus an fhoréigin in aghaidh na mban, mar shampla i gcás foréigean dlúthpháirtí, nuair a bhíonn ráta ard atarachais de ghnáth. Dá bhrí sin, ba cheart measúnú aonair a dhéanamh chun riachtanais chosanta an íospartaigh a shainaithint tar éis chéadteagmháil na n-údarás inniúil leis an íospartach nó a luaithe a thagann amhras chun cinn gur íospartach foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh é an duine. D'fhéadfadh sé sin a bheith sular thuairiscigh íospartach cion go foirmiúil nó go réamhghníomhach má thuairiscíonn tríú páirtí an cion.
- (29) Agus riachtanais chosanta agus tacaíochta an íospartaigh á meas, ba cheart gurb é an príomhábhar inní a bheadh ann sábháilteacht an íospartaigh a chosaint agus tacaíocht shaincheaptha a chur ar fáil, agus imthosca aonair an íospartaigh á gcur san áireamh, i measc nithe eile. D'fhéadfadh imthosca den sórt sin a mbeadh aird speisialta ag teastáil uathu a áireamh toircheas an íospartaigh nó spleáchas an íospartaigh ar an gciontóir nó caidreamh leis an gciontóir.
- (30) D'fhonn tacaíocht chuimsitheach agus cosaint chuimsitheach d'íospartaigh a áirithiú, ba cheart baint a bheith ag na húdaráis inniúla uile agus ag na comhlachtaí ábhartha uile, nach bhfuil teoranta d'údarais forfheidhmithe dlí agus d'údarais bhreithiúnacha, le measúnú a dhéanamh ar na rioscaí d'íospartaigh agus ar bhearta tacaíochta iomchuí ar bhonn treoirlinnte soiléire arna n-eisiúint ag na Ballstáit. Ba cheart go n-áireofaí sna treoirlinnte sin tosca atá le cur san áireamh agus measúnú á dhéanamh ar an riosca a eascraíonn ón gciontóir, lena n-áirítear an tuiscint gur dócha go mbeidh amhrastaigh atá cúisithe i mionchionta contúirteach leis na cinn a chúisítear i gcionta níos déine, go háirithe i gcásanna foréigin baile agus stalcaireachta.
- (31) De bharr a leochaileachta i ndáil le híospairt thánaisteach agus athíospairt, le himeaghlú agus le frithbheartaíocht, agus toisc go ndéanann siad dochar mothúchánach a dhéanann dochar dá bhforbairt, ba cheart go bhfaigheadh leanaí an íospartaigh na bearta cosanta céanna a thugtar don íospartach. Daoine eile atá ag brath ar an íospartach, ar nós daoine fásta atá faoi mhíchumas agus a dtugann an t-íospartach cúram dóibh, d'fhéadfadh díobháil mhothúchánach den chineál céanna a bheith orthu agus, dá bhrí sin, ba cheart na bearta cosanta céanna a thabhairt dóibh.
- (32) Is minic a bhíonn tacaíocht shonrach de dhíth ar íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh. Chun a áirithiú go bhfaigheann siad tairiscintí tacaíochta go héifeachtach, ba cheart do na húdaráis inniúla íospartaigh a chur i

muinín na seirbhísí tacaíochta iomchuí. Ba cheart é sin a bheith amhlaidh go háirithe i gcás ina bhfuil measúnú aonair tar éis sainriachtanais tacaíochta an íospartaigh a aimsiú. Sa chás sin, ba cheart go mbeadh seirbhísí tacaíochta in ann teagmháil a dhéanamh leis an íospartach fiú gan toiliú an íospartaigh. Maidir le próiseáil sonraí pearsanta gaolmhara ag údaráis inniúla, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go bhfuil siad bunaithe ar an dlí, i gcomhréir le hAirteagal 6(1)(c) arna léamh in éineacht le hAirteagal (6)(2) agus (3) de Rialachán (AE) 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁷. Ba cheart a áireamh ar dhlíthe den sórt sin coimircí iomchuí i ndáil le sonraí pearsanta lena n-urramaítear éirim an chirt maidir le cosaint sonraí agus lena ndéantar foráil maidir le bearta oiriúnacha agus sonracha chun cearta bunúsacha agus leasanna na ndaoine aonair a choimirciú. I gcás ina n-aistríonn údaráis inniúla sonraí pearsanta íospartach chuig seirbhísí tacaíochta chun íospartaigh a tharchur, ba cheart dóibh a áirithiú go bhfuil na sonraí a aistrítear teoranta don mhéid is gá chun seirbhísí an cháis a chur ar an eolas faoi imthosca an cháis, ionas go bhfaighidh íospartaigh an tacaíocht agus an chosaint iomchuí.

- (33) Ba cheart do na Ballstáit na bearta is gá a dhéanamh chun a áirithiú go mbeidh fáil ar orduithe urchoisc, srianta agus cosanta éigeandála chun cosaint éifeachtach d'íospartaigh agus dá gcleithiúnaithe a áirithiú.
- (34) Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go bhféadfar orduithe urchoisc éigeandála a eisiúint i gcásanna contúirte láithreach, amhail i gcás ina bhfuil díobháil ar tí tarlú nó ina bhfuil sí tar éis tarlú cheana féin agus gur dóigh go ndéanfar arís í.
- (35) Féadfar a áireamh in orduithe cosanta toirmeasc ar an gciontóir rochtain a fháil ar cheantair áirithe; Chun dul i dteagmháil leis an íospartach nó leis an gcleithiúnaí níos gaire d'fhad forordaithe nó chun teagmháil a dhéanamh leo, lena n-áirítear trí chomhéadain ar líne a úsáid agus chun airm thine nó airm mharfacha a shealbhú, más gá.
- (36) Chun éifeachtacht orduithe srianta agus cosanta a chosaint, ba cheart pionóis a chur orthu. D'fhéadfadh na pionóis sin a bheith de dhlí coiriúil nó de chineál dlíthiúil eile agus d'fhéadfadh pianbhreitheanna príosúin, fineálacha nó aon phionós dlíthiúil eile a bheith iontu atá éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach.
- (37) Má chuirtear fianaise ar iompar gnéasach san am a chuaigh thart i láthair chun cur i gcoinne inchreidteacht agus easpa toilithe íospartach i gcásanna foréigin ghnéasaigh, go háirithe i gcásanna éignithe, d'fhéadfaí buanú steiréitiopaí díobhálacha íospartach a threisiú agus ath-íospairt nó íospairt thánaisteach a bheith mar thoradh air. Dá bhrí sin, gan dochar do chearta na cosanta, níor cheart ceisteanna, fiosrúcháin ná fianaise maidir le hiompar gnéasach an íospartaigh a cheadú in imscrúduithe coiriúla agus in imeachtaí cúirte.
- (38) I bhfianaise chastacht agus thromchúis na gcionta a bhaineann le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh agus i bhfianaise riachtanais shonracha tacaíochta íospartach, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go gcuirfidh comhlachtaí ainmnithe tacaíocht bhreise ar fáil agus go gcuirfidh siad cosc ar na cionta sin ar fáil. I bhfianaise an tsaineolais atá acu i gcúrsaí idirdhealaithe ar bhonn gnéis, is maith atá comhlachtaí

⁷ Rialachán (AE) 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Aibreán 2016 maidir le daoine nádúrtha a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin, agus lena n-aisghairtear Treoir 95/46/CE (An Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí) (Téacs atá ábhartha maidir le LEE), ([IO L 119, 4.5.2016, lch. 1–88](#)).

comhionannais náisiúnta, a bunaíodh i gcomhréir le Treoracha 2004/113/CE⁸, 2006/54/CE⁹ agus 2010/41/AE¹⁰ ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, in ann na cúraimí sin a chomhlíonadh. Ina theannta sin, ba cheart an seasamh dlíthiúil a bheith ag na comhlachtaí sin chun gníomhú thar ceann íospartach amháin nó roinnt íospartach amháin nó roinnt íospartach de gach cineál foréigin in aghaidh na mban nó d'fhoréigean teaghlaigh in imeachtaí breithiúnacha, lena n-áirítear chun iarratas a dhéanamh ar chúiteamh agus ar ábhar neamhdhleathach ar líne a bhaint, le formheas na n-íospartach. Ba cheart go n-áireofaí leis sin an fhéidearthacht gníomhú thar ceann roinnt íospartach nó chun tacú leo le chéile. Chun go mbeidh na comhlachtaí sin in ann a gcúraimí a dhéanamh go héifeachtach, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go gcuirtear acmhainní leordhóthanacha daonna agus airgeadais ar fáil dóibh.

- (39) Tá riosca méadaithe íospartha i gceist le cionta áirithe a chumhdaítear leis an Treoir seo, go ndéanfar íospairt fhada nó íospairt leanúnach fiú. Tarlaíonn an riosca sin go háirithe i ndáil le cionta lena mbaineann ábhar pearsanta a scaipeadh ar an bpobal, trí theicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide, chomh maith le hábhar cibearchiaptha, i bhfianaise a éasca agus a thapúla is féidir ábhar den sórt sin a dháileadh ar mhórsála agus na deacrachtaí a bhíonn ann go minic maidir le hábhar den sórt sin a bhaint. Tá an gnáthriosca sin fós ann fiú tar éis ciontú. Dá bhrí sin, d'fhonn cearta íospartaigh na gcionta sin a chosaint go héifeachtach, ba cheart a cheangal ar na Ballstáit bearta iomchuí a dhéanamh chun an t-ábhar i dtrácht a bhaint. Ós rud é go bhféadfadh sé nach mbeadh baint ag an bhfoinse indéanta i gcónaí, mar shampla mar gheall ar dheacrachtaí dlíthiúla nó praiticiúla a bhaineann le hordú chun aistriú a fhorghníomhú nó a fhorghníomhú, ba cheart cead a bheith ag na Ballstáit foráil a dhéanamh freisin d'orduithe chun rochtain ar ábhar den sórt sin a bhlocáil.
- (40) Ba cheart go n-áireofaí ar na bearta sin, go háirithe, an chumhacht a thabhairt do na húdaráis bhreithiúnacha náisiúnta orduithe a eisiúint chuig soláthraithe seirbhísi idirmheánacha chun ceann amháin nó níos mó den ábhar atá i gceist a bhaint, nó, i gcás ina gcinnfidh na Ballstáit amhlaidh, bac a chur ar rochtain ar ítim shonrach amháin nó níos mó den ábhar i dtrácht. Ba cheart na horduithe sin a eisiúint ar iarraidh sách réasúnaithe agus réasúnaithe a fháil ón íospartach. I bhfianaise a thapúla is féidir an t-ábhar sin a scaipeadh ar líne agus an t-am is féidir leis a ghlacadh chun imeachtaí coiriúla a thabhairt chun críche i gcoinne na ndaoine a bhfuil amhras fúthu go ndearna siad na cionta ábhartha, is gá foráil a dhéanamh go bhféadfaí orduithe den sórt sin a eisiúint, faoi réir coinníollacha áirithe, trí bhíthin bearta eatramhacha, fiú sula gcuirfead deireadh leis na himeachtaí coiriúla sin.
- (41) Aon bhearta chun an t-ábhar atá i gceist a bhaint nó a bhlocáil, lena n-áirítear go háirithe orduithe den sórt sin, chun an t-ábhar sin a bhaint nó a bhlocáil, is dóigh go ndéanfaidh siad difear do cheart agus do leasanna páirtithe eile seachas na híospartaigh, amhail na daoine a sholáthraíonn an t-ábhar, na soláthraithe seirbhíse

⁸ Treoir 2004/113/CE ón gComhairle an 13 Nollaig 2004 lena gcuirtear i bhfeidhm prionsabal an chaithimh chomhionann idir fir agus mná maidir le rochtain agus soláthar earraí agus seirbhísi ([IO L 373, 21.12.2004, lch. 37](#)).

⁹ Treoir 2006/54/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Iúil 2006 maidir le cur chun feidhme phrionsabal an chomhionannais deiseanna agus na córa comhionainne idir fir agus mná i gcúrsaí fostaíochta agus slí bheatha ([IO L 204, 26.7.2006, lch. 23](#)).

¹⁰ Treoir 2010/41/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 7 Iúil 2010 maidir leis an gcreat maidir le prionsabal na córa comhionainne idir fir agus mná atá rannpháirteach i ngníomhaíocht ar bhonn féinfhostaithe a chur i bhfeidhm agus lena n-aisghairtear Treoir 86/613/CEE ([IO L 180, 15.7.2010, lch. 1](#)).

idirmheánacha ar féidir a seirbhísí a úsáid agus úsáideoirí na seirbhísí sin, chomh maith leis an leas ginearálta. Dá bhrí sin, ba cheart a áirithiú nach féidir na horduithe agus na bearta eile sin a dhéanamh ach ar bhealach trédhearcach agus go ndéantar foráil maidir le coimircí leordhóthanacha, chun a áirithiú go leanfaidh siad de bheith teoranta don mhéid is gá agus is comhréireach agus a áirithítear deimhneacht dhlíthiúil, is féidir leis na páirtithe uile dá ndéantar difear a gceart chun sásaimh bhreithiúnaigh éifeachtaigh a fheidhmiú i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, agus go ndéanfar cothromaíocht chóir a bhaint amach idir na cearta agus na leasanna uile lena mbaineann, lena n-áirítear cearta bunúsacha na bpáirtithe uile lena mbaineann i gcomhréir le Cairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh. Tá tábhacht ar leith ag baint le hualú cúramach na gceart agus na leasanna uile atá i dtreis de réir an cháis in imeachtaí i gcomhair beart eatramhach. Ba cheart na horduithe sin, mar riail ghinearálta, a dhíriú ar an soláthraí sonrach seirbhísí idirmheánacha is fearr atá in ann gníomhú, go háirithe chun aon éifeachtaí diúltacha a d'fhéadfadh a bheith ann don tsaoirse chun tuairimí a nochtadh agus faisnéis a fháil a sheachaint.

- (42) Maidir le forálacha na Treorach seo maidir le horduithe agus bearta eile chun rochtain ar ábhar ábhartha a bhaint agus a bhlocáil, níor cheart go bhfágfaí aon difear do na rialacha ábhartha atá i Rialachán XX/YYYY [an Rialachán atá beartaithe maidir le DSA]. Go háirithe, ba cheart go gcomhlíonfadh na horduithe sin an toirmeasc ar oibleagáidí ginearálta maidir le faireachán nó aimsiú gníomhach fíoras a fhorchur agus ceanglais shonracha an Rialacháin sin maidir le horduithe chun ábhar neamhdhleathach a bhaint anuas.
- (43) I bhfianaise na tábhachta a d'fhéadfadh a bheith le hábhar a d'fhéadfadh a bheith ina ábhar do na horduithe nó do na bearta eile arna ndéanamh faoin Treoir seo chun na cionta ábhartha a imscrúdú nó a ionchúiseamh faoin dlí coiriúil nó chun rochtain orthu a bhlocáil nó a chosc, ba cheart na bearta is gá a dhéanamh chun a cheadú do na húdaráis inniúla ábhar den sórt sin a fháil nó a dhaingniú, i gcás inar gá. D'fhéadfadh a bheith i gceist leis na bearta sin, mar shampla, ceangal a chur ar sholáthraithe seirbhíse idirghabhálacha ábhartha an t-ábhar a tharchur chuig na húdaráis sin nó an t-ábhar a chaomhnú ar feadh tréimhse teoranta nach dtéann thar a bhfuil riachtanach. Ba cheart go n-áiritheofaí le haon bhearta den sórt sin slándáil an ábhair, go bhfanfadh siad teoranta don mhéid atá réasúnach agus go gcomhlíonfadh siad na rialacha is infheidhme maidir le cosaint sonraí pearsanta.
- (44) Chun íospairt thánaisteach a sheachaint, ba cheart go mbeadh íospartaigh in ann cúiteamh a fháil le linn imeachtaí coiriúla. Ba cheart cúiteamh iomlán ón gciontóir a bheith iomlán agus níor cheart é a shrianadh le huasteorainn sheasta. Ba chóir go gclúdódh sé an dochar agus an tráma ar fad a bhíonn ag íospartaigh agus na costais a thabhaítear chun na damáistí a bhainistiú, lena n-áirítear, i measc nithe eile, costais teiripe, tionchar ar staid fostaíochta an íospartaigh, cailleadh tuillimh, damáistí síceolaíocha, agus dochar morálta de bharr shárú na dínite. Ba cheart go léireodh an cúiteamh go bhféadfadh sé go mbeadh ar íospartaigh foréigin teaghlaigh a saol a bhriseadh d'fhonn sábháilteacht a lorg, lena mbainfeadh athrú féideartha fostaíochta nó scoileanna nua a aimsiú do leanaí nó féiniúlacht nua a chruthú fiú.
- (45) Ba cheart cúnamh agus tacaíocht a thabhairt d'íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus d'íospartaigh foréigin teaghlaigh sula gcuirtear deireadh leis na himeachtaí coiriúla, lena linn agus ar feadh tréimhse iomchuí ina dhiaidh sin, mar shampla i gcás ina bhfuil gá fós le cóireáil leighis chun aghaidh a thabhairt ar iarmhairtí tromchúiseacha fisiciúla nó síceolaíocha an fhoréigin, nó má tá sábháilteacht an íospartaigh i mbaol mar gheall ar na ráitis a rinne an t-íospartach sna himeachtaí sin.

- (46) Ba cheart do sheirbhísí speisialaithe tacaíochta tacaíocht a chur ar fáil d'íospartaigh gach cineál foréigin in aghaidh na mban agus foréigin teaghlaigh, lena n-áirítear foréigean gnéasach, ciorrú ball giniúna ban, pósadh éigeantais, ginmhilleadh éigeantach, steiriliú agus ciapadh gnéasach agus cineálacha éagsúla cibearfhoréigin.
- (47) Ba cheart go dtairgfeadh saintacaíocht d'íospartaigh tacaíocht a bheidh saincheaptha dá riachtanais shonracha, agus beag beann ar aon ghearán oifigiúil. D'fhéadfaí seirbhísí den sórt sin a sholáthar de bhreis ar sheirbhísí ginearálta tacaíochta íospartach nó mar chuid de na seirbhísí tacaíochta sin, a d'fhéadfadh leas a bhaint as eintitis atá ann cheana lena soláthraítear tacaíocht speisialaithe. Féadfaidh údaráis náisiúnta, eagraíochtaí tacaíochta íospartach nó eagraíochtaí neamhrialtasacha eile saintacaíocht a sholáthar. Ba cheart acmhainní leordhóthanacha daonna agus airgeadais a thabhairt dóibh agus, i gcás inarb eagraíochtaí neamhrialtasacha a sholáthraíonn na seirbhísí, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go bhfaighidh siad na cistí iomchuí.
- (48) De ghnáth bíonn ilchosaint agus riachtanais tacaíochta ag íospartaigh foréigin teaghlaigh agus foréigin in aghaidh na mban. Chun aghaidh a thabhairt ar na nithe sin go héifeachtach, ba cheart do na Ballstáit seirbhísí den sórt sin a sholáthar ag na háitribh chéanna, nó na seirbhísí sin a chomhordú trí phointe teagmhála lárnach. Chun a áirithiú go sroichfear íospartaigh i limistéir iargúlta freisin nó nach féidir leo dul i dteagmháil go fisiciúil leis na hionaid sin, ba cheart do na Ballstáit foráil a dhéanamh maidir le rochtain ar líne ar sheirbhísí den sórt sin. Ba cheart do na Ballstáit suíomh gréasáin aonair agus cothrom le dáta a bhunú ina gcuirfear an fhaisnéis ábhartha uile maidir leis na seirbhísí tacaíochta agus cosanta atá ar fáil agus an rochtain sin ar fáil (rochtain ar líne aon stad). Ba cheart go leanfadh an suíomh gréasáin na ceanglais inrochtaineachta do dhaoine faoi mhíchumas.
- (49) Ba cheart a mheas go bhfuil seirbhísí tacaíochta speisialaithe, lena n-áirítear fothanacha agus ionaid ghéarchéime éignithe, bunriachtanach le linn géarchéimeanna agus staideanna éigeandála, lena n-áirítear le linn paindéime nó géarchéimeanna sláinte. Ba cheart leanúint de na seirbhísí sin a thairiscint sna cásanna sin ina mbíonn claonadh i gcásanna foréigin teaghlaigh agus foréigin in aghaidh na mban.
- (50) I ngeall ar chineál traumaticach an fhoréigin ghnéasaigh, lena n-áirítear éigniú, tá freagairt an-íogair ag teastáil ó bhaill foirne oilte agus speisialaithe. Tá gá ag íospartaigh an chineáil foréigin seo le cúram leighis láithreach agus le tacaíocht tráma mar aon le scrúduithe fóiréinseacha láithreacha chun an fhianaise atá ag teastáil le haghaidh ionchúisimh a bhailiú. Ba cheart go mbeadh dóthain ionad géarchéime éignithe nó ionad atreorúcháin um fhoréigean gnéasach ar fáil agus iad scaipthe go leordhóthanach ar chríoch gach Ballstáit. Ar an gcaoi chéanna, is iondúil go mbíonn tacaíocht spriocdhírith de dhíth ar íospartaigh ciorraithe ball giniúna ban, ar cailíní iad go minic. Dá bhrí sin, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go gcuirfidh siad tacaíocht thiomnaithe ar fáil atá saincheaptha do na híospartaigh sin.
- (51) Meastar gur idirdhealú ar bhonn inscne é ciapadh ag an obair le Treoir 2004/113/CE, le Treoir 2006/54/CE agus le Treoir 2010/41/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle. Ós rud é go bhfuil iarmhairtí diúltacha suntasacha ag an gciapadh gnéasach ag an obair do na híospartaigh agus do na fostóirí araon, ba cheart comhairle a chur ar fáil d'íospartaigh agus d'fhostóirí araon maidir le haghaidh a thabhairt ar na cásanna sin ag an láthair oibre, maidir le réitigh dhlíthiúla atá ar fáil don fhostóir chun an ciontóir a bhaint ón láthair oibre agus maidir leis an bhféidearthacht luath-idir-réitigh a chur ar fáil, más mian leis an íospartach é sin a dhéanamh.

- (52) Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go n-oibrítear línte cabhracha náisiúnta faoin uimhir chomhchuibhithe AE [116016] agus go bhfógrófar an uimhir sin go forleathan mar uimhir phoiblí, saor in aisce agus ar fáil ar an oíche. Ba cheart go n-áireofaí sa tacaíocht a chuirtear ar fáil comhairleoireacht géarchéime agus ba cheart go mbeadh sí in ann tagairt a dhéanamh do sheirbhísí duine le duine, amhail dídean, ionaid chomhairleoireachta nó na póilíní.
- (53) Tá ról ríthábhachtach ag foscadh chun íospartaigh a chosaint ar ghníomhartha foréigin. Seachas áit shábháilte fanachta a chur ar fáil, ba cheart do dhídean an tacaíocht is gá a chur ar fáil maidir le fadhbanna comhghlasála a bhaineann le sláinte na n-íospartach, staid airgeadais agus folláine a gcuid leanaí, agus íospartaigh á n-ullmhú ar deireadh do shaol féinrialaitheach.
- (54) Chun aghaidh a thabhairt go héifeachtach ar na hiarmhairtí diúltacha d'íospartaigh ar leanaí iad, ba cheart go n-áireofaí ar bhearta tacaíochta do leanaí comhairleoireacht shíceolaíoch a bheadh oiriúnach ó thaobh aoise de, mar aon le cúram péidiatraiceach más gá, agus go gcuirfí ar fáil iad a luaithe a bheidh forais réasúnacha ag na húdaráis inniúla lena chreidiúint go bhféadfadh sé gur íospartaigh iad leanaí, lena n-áirítear leanaí atá ina bhfinnéithe foréigin. Agus tacaíocht á soláthar d'íospartaigh ar leanaí iad, ba cheart tús áite a thabhairt do chearta an linbh, mar a leagtar síos in Airteagal 24 den Chairt iad.
- (55) Chun sábháilteacht leanaí a áirithiú le linn cuairteanna féideartha le ciontóir ar sealbhóir freagrachta tuismitheora é a bhfuil cearta rochtana aige nó aici, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go gcuirfear áiteanna neodracha faoi mhaoirseacht, lena n-áirítear oifigí cosanta leanaí nó leasa, ar fáil ionas gur féidir na cuairteanna sin a dhéanamh ar mhaithe le leas an linbh. Más gá, ba cheart na cuairteanna a thabhairt nuair a bhíonn oifigigh cosanta nó leasa leanaí i láthair. I gcás inar gá foráil a dhéanamh maidir le cóiríocht eatramhach, ba cheart, mar thosaíocht, cóiríocht a thabhairt do leanaí in éineacht le sealbhóir freagrachta tuismitheora nach é an ciontóir é nó nach bhfuil faoi amhras, amhail máthair an linbh. Ba cheart leas an linbh a chur san áireamh i gcónaí.
- (56) Ba cheart cosaint agus tacaíocht shonrach a fháil d'íospartaigh atá i mbaoil méadaithe foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh, amhail mná faoi mhíchumas, mná a bhfuil stádas cónaithe cleithiúnach acu nó a bhfuil cead acu, mná ar imircigh iad, iarrthóirí tearmainn, mná atá buailte ag easpa dídine, a bhfuil cúlra mionlaigh ciníoch nó eitneach acu, atá ina gcónaí i gceantair thuaithe, oibrithe gnéis ban, daoine atá faoi choinneáil nó mná níos sine.
- (57) Is minic a bhíonn deacrachtaí ag mná atá faoi mhíchumas foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a rochtain agus mar gheall ar a míchumas, bíonn deacrachtaí acu rochtain a fháil ar bhearta cosanta agus tacaíochta. Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú gur féidir le híospartaigh faoi mhíchumas tairbhe iomlán a bhaint as na cearta a leagtar amach sa Treoir seo, ar bhonn comhionann le daoine eile, agus aird chuí á tabhairt ag an am céanna ar a leochailí atá na híospartaigh sin ó thaobh foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh de.
- (58) Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go ndéanfar bearta coisctheacha, amhail feachtais ardaithe feasachta, chun an foréigean in aghaidh na mban agus an foréigean teaghlaigh a laghdú. Ba cheart cosc a chur san oideachas foirmiúil freisin, go háirithe, trí oideachas gnéasachta agus inniúlachtaí soch-mhothúcháinach a neartú, trí ionbhá agus trí chaidrimh fholláine measúla a fhorbairt.

- (59) Ba cheart do na Ballstáit bearta a dhéanamh chun cosc a chur ar steiréitíopaí díobhálacha inscne a shaothrú chun deireadh a chur leis an tuairim maidir le laghad na mban nó róil steiréitíopacha na mban agus na bhfear. D'fhéadfaí a áireamh leis sin freisin bearta atá dírithe ar a áirithiú nach mbraithfear ar chultúr, ar nós, ar reiligiún, ar thraidisiún ná ar onóir mar údar le cionta foréigin in aghaidh na mban nó le foréigean teaghlaigh, nó go gcaithfear leo ar bhealach níos trócaireaí. Ós rud é, ó aois an-óg ar aghaidh, go nochtar leanaí do róil inscne a mhúnlaíonn a bhféinthuairim agus a imríonn tionchar ar a roghanna acadúla agus gairmiúla chomh maith lena róil mar mhná agus fir ar feadh a saoil, tá sé ríthábhachtach aghaidh a thabhairt ar steiréitíopaí inscne amhail oideachas agus cúram luathóige.
- (60) Chun a áirithiú go ndéanfar íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh a shainaithint agus an tacaíocht iomchuí a fháil, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go bhfaighidh gairmithe ar dócha go mbeidh teagmháil acu le híospartaigh oiliúint agus faisnéis spriocdhírthe. Ba cheart go gcumhdófaí leis an oiliúint an baol imeaglaíthe, ath-íospairt agus íospairt thánaisteach agus an baol go gcuirfí cosc ar imeaglú agus ar íospairt thánaisteach, agus go mbeadh bearta cosanta agus tacaíochta ar fáil d'íospartaigh. Ba cheart oiliúint a chur ar dhaoine a bhfuil feidhmeanna maoirseachta acu chun cosc a chur ar chásanna gnéaschiaptha ag an obair agus chun aghaidh a thabhairt orthu go hiomchuí. Ba cheart go gcumhdódh na hoiliúint sin freisin measúnuithe maidir le ciapadh gnéasach ag an obair agus maidir leis na rioscaí sábháilteachta síceasóisialta agus sláinte a bhaineann leis dá dtagraítear faoi Threoir 89/391/CEE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹¹. Ba cheart go gcumhdófaí freisin le gníomhaíochtaí oiliúna an baol go dtarlódh foréigean tríú páirtí. Ba cheart go gcuimseodh sé freisin an baol go dtarlódh foréigean tríú páirtí, ina dtagraítear d'fhoréigean a d'fhéadfadh a bheith ar an bhfoireann san ionad oibre, foréigean nach bhfuil i lámha comhoibrí agus lena n-áirítear cásanna, amhail altráí atá á gciapadh go gnéasach ag othar.
- (61) Chun gníomhú i gcoinne tearcthuairiscithe, ba cheart do na Ballstáit idirchaidreamh a dhéanamh le húdaráis forfheidhmithe dlí chun oiliúint a fhorbairt, go háirithe maidir le steiréitíopaí díobhálacha inscne, ach freisin maidir le cionta a chosc, i bhfianaise a ndlúththeagmhála le grúpaí atá i mbaol foréigin agus íospartach.
- (62) Ba cheart cláir idirghabhála a chur ar bun chun an riosca go ndéanfar foréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh a chosc agus a íoslaghdú. Ba cheart go mbeadh sé mar aidhm shonrach ag na cláir ciontóirí nó iad siúd atá i mbaol a gcionta a theagasc conas iompar neamhfhoréigneach a ghlacadh i gcaidrimh idirphearsanta agus conas cur i gcoinne patrúin iompraíochta foréigneacha. Ba cheart do na cláir ciontóirí a spreagadh chun freagracht a ghlacadh as a ngníomhaíochtaí agus a ndearcthaí agus a dtuairimí i leith na mban a scrúdú.
- (63) Chun a áirithiú gur féidir le híospartaigh cionta a ndéantar cibearfhoréigean a gcearta a bhaint amach go héifeachtach maidir le hábhar mídhleathach a bhaint as cionta den chineál sin, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go gcomhoibreoidh na húdaráis inniúla go dlúth le soláthraithe seirbhísí idirmheánacha. Chun a áirithiú go n-aimseofar ábhar den sórt sin go luath agus go rachfar i ngleic leis go héifeachtach agus go dtabharfar cúnamh agus tacaíocht leordhóthanach d'íospartaigh na gcionta sin, ba cheart do na

¹¹ Treoir 89/391/CEE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Meitheamh 1989 maidir le bearta a thabhairt isteach chun feabhsuithe ar shábháilteacht agus ar shláinte oibrithe ag an obair a spreagadh (IO L 183, 29.6.1989, lch. 1).

Ballstáit bunú nó úsáid beart féinrialála de chineál deonach a éascú freisin, amhail cóid iompair, lena n-áirítear maidir le rioscaí córasacha a bhrath i ndáil leis an gcibearfhoréigean sin agus oiliúint a chur ar fhostaithe na soláthraithe lena mbaineann tríd an bhforéigean sin a chosc agus trí chúnamh a thabhairt d'íospartaigh.

- (64) Ní féidir beartais a cheapadh chun dul i ngleic go leordhóthanach le foréigean in aghaidh na mban agus le foréigean teaghlaigh ach amháin ar bhonn sonraí imdhealaithe cuimsitheacha agus inchomparáide. Chun faireachán éifeachtach a dhéanamh ar fhorbairtí sna Ballstáit agus chun bearnaí i sonraí inchomparáide a líonadh, ba cheart do na Ballstáit suirbhéanna a dhéanamh go rialta ag baint úsáide as modheolaíocht chomhchuibhithe an Choimisiúin (Eurostat) chun sonraí a bhailiú agus na sonraí sin a tharchur chuig an gCoimisiún (Eurostat).
- (65) Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go bhfuil na sonraí a bhailítear teoranta don mhéid atá fíor-riachtanach i ndáil le tacú le faireachán ar leitheadúlacht agus treocheartaí an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh agus straitéisí nua beartais a cheapadh sa réimse sin. Agus na sonraí a bhailítear á roinnt, níor cheart aon sonraí pearsanta a chur san áireamh.
- (66) Aon phróiseáil sonraí pearsanta a dhéantar de bhun na Treorach seo, lena n-áirítear malartú nó tarchur sonraí pearsanta ag na húdaráis inniúla, ba cheart í a dhéanamh i gcomhréir le Rialachán (AE) 2016/679, Treoracha 2016/680/AE¹² agus Treoir 2002/58/CE¹³ ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle. Aon phróiseáil sonraí pearsanta a dhéanann institiúidí, comhlachtaí, oifigí nó gníomhaireachtaí an Aontais, ba cheart í a dhéanamh i gcomhréir le Rialachán (AE) 2018/1725¹⁴, 2018/1727¹⁵, 2016/794¹⁶ ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, nó aon rialacha eile de chuid an Aontais is infheidhme maidir le cosaint sonraí.
- (67) Déantar foráil i dTreoir 2011/93/AE maidir le cionta coiriúla a bhaineann le mí-úsáid ghnéasach leanaí. Chun comhleanúnachas a áirithiú leis an Treoir seo maidir leis an gcion coiriúil éignithe, ba cheart an leibhéal céanna cosanta a áirithiú do leanaí a bhfuil an aois toilithe gnéis slánaithe acu agus ba cheart cion sonrach a shainiú maidir

¹² Treoir (AE) 2016/680 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Aibreán 2016 maidir le cosaint daoine nádúrtha i ndáil le próiseáil sonraí pearsanta ag údaráis inniúla chun cionta coiriúla a chosc, a imscrúdú, a bhrath nó a ionchúiseamh nó chun pionóis choiriúla a fhorghníomhú, agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin agus lena n-aisghairtear Cinneadh Réime 2008/977/CGB ón gComhairle ([IO L 119, 4.5.2016, lch. 89](#)).

¹³ Treoir 2002/58/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Iúil 2002 maidir le sonraí pearsanta a phróiseáil agus maidir le príobháideacht a chosaint san earnáil cumarsáide leictreonáil (an Treoir um príobháideacht agus cumarsáid leictreonach) IO L 201, 31.7.2002, lch. 37.

¹⁴ Rialachán (AE) 2018/1725 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2018 maidir le daoine nádúrtha a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil ag institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí an Aontais agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin, agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 agus Cinneadh Uimh. 1247/2002/CE ([IO L 295, 21.11.2018, lch. 39](#)).

¹⁵ Rialachán (AE) 2018/1727 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 14 Samhain 2018 maidir le Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar Ceartais Choiriúil (Eurojust), agus a ghabhann ionad Cinneadh 2002/187/CGB ón gComhairle agus lena n-aisghairtear an Cinneadh sin ([IO L 295, 21.11.2018, lgh. 138](#)).

¹⁶ Rialachán (AE) 2016/794 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Bealtaine 2016 maidir le Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh i ndáil le Comhar i bhForfheidhmiú an Dlí (Europol) agus lena n-aisghairtear Cinntí 2009/371/CGB, 2009/934/CGB, 2009/935/CGB, 2009/936/CGB agus 2009/968/CGB ón gComhairle agus a ghabhann ionad na gCinntí sin ([IO L 135, 24.5.2016, lch. 53](#)).

le leanaí atá faoi bhun na haoise toilithe gnéis. Ba cheart, dá bhrí sin, Treoir 2011/93/AE a leasú dá réir sin,

- (68) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóir na Treorach seo, eadhon foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac ar fud an Aontais ar bhonn rialacha íosta comhchoiteanna, a ghnóthú go leordhóthanach agus, de bharr fairsinge agus éifeachtaí na mbeart atá beartaithe, gur fearr is féidir é a ghnóthú ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Treoir seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a ghnóthú.
- (69) I gcomhréir le hAirteagail 1 agus 2 de Phrótacal Uimh. 21 maidir le seasamh na Ríochta Aontaithe agus na hÉireann i dtaca leis an limistéar saoirse, slándála agus ceartais, atá i gceangal leis an gConradh ar an Aontas Eorpach agus leis an gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus gan dochar d'Airteagal 4 den Phrótacal sin, níl Éire rannpháirteach i nglacadh na Treorach seo agus níl sí faoi cheangal aige ná faoi réir a chur i bhfeidhm. NÓ [I gcomhréir le hAirteagal 3 de Phrótacal Uimh. 21 maidir le seasamh na Ríochta Aontaithe agus na hÉireann i dtaca leis an limistéar saoirse, slándála agus ceartais, atá i gceangal leis an gConradh ar an Aontas Eorpach agus leis an gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, tá fógra tugtha ag Éirinn[, i litir uaithi an...,] gur mian léi a bheith rannpháirteach i nglacadh agus i gcur i bhfeidhm na Treorach seo.]
- (70) I gcomhréir le hAirteagail 1 agus 2 den Phrótacal (Uimh. 22) maidir le seasamh na Danmhairge, atá i gceangal leis an gConradh ar an Aontas Eorpach agus leis an gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, níl an Danmhairg rannpháirteach i nglacadh na Treorach seo agus níl sí faoi cheangal aici ná faoi réir a cur i bhfeidhm.
- (71) Chuathas i gcomhairle leis an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí i gcomhréir le hAirteagal 42(1) de Rialachán (AE) 2018/1725 agus thug sé a thuairim uaidh an [XX XX 2022],

TAR ÉIS AN TREOIR SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL 1 FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 1 **Ábhar**

Leis an Treoir seo, leagtar síos rialacha chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc agus a chomhrac. Bunaítear leis rialacha íosta maidir leis an méid seo a leanas:

- (a) cionta coiriúla agus pionóis a shainmhíniú i réimsí an teacht i dtír gnéasach ar mhná agus na coireachta ríomhaireachta;
- (b) cearta íospartaigh gach cineál foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh roimh imeachtaí coiriúla, lena linn nó ina ndiaidh;
- (c) cosaint íospartach agus tacaíocht d'íospartaigh.

Airteagal 2

Íospartaigh i mbaol méadaithe foréigin agus rioscaí sonracha

1. Agus na bearta faoin Treoir seo á gcur chun feidhme, cuirfidh na Ballstáit san áireamh an riosca méadaithe foréigin a bhíonn os comhair íospartach atá faoi idirdhealú bunaithe ar mheascán inscne agus ar fhorais eile chun freastal ar a riachtanais fheabhsaithe cosanta agus tacaíochta, mar a leagtar amach in Airteagail 18(4), 20(2), 27(5) agus 37(7).
2. Áiríteoidh na Ballstáit, i gcur i bhfeidhm na Treorach seo, go dtabharfar aird ar leith ar an mbaol imeaglaithe, frithbheartaíochta, tánaisteach agus athíospartha agus ar an ngá atá le dínit agus sláine fhisiciúil na n-íospartach a chosaint.

Airteagal 3

Raon feidhme

Beidh feidhm ag an Treoir seo maidir leis na cionta coiriúla seo a leanas:

- (a) cionta coiriúla dá dtagraítear i gCaibidil 2;
- (b) gníomhartha foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh mar a dhéantar coiriúlú orthu faoi ionstraimí eile de chuid dhlí an Aontais;
- (c) aon ghníomh eile d'fhoréigean in aghaidh na mban nó d'aon fhoréigean teaghlaigh mar a dhéantar coir as faoin dlí náisiúnta.

Airteagal 4

Sainmhínithe

Chun críocha na Treorach seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- (a) Ciallóidh “foréigean in aghaidh ban” foréigean inscne, atá dírithe i gcoinne mná nó cailín toisc gur bean nó cailín í nó a dhéanann dífear díréireach do mhná nó do chailíní, lena n-áirítear gach gníomh foréigin den sórt sin a mbíonn, nó ar dócha go mbeidh mar thoradh air, dochar nó fulaingt fhisiceach, ghnéasach, shíceolaíoch nó eacnamaíoch, lena n-áirítear bagairtí go ndéanfaí gníomhartha den sórt sin, comhéigean nó cailleadh treallach saoirse, bíodh sin sa saol poiblí nó sa saol príobháideach;
- (b) Ciallaíonn “foréigean baile” gach gníomh foréigin a mbíonn de thoradh air, nó ar dócha go mbeidh mar thoradh air, díobháil fhisiceach, ghnéasach, shíceolaíoch nó eacnamaíoch, a tharlaíonn sa teaghlach nó san aonad baile, beag beann ar cheangail bhitheolaíocha nó dhlíthiúla teaghlaigh, nó idir iarchéilí nó céilí reatha nó idir iarchéilí nó páirtithe reatha, cibé acu an bhfuil nó nach bhfuil cónaí roinnte ag an gciontóir leis an íospartach;
- (c) Ciallaíonn “íospartach” aon duine, gan beann ar ghnéas nó ar inscne, mura sonraítear a mhalairt, a d'fhulaing díobháil, a tharla go díreach mar gheall ar gníomhartha foréigin a chumhdaítear faoin Treoir seo, lena n-áirítear finnéithe ar leanaí iad as foréigean den sórt sin;

- (d) Ciallaíonn “cibear-fhoréigean” aon ghníomh foréigin a chumhdaítear faoin Treoir seo a ndéantar, a dtugtar cúnamh dó nó a ndéantar cur leis go páirteach nó go hiomlán trí úsáid a bhaint as teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide;
- (e) Ciallaíonn “teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide” na huirlisí agus na hacmhainní teicneolaíocha go léir a úsáidtear chun faisnéis a stóráil, a chruthú, a roinnt nó a mhalartú go digiteach, lena n-áirítear fóin chliste, ríomhairí, líonrú sóisialta agus feidhmchláir agus seirbhísí meán eile;
- (f) ciallaíonn “soláthraithe seirbhísí idirmheánacha” soláthraithe seirbhísí mar a shainmhínítear in Airteagal 2 pointe (f) de Rialachán (AE) BBBB/XXX ó *Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle*¹⁷ [*Rialachán maidir le Margadh Aonair do Sheirbhísí Digiteacha*];
- (g) Ciallaíonn “gnéaschiapadh ag an obair” aon chineál iompair bhriathartha, neamhbhriathartha nó fhisiciúil nach dteastaíonn de chineál gnéasach, i gcás ina dtarlaíonn an t-iompar sin le linn imeaglaithe, naimhdeach, díghrádaithe, uiríslithe nó gránna i gcúrsaí fostaíochta, slí bheatha agus féinfhostaíochta, nó i gcás ina dtarlaíonn sé i gcúrsaí den sórt sin, d’fhonn dínit an íospartaigh a shárú, nó d’fhonn dínit an íospartaigh a shárú, go háirithe nuair a chruthaítear timpeallacht imeaglaithe, naimhdeach, táireach, uiríslithe nó mhaslach;
- (h) ciallaíonn ‘leanbh’ aon duine atá faoi bhun 18 mbliana d’aois;
- (i) ciallaíonn ‘aois toilithe gnéis’ an aois a bhfuil, de réir an dlí náisiúnta, toirmeasc ar pháirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí gnéasacha le leanbh atá faoi bhun na haoise sin;
- (j) Ciallaíonn “cleithiúnaí” leanbh de chuid an íospartaigh atá faoi bhun 18 mbliana d’aois nó aon duine, seachas an ciontóir, atá ina chónaí sa teaghlach céanna leis an íospartach, dá bhfuil cúram agus tacaíocht á sholáthar ag an íospartach;

CAIBIDIL 2

CIONTA A BHAINNEANN LE TEACHT I DTÍR GNÉASACH AR MHNÁ AGUS COIREACHT RÍOMHAIRE

Airteagal 5 **Éigniú**

1. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú go mbeidh an t-iompar intinníúil seo a leanas inphionóis mar chion coiriúil:
 - (a) dul i ngleic le bean in aon ghníomh neamh-chomhthoiliúil faighne nó treá ó bhéal de chineál gnéasach, le haon pháirt nó rud coirp;
 - (b) a chur faoi deara do bhean gabháil le duine eile in aon ghníomh neamh-chomhthoileach faighne nó annamh nó ó bhéal de chineál gnéasach, le haon chuid nó rud coirp.

¹⁷ Rialachán (AE) BBBB/XXX ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le Margadh Aonair do Sheirbhísí Digiteacha (IO L...).

2. Áiritheoidh na Ballstáit go dtuigfear gníomh neamh-chomhfhiosach mar ghníomh a dhéantar gan toiliú na mná a thabhairt dá dheoin féin nó i gcás nach bhfuil an bhean in ann uacht a dhéanamh mar gheall ar a riocht coirp nó meabhrach, agus ar an gcaoi sin a héagumas a shaothrú chun uacht shaor a dhéanamh, amhail i riocht neamh-chomhfhiosachta, meisce, codlata, tinnis, díobhála coirp nó míchumais.
3. Is féidir toiliú a tharraingt siar tráth ar bith le linn an ghnímh. Ní féidir leis an íospartach an easpa toilithe a bhréagnú go heisiach le tost, neamhfhríotaíocht bhriathartha nó fhisiciúil nó iompar gnéasach san am a chuaigh thart.

Airteagal 6

Ciorrú ball giniúna ban

Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú go mbeidh an t-iompar intinníúil seo a leanas inphionóis mar chion coiriúil:

- (a) aon chiorrú eile a eisíoc, a infhiabú nó a dhéanamh go hiomlán nó go dtí aon chuid de labia majora, labia minora nó clitoris;
- (b) bean nó cailín a chomhéigniú nó a sholáthar chun dul faoi aon cheann de na gníomhartha dá dtagraítear i bpointe (a).

Airteagal 7

Comhroinnt neamh-chomhthoiliúil ábhair phearsanta nó ábhair ionramháilte

Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú go mbeidh an t-iompar intinníúil seo a leanas inphionóis mar chion coiriúil:

- (a) íomhánna pearsanta, nó físeáin nó ábhar eile a léiríonn gníomhaíochtaí gnéasacha, de chuid duine eile a dhéanamh gan toiliú an duine sin a bheith inrochtana don iliomad úsáideoirí deiridh trí bhíthin teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide;
- (b) íomhánna, físeáin nó ábhar eile a thaispeántar amhail is dá mbeadh duine eile ag gabháil do ghníomhaíochtaí gnéasacha a tháirgeadh nó a ionramháil agus a scaipeadh ar an bpobal ina dhiaidh sin, gan toiliú uathu;
- (c) bagairt a dhéanamh an t-iompar dá dtagraítear i bpointe (a) agus i bpointe (b) a dhéanamh d'fhonn iallach a chur ar dhuine eile gníomh áirithe a dhéanamh nó staonadh ó ghníomh áirithe.

Airteagal 8

Cibearstalcaireacht

Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú go mbeidh an t-iompar intinníúil seo a leanas inphionóis mar chion coiriúil:

- (a) gabháil de shíor d'iompar bagrach nó imeaglaithe atá dírithe ar dhuine eile, trí bhíthin teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide, a fhágann go bhfuil eagla ar an duine as a shábháilteacht féin nó go bhfuil eagla ar an duine as sábháilteacht cleithiúnaithe;

- (b) duine eile a chur faoi fhaireachas leanúnach, gan toiliú ná údarú dlíthiúil an duine sin déanamh amhlaidh, trí bhíthin teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide, chun rianú nó faireachán a dhéanamh ar ghluaiseachtaí agus ar ghníomhaíochtaí an duine sin;
- (c) ábhar ina bhfuil sonraí pearsanta duine eile, gan cead an duine sin, a chur ar fáil don iliomad úsáideoirí deiridh, trí bhíthin teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide, chun na húsáideoirí deiridh sin a ghríosú chun díobháil fhisiceach nó shuntasach shíceolaíoch a dhéanamh don duine.

Airteagal 9 **Cibearchiaphadh**

Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú go mbeidh an t-iompar intinniúil seo a leanas inphionóis mar chion coiriúil:

- (a) ionsaí a thionscnamh le tríú páirtithe atá dírithe ar dhuine eile, trí ábhar bagarthach nó maslach a dhéanamh inrochtana don iliomad úsáideoirí deiridh, trí bhíthin teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide, agus é mar thoradh air sin dochar suntasach síceolaíoch a dhéanamh don duine a ndearnadh ionsaí air;
- (b) páirt a ghlacadh le tríú páirtithe sna hionsaithe dá dtagraítear i bpointe (a).

Airteagal 10

An cibearghríosú chun foréigin nó fuatha

Áiritheoidh na Ballstáit gurb inphionóis mar chion coiriúil an t-iompar intinneach arb é atá ann gríosú chun foréigin nó fuatha a dhírítear i gcoinne grúpa daoine nó ball de ghrúpa den sórt sin a shainítear trí thagairt a dhéanamh d'inscne nó d'inscne, trí ábhar poiblí ina bhfuil gríosú den sórt sin a scaipeadh trí bhíthin teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide.

Airteagal 11

Gríosú, cabhrú agus neartú, agus iarracht a dhéanamh

1. Maidir le cionta coiriúla a dhéanamh dá dtagraítear in Airteagail 5 go 9, áiritheoidh na Ballstáit gur cion coiriúil inphionóis é a bheith á ngríosú, a bheith ag cabhrú leo agus a bheith á neartú.
2. Maidir le haon iarracht na cionta coiriúla dá dtagraítear in Airteagail 5 go 6 a dhéanamh, áiritheoidh na Ballstáit gur cion coiriúil inphionóis í.

Airteagal 12

Pionóis

1. Áiritheoidh na Ballstáit go bhféadfar pionóis choiriúla atá éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach a ghearradh mar phionós i leith na gcionta coiriúla dá dtagraítear in Airteagal 5 go hAirteagal 11.
2. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú gurb inphionóis an cion coiriúil dá dtagraítear in Airteagal 5 le pionós uasta 8 bliana príosúnachta ar a laghad agus 10 bliana príosúnachta ar a laghad más rud é go ndearnadh an cion faoi dhálaí géaraitheacha dá dtagraítear in Airteagal 13.

3. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú go mbeidh ciontóir sa chion coiriúil dá dtagraítear in Airteagal 5, a ciontaíodh cheana i gcionta den chineál céanna, rannpháirteach go héigeantach i gclár idirghabhála dá dtagraítear in Airteagal 38.
4. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú gurb inphionóis an cion coiriúil dá dtagraítear in Airteagal 6 le pionós uasta 5 bliana príosúnachta ar a laghad agus 7 bliana príosúnachta ar a laghad más rud é go ndearnadh an cion faoi dhálaí géaraitheacha dá dtagraítear in Airteagal 13.
5. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú gurb inphionóis na cionta coiriúla dá dtagraítear in Airteagal 8 agus in Airteagal 10 le pionós uasta 2 bliana príosúnachta ar a laghad.
6. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú gurb inphionóis na cionta coiriúla dá dtagraítear in Airteagal 7 agus in Airteagal 9 le pionós uasta príosúnachta dhá bhliain ar a laghad.

Airteagal 13

Imthosca géaraitheacha

A mhéid nach bhfuil na himthosca seo a leanas ina gcuid de na heilimintí a chomhdhéanann na cionta coiriúla dá dtagraítear in Airteagal 5 go hAirteagal 10, déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú go bhféadfar a mheas gur imthosca géaraitheacha iad maidir leis na cionta sin:

- (a) go ndearnadh an cion, nó cion coiriúil eile arb é an foréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh é, arís agus arís eile;
- (b) má rinneadh an cion i gcoinne duine a d'fhág imthosca ar leith leochaileach, amhail staid spleáchais nó míchumas coirp, meabhrach, intleachta nó céadfach, nó ina chónaí in institiúidí;
- (c) go ndearnadh an cion i gcoinne linbh;
- (d) go ndearnadh an cion i láthair linbh;
- (e) gur beirt daoine nó níos mó ag gníomhú le chéile a rinne an cion;
- (f) go raibh leibhéil foircneacha foréigin ann roimh an gcion nó go raibh siad ag gabháil leis;
- (g) go ndearnadh an cion le harm a úsáid nó a chur i mbaol arm a úsáid;
- (h) go ndearnadh an cion le forneart nó bagairtí forneart a úsáid, nó comhéigean;
- (i) go bhfuair an t-íospartach bás nó féinmharú nó go ndearnadh díobháil thromchúiseach fhisiciúil nó shíceolaíoch don íospartach mar thoradh ar an gcion;
- (j) má ciontaíodh an ciontóir cheana i gcionta den chineál céanna;
- (k) go ndearnadh an cion i gcoinne iarchéile nó céile reatha nó i gcoinne iarchéile nó páirtí reatha;
- (l) más duine den teaghlach nó duine atá i lánúnas leis an íospartach a rinne an cion;
- (m) má rinneadh an cion trí mhí-úsáid a bhaint as post aitheanta iontaobhais, údarais nó tionchair;

- (n) nuair a rinne an ciontóir an cion a scannánú, a ghrianghrafadh nó a thaifeadadh i bhfoirm eile agus a scaipeadh ar an bpobal;
- (o) Go ndearnadh an cion trína chur faoi deara drugaí, alcól nó substaintí meisciúla eile a thógáil, a úsáid nó difear a dhéanamh dó nó di.

Airteagal 14

Dlínse

1. Déanfaidh gach Ballstát na bearta is gá chun a dhlínse ar na cionta coiriúla dá dtagraítear in Airteagal 5 go hAirteagal 11 a bhunú sna cásanna seo a leanas:
 - (a) má dhéantar an cion ina iomláine nó go páirteach laistigh dá chríoch;
 - (b) duine dá náisiúnaigh a rinne an cion.
2. I gcás ina gcinneann Ballstát dlínse a leathnú chuig cionta coiriúla dá dtagraítear in Airteagal 5 go 11 a rinneadh lasmuigh dá chríoch, cuirfidh sé an Coimisiún ar an eolas in aon cheann de na himthosca seo a leanas:
 - (a) go ndearnadh an cion in aghaidh duine dá náisiúnaigh nó de ghnáthchónaí ar a chríoch;
 - (b) tá gnáthchónaí ar an gciontóir ina chríoch.
3. Áiritheoidh na Ballstáit go n-áireofar ar a ndlínse a bunaíodh ar na cionta coiriúla dá dtagraítear in Airteagail 7, 8, 9 [agus 10] cásanna ina ndéantar an cion trí bhíthin teicneolaíocht na faisnéise agus na cumarsáide a bhfuarthas rochtain uirthi óna gcríoch féin, cibé acu atá an soláthraí seirbhísí idirmheánacha bunaithe ar a gcríoch nó nach bhfuil.
4. I gcásanna dá dtagraítear i bpointe (b) de mhír 1, déanfaidh gach Ballstát na bearta is gá chun a áirithiú nach mbeidh a dhlínse faoi réir an choinníll go mbeidh na gníomhartha inphionóis mar chionta coiriúla sa tír ina ndearnadh iad.
5. Sna cásanna dá dtagraítear i mír 1, pointe (b), áiritheoidh na Ballstáit nach mbeidh feidhmiú a ndlínse faoi réir an choinníll nach féidir ionchúiseamh a thionscnamh ach amháin tar éis don íospartach tuairisc a thabhairt san áit ina ndearnadh an cion coiriúil, nó tar éis don Stát ina bhfuil an áit ina ndearnadh an cion coiriúil cáineadh a dhéanamh.

Airteagal 15

Tréimhsí teorann

1. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun foráil a dhéanamh do thréimhse teorann lena gcumasófar imscrúdú, ionchúiseamh, triail agus cinneadh breithiúnach maidir le cionta coiriúla dá dtagraítear in Airteagal 5 go hAirteagal 11 ar feadh tréimhse leordhóthanach ama tar éis na cionta coiriúla sin a dhéanamh.
2. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun foráil a dhéanamh maidir le tréimhse teorann le haghaidh cionta coiriúla dá dtagraítear in Airteagal 5 arb ionann í agus 20 bliana ar a laghad ón tráth a rinneadh an cion.
3. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun foráil a dhéanamh maidir le tréimhse teorann le haghaidh cionta coiriúla dá dtagraítear in Airteagal 6 arb ionann í agus 10 bliana ar a laghad ón tráth a rinneadh an cion.

4. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun foráil a dhéanamh do thréimhse teorann le haghaidh cionta coiriúla dá dtagraítear in Airteagal 7 agus Airteagal 9 de 5 bliana ar a laghad tar éis deireadh a theacht leis an gcion coiriúil nó tar éis don íospartach teacht ar an eolas faoi.
5. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun foráil a dhéanamh do thréimhse teorann le haghaidh na gcionta coiriúla dá dtagraítear in Airteagal 8 [agus Airteagal 10], de 7 mbliana ar a laghad tar éis deireadh a theacht leis an gcion coiriúil nó tar éis don íospartach teacht ar an eolas faoi.
6. Más leanbh an t-íospartach, tosóidh an tréimhse teorann ar a luaithe a luaithe a bheidh 18 bliana d'aois slánaithe ag an íospartach.

CAIBIDIL 3

ÍOSPARTAIGH A CHOSAINT AGUS ROCHTAIN AR CHEARTAS

Airteagal 16

Foréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh a thuairisciú

1. Sa bhreis ar chearta íospartach agus gearán á dhéanamh acu faoi Airteagal 5 de Threoir 2012/29/AE, áiríteoidh na Ballstáit go bhféadfaidh íospartaigh cionta coiriúla a bhaineann le foréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh a thuairisciú do na húdaráis inniúla ar bhealach éasca agus inrochtana. Áireofar leis sin go bhféadfaí cionta coiriúla a thuairisciú ar líne nó trí theicneolaíochtaí eile faisnéise agus cumarsáide, lena n-áirítear an fhéidearthacht fianaise a thíolacadh, go háirithe maidir le tuairisciú cionta coiriúla ar chibearfhoréigean.
2. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun spreagadh a thabhairt d'aon duine a bhfuil a fhios aige nó aici, de mheon macánta, go bhfuil cionta foréigin in aghaidh ban nó foréigean teaghlaigh tar éis tarlú, nó go bhfuiltear ag súil le tuilleadh gníomhartha foréigin, chun é sin a thuairisciú do na húdaráis inniúla.
3. Áiríteoidh na Ballstáit nach mbeidh na rialacha rúndachta arna bhforchur ag an dlí náisiúnta ar ghairmithe ábhartha, amhail gairmithe cúraim sláinte, ina mbac ar a dtuairisciú do na húdaráis inniúla má tá forais réasúnacha acu chun a chreidiúint go bhfuil garbhaol ann go ndéanfar díobháil thromchúiseach fhisiciúil do dhuine mar gheall ar é a bheith faoi réir aon cheann de na cionta a chumhdaítear faoin Treoir seo. Más leanbh é an t-íospartach, beidh na gairmithe ábhartha in ann tuairisciú do na húdaráis inniúla má tá forais réasúnacha acu chun a chreidiúint go ndearnadh gníomh tromchúiseach foréigin a chumhdaítear faoin Treoir seo nó go bhfuiltear ag súil le tuilleadh gníomhartha tromchúiseacha foréigin.
4. I gcás ina dtuairiscíonn leanaí cionta coiriúla a bhaineann le foréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh, áiríteoidh na Ballstáit go mbeidh na nósanna imeachta tuairiscithe sábháilte, rúnda, deartha agus inrochtana ar bhealach agus teanga atá fabhrach do leanaí, i gcomhréir lena n-aois agus lena n-aibíocht. Má bhaineann an cion le sealbhóir na freagrachta tuismitheora, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú nach bhfuil an tuairisciú coinníollach ar thoiliú an duine sin.

5. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh toirmeasc ar na húdaráis inniúla a bheidh i dteagmháil le híospartaigh a thuairiscíonn cionta maidir le foréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh sonraí pearsanta a bhaineann le stádas cónaithe an íospartaigh a aistriú chuig údaráis inniúla imirce, ar a laghad go dtí go mbeidh an chéad mheastóireacht aonair dá dtagraítear in Airteagal 18 curtha i gcrích.

Airteagal 17

Imscrúdú agus ionchúiseamh

1. Maidir le daoine, aonaid nó seirbhísí a dhéanann foréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh a imscrúdú agus a ionchúiseamh, áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil saineolas leordhóthanach agus uirlisí éifeachtacha imscrúdaitheacha acu chun coireanna den sórt sin a imscrúdú agus a ionchúiseamh, go háirithe chun fianaise leictreonach a bhailiú, a anailísiú agus a shlánú i gcás cibearfhoréigean.
2. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar cionta tuairiscithe maidir le foréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh a phróiseáil agus a aistriú gan mhoill chuig na húdaráis inniúla le haghaidh ionchúisimh agus imscrúdaithe.
3. Déanfaidh na húdaráis inniúla líomhaintí maidir le foréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh a thaifeadadh agus a imscrúdú go pras agus go héifeachtach agus áiritheoidh siad go ndéanfar gearán oifigiúil a chomhdú i ngach cás.
4. Déanfaidh na húdaráis inniúla íospartaigh a tharchur go pras chuig gairmithe cúraim sláinte nó seirbhísí tacaíochta ábhartha dá dtagraítear in Airteagal 29 chun cuidiú le fianaise a áirithiú, go háirithe i gcásanna foréigin ghnéasaigh, i gcás inar mian leis an íospartach cúisimh a thabhairt ina leith agus úsáid a bhaint as na seirbhísí sin.
5. Ní bheidh imscrúduithe ar chionta dá dtagraítear in Airteagal 5 ná ionchúiseamh na gcionta sin ag brath ar thuairiscíú nó cúiseamh arna dhéanamh ag íospartach nó ag a n-ionadaí, agus leanfar le himeachtaí coiriúla fiú má dhéantar an tuairisc nó an cúiseamh a tharraingt siar.

Airteagal 18

Measúnú aonair chun riachtanais chosanta íospartach a shainathint

1. Faoi chuimsiú an mheasúnaithe aonair atá le déanamh faoi Airteagal 22 de Threoir 2012/29/AE, áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar measúnú ar na gnéithe breise maidir le híospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh mar a leagtar amach i mír 2 go mír 7 den Airteagal seo.
2. Déanfar an measúnú aonair sin a thionscnamh nuair a rachaidh an t-íospartach i dteagmháil den chéad uair leis na húdaráis inniúla. Fíoróidh na húdaráis bhreithiúnacha inniúla ar a dhéanaí an ndearnadh measúnú. Murab amhlaidh an cás, déanfaidh siad an scéal a leigheas trí mheasúnú a dhéanamh a luaithé is féidir.
3. Díreoidh an measúnú aonair ar an riosca a eascraíonn ón gciontóir, lena n-áirítear an baol foréigin arís agus arís eile, baol díobhála coirp, úsáid arm, an ciontóir a bhfuil cónaí air leis an íospartach, mí-úsáid drugaí nó alcóil an chiontóir, mí-úsáid leanaí, saincheistanna meabhairshláinte nó iompar stalcaireachta.
4. Cuirfear san áireamh sa mheasúnú cúinsí aonair an íospartaigh, lena n-áirítear an bhfuil idirdhealú bunaithe ar mheascán inscne agus foras eile ann agus, dá bhrí sin, an bhfuil baol méadaithe foréigin ann, chomh maith le measúnú a dhéanamh ar a chuntas féin agus measúnú a dhéanamh ar an gcás. Déanfar é a sheoladh ar mhaithe

le leas an íospartaigh, agus aird ar leith á tabhairt ar an ngá le híospairt thánaisteach nó íospairt arís agus arís eile a sheachaint.

5. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar bearta cosanta leordhóthanacha ar bhonn an mheasúnaithe aonair, amhail:
 - (a) bearta dá dtagraítear in Airteagal 23 agus 24 de Threoir 2012/29/AE;
 - (b) orduithe urchoisc agus srianta éigeandála nó orduithe cosanta a dheonú de bhun Airteagal 21 den Treoir seo;
 - (c) bearta breise chun iompar an chiontóra a bhainistiú, go háirithe faoi Airteagal 38 den Treoir seo.
6. Déanfar an measúnú aonair i gcomhar leis na húdaráis inniúla ábhartha go léir ag brath ar chéim na n-imeachtaí, agus ar sheirbhísí tacaíochta ábhartha, amhail ionaid chosanta íospartach agus ionaid dídine do mhná, seirbhísí sóisialta agus gairmithe cúraim sláinte.
7. Déanfaidh na húdaráis inniúla an measúnú aonair a thabhairt cothrom le dáta go tráthrialta chun a áirithiú go mbaineann na bearta cosanta le staid reatha an íospartaigh. Áireofar leis sin measúnú i dtaobh an gá bearta cosanta, go háirithe faoi Airteagal 21, a oiriúnú nó a dhéanamh.
8. Toimhdeofar go bhfuil riachtanais shonracha chosanta ag cleithiúnaithe na n-íospartach gan dul faoi na measúnuithe dá dtagraítear i mír 1 go mír 6.

Airteagal 19

Measúnú aonair ar riachtanais tacaíochta íospartach

1. Agus an measúnú aonair dá dtagraítear in Airteagal 18 á chur san áireamh, áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfaidh na húdaráis inniúla measúnú ar riachtanais tacaíochta an íospartaigh agus a gcleithiúnaí féin dá bhforáiltear faoi Chaibidil 4.
2. Beidh feidhm ag Airteagal 18(4) agus (7) maidir leis an measúnú aonair ar riachtanais tacaíochta faoi mhír 1 den Airteagal seo.

Airteagal 20

Tarchur chuig seirbhísí tacaíochta

1. Más rud é go mbeidh riachtanais shonracha tacaíochta nó cosanta sainaitheanta ag na measúnuithe dá dtagraítear in Airteagal 18 agus in Airteagal 19 nó má iarrann an t-íospartach tacaíocht, áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh seirbhísí tacaíochta i dteagmháil le híospartaigh chun tacaíocht a thairiscint.
2. Freagróidh na húdaráis inniúla iarrataí ar chosaint agus ar thacaíocht ar bhealach tráthúil comhordaithe.
3. I gcás inar gá, beidh siad in ann íospartaigh ar leanaí iad, lena n-áirítear finnéithe, a tharchur chun tacú le seirbhísí gan toiliú roimh ré ó shealbhóir na freagrachta tuismitheora.
4. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar sonraí pearsanta ábhartha a bhaineann leis an íospartach agus a staid a tharchur chuig na seirbhísí tacaíochta ábhartha, i gcás inar gá sin chun a áirithiú go bhfaighidh an t-íospartach an tacaíocht agus an chosaint iomchuí. Beidh tarchur den sórt sin faoi rún.

5. Stórálfaidh seirbhísí tacaíochta sonraí pearsanta chomh fada agus is gá chun seirbhísí tacaíochta a sholáthar, agus in aon chás ar feadh tréimhse nach faide ná 12 mhí tar éis na teagmhála deireanaí idir an tseirbhís tacaíochta agus an t-íospartach.

Airteagal 21

Orduithe coiscithe éigeandála, sriantachta agus cosanta

1. Áiritheoidh na Ballstáit, i gcásanna ina mbeidh contúirt láithreach ann do shláinte nó do shábháilteacht an íospartaigh nó a gcleithiúnaithe, go n-eiseoidh na húdaráis inniúla orduithe a dhírítear ar chiontóir foréigin a chumhdaítear leis an Treoir seo chun áit chónaithe an íospartaigh nó a gcleithiúnaithe a fhágáil ar feadh tréimhse leordhóthanach ama agus chun cosc a chur ar an gciontóir dul isteach san áit chónaithe nó teagmháil a dhéanamh leis an íospartach nó lena gcleithiúnaithe ar bhealach ar bith. Beidh éifeacht láithreach ag orduithe den sórt sin agus ní bheidh siad ag brath ar íospartach a thuairiscíonn an cion coiriúil.
2. Áiritheoidh na Ballstáit gur féidir leis na húdaráis inniúla orduithe srianta nó cosanta a eisiúint chun cosaint fhadtéarmach a thabhairt d'íospartaigh nó dá gcleithiúnaithe ar aon ghníomhartha foréigin a chumhdaítear leis an Treoir seo, lena n-áirítear trí thoirmeasc nó athoiliúint a chur ar iompar contúirteach áirithe an chiontóra.
3. Áiritheoidh na Ballstáit go gcuirfidh na húdaráis inniúla íospartaigh ar an eolas faoin bhféidearthacht iarratas a dhéanamh ar urchosc éigeandála agus athoiliúint nó orduithe cosanta, chomh maith leis an bhféidearthacht aitheantas trasteorann a lorg d'orduithe cosanta de bhun Threoir 2011/99/AE nó Rialachán (AE) Uimh. 606/2013.
4. Beidh aon sáruithe ar urchosc éigeandála nó ar orduithe sriantachta agus cosanta faoi réir pionóis choiriúla nó pionóis dhlíthiúla eile atá éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach.
5. Leis an Airteagal seo, ní chuirtear d'oibleagáid ar na Ballstáit a gcórais náisiúnta a mhodhnú maidir le horduithe urchosc éigeandála agus orduithe cosanta a cháiliú mar orduithe a thagann faoin dlí coiriúil, faoin dlí sibhialta nó faoin dlí riaracháin.

Airteagal 22 Saol príobháideach an íospartaigh a chosaint

Gan dochar do chearta cosanta, áiritheoidh na Ballstáit, in imscrúduithe coiriúla agus in imeachtaí cúirte, nach gceadófar ceisteanna, fiosrúcháin ná fianaise maidir le hiompar gnéasach an íospartaigh ná maidir le gnéithe eile de shaol príobháideach an íospartaigh a bhaineann leis sin.

Airteagal 23 Treoirínte d'údaráis forfheidhmithe dlí agus d'údaráis bhreithiúnacha

Eiseoidh na Ballstáit treoirínte do na húdaráis inniúla atá ag gníomhú in imeachtaí coiriúla, lena n-áirítear treoirínte ionchúisimh agus breithiúnacha, maidir le cásanna foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh. Áireofar sna treoirínte sin treoir maidir leis an méid seo a leanas:

- (a) conas is féidir a áirithiú go ndéanfar gach cineál foréigin den sórt sin a shainaithint go cuí;

- (b) An bealach leis an measúnú aonair a dhéanamh faoi Airteagal 18 agus Airteagal 19;
- (c) Conas cóir leighis a chur ar íospartaigh ar bhealach atá íogair ó thaobh tráma, inscne agus leanaí de;
- (d) conas a áirithiú go seolfar na himeachtaí ar bhealach lena gcoiscfear íospairt thánaisteach nó athíospairt;
- (e) Conas freastal ar riachtanais fheabhsaithe cosanta agus tacaíochta íospartach a bhfuil idirdhealú á dhéanamh orthu bunaithe ar mheascán d'fhearais agus d'fhorais eile;
- (f) conas steiréitíopaí inscne a sheachaint;
- (g) conas íospartaigh a tharchur chuig seirbhísí tacaíochta, chun a áirithiú go gcaithfear go hiomchuí le híospartaigh agus go ndéileálfar le cásanna foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh.

[Airteagal 24 Ról na gcomhlachtaí náisiúnta agus na gcomhlachtaí comhionannais]

1. Ainmneoidh na Ballstáit agus déanfaidh siad an socrú is gá chun gur féidir leis an gcomhlacht nó leis na comhlachtaí na cúraimí seo a leanas a chur i gcrích:
 - (a) cúnaimh agus comhairle neamhspleách a chur ar fáil d'íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh;
 - (b) tuarascálacha neamhspleách a fhoilsiú agus moltaí a dhéanamh maidir le haon saincheist a bhaineann leis na cineálacha foréigin sin;
 - (c) faisnéis atá ar fáil a mhalartú le comhlachtaí Eorpacha comhfhreagracha amhail an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne.

Féadfaidh na comhlachtaí sin a bheith ina gcuid de chomhlachtaí comhionannais arna mbunú de bhun Threoir 2004/113/CE, Threoir 2006/54/CE agus Threoir 2010/41/AE.
2. Áiritheoidh na Ballstáit go bhféadfaidh na comhlachtaí dá dtagraítear i mír 1 gníomhú thar ceann íospartach amháin nó roinnt íospartach amháin nó níos mó as gach cineál foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh in imeachtaí breithiúnacha, lena n-áirítear an t-iarratas ar chúiteamh dá dtagraítear in Airteagal 26 agus an t-ábhar ar líne dá dtagraítear in Airteagal 29 a bhaint, le formheas na n-íospartach.]

Airteagal 25 Bearta chun ábhar áirithe ar líne a bhaint

1. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú go mbainfear ábhar dá dtagraítear in Airteagal 7, pointí (a) agus (b), Airteagal 8, pointe (c), agus Airteagal 9 agus Airteagal 10. Áireofar ar na bearta sin foráil a dhéanamh go bhféadfaidh a n-údaráis bhreithiúnacha inniúla, ar iarratas ón íospartach, dlíchórais cheangailteacha a eisiúint chun ábhar den sórt sin atá dírithe ar sholáthraithe ábhartha seirbhísí idirmheánacha a bhaint.
2. Áiritheoidh na Ballstáit gur féidir na horduithe sin a eisiúint in imeachtaí eatramhacha, fiú sula bhfoirceannfar aon imeachtaí coiriúla maidir leis na cionta dá

dtagraítear in Airteagal 7 nó in Airteagal 9 [nó in Airteagal 8], i gcás ina measann an t-údarás breithiúnach a n-urghabhtar an méid seo a leanas ina leith:

- (a) (a) má tugadh dóthain fianaise dó chun gur cóir a mheas gur dócha go ndearnadh an t-iompar dá dtagraítear in Airteagal 7 nó 8 [nó 10] maidir leis an iarratasóir agus gur ábhar dá dtagraítear sna hairteagail sin an t-ábhar is ábhar don iarratas;
 - (b) (b) gur gá an t-ábhar sin a bhaint chun dochar don íospartach a chosc nó a theorannú;
 - (c) (c) nach mó cearta agus leasanna páirtithe eile a bhfuil baint acu leis an mbaint a d'fhéadfaí a bhaint ná cearta agus leasanna an íospartaigh a bhaineann leis an aistriú.
3. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh orduithe dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2 bailí ar feadh tréimhse iomchuí ama nach faide ná bliain amháin, faoi réir a n-athnuachana ar feadh tréimhse ama iomchuí bhreise, ar iarratas ón íospartach, i gcás ina measann an t-údarás breithiúnach a urghabhtar go bhfuil coinníollacha mhír 2 á gcomhlíonadh i gcónaí. Áiritheoidh na Ballstáit, áfach, i gcás ina ndéanfar imeachtaí coiriúla maidir leis na cionta dá dtagraítear in Airteagal 7, i bpointe (a) agus i bpointe (b), in Airteagal 8, i bpointe (c), in Airteagal 9 nó in Airteagal 10 a fhoirceannadh gan cinneadh a bheith déanta go ndearnadh cion den sórt sin, áiritheoidh na Ballstáit go neamhbhaileofar na horduithe agus go gcuirfear an soláthraí seirbhísí idirmheánacha lena mbaineann ar an eolas faoin méid sin.
 4. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar na horduithe agus na bearta eile dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2 de réir nósanna imeachta trédhearcacha agus go mbeidh siad faoi réir coimircí leordhóthanacha, go háirithe chun a áirithiú go mbeidh na horduithe agus na bearta eile sin teoranta don mhéid is gá agus is comhréireach agus go dtabharfar aird chuí ar chearta agus leasanna na bpáirtithe uile lena mbaineann.
 5. Áiritheoidh na Ballstáit go gcuirfidh na soláthraithe seirbhíse idirmheánacha lena mbaineann úsáideoirí na seirbhísí ábhartha ar an eolas, i gcás inarb iomchuí, faoi na cúiseanna le rochtain ar an ábhar a bhaint nó a bhlocáil de bhun na n-orduithe nó na mbearta eile dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2 agus go mbeidh rochtain ag na húsáideoirí sin ar shásamh breithiúnach.
 6. Glacfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú, maidir le rochtain ar an ábhar a bhaint nó a bhlocáil de bhun na n-orduithe nó na mbearta eile dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2, nach gcuirfear cosc ar na húdaráis inniúla an fhianaise is gá a fháil nó a fháil chun na cionta dá dtagraítear in Airteagal 7, pointí (a) agus (b), Airteagal 8, pointe (c), Airteagal 9 nó Airteagal 10.

Airteagal 26 Cúiteamh ó chiontóirí

1. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh an ceart ag íospartaigh cúiteamh iomlán a éileamh ó chiontóirí as damáistí a eascraíonn as gach cineál foréigin in aghaidh na mban nó as foréigean teaghlaigh.
2. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh íospartaigh in ann cinneadh a fháil maidir le cúiteamh le linn imeachtaí coiriúla.

3. Cuirfear na híospartaigh sa staid ina mbeadh siad sa chúiteamh dá mba rud é nár tharla an cion, agus a thromchúisí atá na hiarmhairtí don íospartach á cur san áireamh. Ní shrianfar cúiteamh trí uasteorainn a shocrú.
4. Áireofar sa damáiste costais do sheirbhísí cúraim sláinte, seirbhísí tacaíochta, athshlánú, caillteanas ioncaim agus costais réasúnacha eile a tháinig chun cinn mar thoradh ar an gcion nó chun iarmhairtí an chiona a bhainistiú. Cúiteoidh méid na ndamáistí a dhámhfar díobháil fhisiceach agus shíceolaíoch agus dochar morálta freisin.
5. Ní bheidh an tréimhse teorann chun éileamh ar chúiteamh a dhéanamh níos giorra ná 5 mbliana ón tráth a dhéantar an cion.

I gcásanna foréigin ghnéasaigh, ní bheidh an tréimhse teorann níos lú ná 10 bliana.

Cuirfear tús leis an tréimhse teorann chun éileamh a dhéanamh ar chúiteamh i gcionta coiriúla dá dtagraítear in Airteagal 7 le heolas an íospartaigh ar an gcion.

Ní chuirfear tús leis an tréimhse teorann fad a bheidh an t-aonad intíre céanna ag an gciontóir agus ag an íospartach. Más leanbh an t-íospartach, tosóidh an tréimhse teorann nuair a bheidh 18 bliana d'aois slánaithe ag an íospartach.

Brisfear an tréimhse teorann nó cuirfear ar fionraí í ar feadh ré na n-imeachtaí dlíthiúla atá ar feitheamh maidir leis an gcion.

CAIBIDIL 4

TACAÍOCHT D'ÍOSPARTAIGH

Airteagal 27 Tacaíocht speisialta d'íospartaigh

1. Áiríteoidh na Ballstáit go ndéanfaidh na seirbhísí speisialaithe tacaíochta dá dtagraítear in Airteagal 9(3) de Threoir 2012/29/AE na nithe seo a leanas, ar a laghad, a sholáthar d'íospartaigh na ngníomhartha foréigin a chumhdaítear leis an Treoir seo: Soláthróidh na sainseirbhísí tacaíochta an méid seo a leanas:
 - (a) Comhairle agus faisnéis maidir le haon nithe ábhartha dlí nó praiticiúla a eascraíonn de thoradh na coire, lena n-áirítear maidir le rochtain ar thithíocht, ar oideachas, ar oiliúint agus ar chúnamh chun fanacht i bhfostaíocht nó fostaíocht a fháil;
 - (b) tarchuir chuig scrúduithe fóiréinseacha leighis;
 - (c) tacaíocht d'íospartaigh an chibearfhoréigin, lena n-áirítear comhairle maidir le leigheasanna breithiúnacha agus leigheasanna chun ábhar ar líne a bhaineann leis an gcoireacht a bhaint.
2. Déanfar an tacaíocht speisialaithe dá dtagraítear i mír 1 a thairiscint go pearsanta agus beidh rochtain éasca uirthi, lena n-áirítear ar líne nó trí mhodhanna leordhóthanacha eile, amhail teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide, atá saincheaptha do riachtanais íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin baile.

3. Áirítear na Ballstáit dóthain acmhainní daonna agus airgeadais chun na seirbhísí dá dtagraítear i mír 1 a sholáthar, go háirithe na seirbhísí dá dtagraítear i bpointe c, lena n-áirítear i gcás ina soláthraíonn eagraíochtaí neamhrialtasacha na seirbhísí sin.
4. Soláthróidh na Ballstáit na seirbhísí cosanta agus na seirbhísí tacaíochta speisialaithe is gá chun aghaidh a thabhairt go cuimsitheach ar riachtanais iolracha na n-íospartach ag an áitreabh céanna, nó chun seirbhísí den sórt sin a chomhordú trí phointe teagmhála lárnach, nó trí rochtain ilfhreastail ar líne ar na seirbhísí sin. Áireofar ar na tairiscintí seirbhísí comhcheangailte sin ar a laghad cúram liachta agus seirbhísí sóisialta céad láimhe, tacaíocht shíceasóisialta, seirbhísí dlíthiúla agus seirbhísí póilíneachta.
5. Eiseoidh na Ballstáit treoirlínte agus prótacail do ghairmithe cúraim sláinte agus do ghairmithe seirbhísí sóisialta maidir le híospartaigh gach cineál foréigin in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a shainaithint agus a sholáthar dóibh, lena n-áirítear íospartaigh a tharchur chuig na seirbhísí tacaíochta ábhartha. Tabharfar le fios freisin sna treoirlínte agus sna prótacail sin conas aghaidh a thabhairt ar riachtanais shonracha íospartach atá i mbaol méadaithe an fhoréigin sin mar thoradh ar idirdhealú atá déanta acu bunaithe ar mheascán d'idirdhealú bunaithe ar mheascán d'idirdhealú inscne agus ar fhorais eile idirdhealaithe.
6. Áirítear na Ballstáit go leanfaidh seirbhísí speisialaithe tacaíochta de bheith ag feidhmiú go hiomlán d'íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh tráth géarchéime, amhail géarchéimeanna sláinte nó staideanna éigeandála eile.
7. Áirítear na Ballstáit go mbeidh sainseirbhísí tacaíochta ar fáil d'íospartaigh roimh imeachtaí coiriúla, lena linn agus ar feadh tréimhse iomchuí ina ndiaidh.

Airteagal 28

Tacaíocht speisialaithe d'íospartaigh an fhoréigin ghnéasaigh

1. Déanfaidh na Ballstáit foráil d'ionaid atreorúcháin um éigniú nó d'fhoréigean gnéasach atá feistithe go hiomchuí agus a bhfuil rochtain éasca orthu chun tacaíocht éifeachtach d'íospartaigh an fhoréigin ghnéasaigh a áirithiú, lena n-áirítear cúnamh a thabhairt fianaise a chaomhnú agus a dhoiciméadú. Déanfaidh na hionaid sin foráil do scrúduithe liachta agus fóiréinseacha, tacaíocht tráma agus comhairleoireacht shíceolaíoch, tar éis an cion a bheith déanta agus fad is gá ina dhiaidh sin. I gcás inar leanbh an t-íospartach, cuirfear na seirbhísí sin ar fáil ar bhealach atá fabhrach don leanbh.
2. Beidh na seirbhísí dá dtagraítear i mír 1 ar fáil saor in aisce agus inrochtana gach lá den tseachtain. Féadfaidh siad a bheith mar chuid de na seirbhísí dá dtagraítear in Airteagal 27.
3. Áirítear na Ballstáit go mbeidh dáileadh geografach leordhóthanach agus acmhainneacht leordhóthanach ag na seirbhísí sin ar fud an Bhallstáit.
4. Tá feidhm ag Airteagal 27(3) agus (6) maidir le tacaíocht a sholáthar d'íospartaigh an fhoréigin ghnéasaigh.

Airteagal 29

Saintacaíocht d'íospartaigh ciorrú ball giniúna ban

1. Áiritheoidh na Ballstáit tacaíocht éifeachtach, oiriúnach ó thaobh aoise d'íospartaigh ciorrú ball giniúna ban, lena n-áirítear trí chúram gínéiceolaíoch, gnéaseolaíoch, síceolaíoch agus tráma a chur ar fáil agus trí chomhairleoireacht a chur ar fáil atá saincheaptha do riachtanais shonracha na n-íospartach sin, tar éis don chion a bheith déanta agus chomh fada agus is gá ina dhiaidh sin. Áireofar leis sin freisin faisnéis a sholáthar maidir le haonaid in ospidéal phoiblí a bhfuil máinliacht chlitéarach atógtha á déanamh acu. Féadfaidh na lárionaid atreorúcháin dá dtagraítear in Airteagal 28 nó aon ionad sláinte tiomnaithe eile tacaíocht den sórt sin a sholáthar.
2. Beidh feidhm ag mír 3, mír 4 agus mír 6 d'Airteagal 27 agus mír 2 d'Airteagal 28 maidir le tacaíocht a chur ar fáil d'íospartaigh chiorraithe ball giniúna ban.

Airteagal 30

Saintacaíocht d'íospartaigh an chiaptha ghnéasaigh ag an obair

Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh seirbhísí seachtracha comhairliúcháin ar fáil d'íospartaigh agus d'fhostóirí i gcásanna gnéaschiaptha ag an obair. Áireofar ar na seirbhísí sin comhairle maidir le haghaidh leordhóthanach a thabhairt ar chásanna den sórt sin ag an láthair oibre, maidir le leigheasanna dlí atá ar fáil don fhostóir chun an ciontóir a bhaint ón láthair oibre agus maidir leis an bhféidearthacht luath-idir-réitigh a sholáthar, más mian leis an íospartach é sin a dhéanamh.

Airteagal 31 Línite cabhrach d'íospartaigh

1. Bunóidh na Ballstáit línite cabhrach ar fud an stáit (24/7) saor in aisce, saor in aisce, chun comhairle a chur ar íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh. Cuirfear an chomhairle ar fáil faoi rún nó tabharfar aird chuí ar a ndíth ainm. Áiritheoidh na Ballstáit go gcuirfear an tseirbhís sin ar fáil freisin trí theicneolaíochtaí eile faisnéise agus cumarsáide, lena n-áirítear feidhmchláir ar líne.
2. Déanfaidh na Ballstáit bearta iomchuí chun inrochtaineacht na seirbhísí dá dtagraítear i mír 1 a áirithiú d'úsáideoirí deiridh faoi mhíchumas, lena n-áirítear tacaíocht a chur ar fáil i dteanga atá éasca le tuiscint. Beidh rochtain ar na seirbhísí sin i gcomhréir leis na ceanglais inrochtaineachta le haghaidh seirbhísí cumarsáide leictreonaí a leagtar amach in Iarscríbhinn I a ghabhann le Treoir (AE) 2019/882 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁸.
3. Beidh feidhm ag Airteagal 27(3) agus (6) maidir le soláthar línite cabhrach agus tacaíocht trí theicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide faoin Airteagal seo.
4. [Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar an tseirbhís faoi mhír 1 d'íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban a oibriú faoin uimhir chomhchuibhithe ar leibhéal an AE "116 016" agus go gcuirfear na húsáideoirí deiridh ar an eolas go leordhóthanach faoin uimhir sin a bheith ann agus faoi úsáid na huimhreach sin.]

¹⁸ Treoir (AE) 2019/882 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Aibreán 2019 maidir leis na ceanglais inrochtaineachta le haghaidh táirgí agus seirbhísí [IO L 151, 7.6.2019, lch. 70-115](#).

Airteagal 32 Scátháin agus socruithe eatramhacha eile

1. Leis na fothanacha agus na socruithe eatramhacha iomchuí eile dá bhforáiltear i bpointe (a) d’Airteagal 9(3) de Threoir 2012/29/AE, tabharfar aghaidh ar riachtanais shonracha íospartaigh ban an fhoréigin teaghlaigh agus an fhoréigin ghnéasaigh. Cabhróidh siad leo agus iad ag téarnamh, ag cur dálaí maireachtála leordhóthanacha iomchuí ar fáil dóibh d’fhonn filleadh ar mhaireachtáil neamhspleách.
2. Déanfar na fothanacha agus na socruithe eatramhacha iomchuí eile a fheistiú chun freastal ar riachtanais shonracha leanaí, lena n-áirítear íospartaigh ar leanaí iad.
3. Beidh na fothanacha agus na socruithe eatramhacha iomchuí eile ar fáil d’íospartaigh, beag beann ar a náisiúntacht, ar a saoránacht, ar a n-áit chónaithe nó ar a stádas cónaithe.
4. Beidh feidhm ag Airteagal 27(3) agus (6) maidir le fothanacha agus le socruithe eatramhacha iomchuí eile.

Airteagal 33 Tacaíocht d’íospartaigh linbh

1. Áiritheoidh na Ballstáit go dtabharfar tacaíocht leordhóthanach shonrach do leanaí a luaith a bheidh forais réasúnacha ag na húdaráis inniúla lena chreidiúint go bhféadfadh sé go raibh na leanaí faoi réir foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh, lena n-áirítear foréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh. Beidh tacaíocht do leanaí speisialaithe agus oiriúnach d’aois, agus leas an linbh á urramú.
2. Cuirfear cúram leighis atá oiriúnach don aois, tacaíocht mhothúchánach, shíceasóisialta, shíceolaíoch agus oideachasúil ar fáil d’íospartaigh linbh, chomh maith le haon tacaíocht iomchuí eile atá oiriúnaithe go háirithe do chásanna foréigin teaghlaigh.
3. Nuair is gá foráil a dhéanamh maidir le cóiríocht eatramhach, déanfar, mar thosaíocht, leanaí a chur i dtithíocht bhuan nó i dtithíocht shealadach, ina mbeidh seirbhísí tacaíochta feistithe. Is rogha dheiridh é suí i bhfoscadáin.

Airteagal 34 Sábháilteacht leanaí

Déanfaidh na Ballstáit áiteanna sábháilte a bhunú agus a chothabháil a cheadóidh teagmháil shábháilte idir leanbh agus sealbhóir freagrachtaí tuismitheora ar ciontóir foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh é, a mhéid a bhfuil cearta rochtana ag an leanbh sin. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfaidh gairmithe oilte maoirseacht, de réir mar is iomchuí, ar mhaithe le leas an linbh.

Airteagal 35 Tacaíocht spriocdhírthe d’íospartaigh a bhfuil riachtanais shonracha agus grúpaí i mbaol acu

1. Áiritheoidh na Ballstáit go gcuirfear tacaíocht shonrach ar fáil d’íospartaigh a bhfuil baol méadaithe foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh acu, amhail mná faoi mhíchumas, mná atá ina gcónaí i gceantair thuaithe, mná a bhfuil stádas cónaithe

cleithiúnach acu nó mná a bhfuil stádas cónaithe cleithiúnach acu, mná a bhfuil tearmann gan doiciméad acu, mná atá gan dídean, mná a bhfuil cúlra mionlaigh ciníoch nó eitneach acu, oibrithe gnéis ban, mná atá faoi choinneáil, nó mná níos sine.

2. Beidh acmhainní leordhóthanacha ag na seirbhísí tacaíochta faoi Airteagal 27 go hAirteagal 32 chun freastal ar íospartaigh faoi mhíchumas, agus a riachtanais shonracha, lena n-áirítear cúnamh pearsanta, á gcur san áireamh.
3. Beidh na seirbhísí tacaíochta ar fáil do náisiúnaigh tríú tír ar íospartaigh d'fhoréigean in aghaidh na mban agus d'fhoréigean teaghlaigh iad, lena n-áirítear d'iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta, do dhaoine neamhdhoiciméadaithe agus do dhaoine atá faoi choinneáil. Áiritheoidh na Ballstáit go bhféadfar íospartaigh a iarrann amhlaidh a choimeád scartha ó dhaoine den ghnéas eile i saoráidí coinneála do náisiúnaigh tríú tír atá faoi réir nósanna imeachta maidir le filleadh, nó go bhfreastalófar ar leithligh orthu in ionaid ghlactha d'iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta.
4. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh daoine in ann tarluithe foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh in ionaid ghlactha agus choinneála a thuairisciú chuig an bhfoireann ábhartha agus go mbeidh prótacail i bhfeidhm chun aghaidh a thabhairt go leordhóthanach agus go pras ar thuarascálacha den sórt sin i gcomhréir leis na ceanglais in Airteagal 18, in Airteagal 19 agus in Airteagal 20.

CAIBIDIL 5

COSC

Airteagal 36 Bearta coisctheacha

1. Déanfaidh na Ballstáit gníomhaíochtaí iomchuí chun foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chosc.
2. Áireofar ar na bearta coisctheacha feachtais múscailte feasachta, cláir thaighde agus oideachais, arna bhforbairt i gcás inarb iomchuí i gcomhar le heagraíochtaí ábhartha na sochaí sibhialta, comhpháirtithe sóisialta, pobail a bhfuil tionchar acu orthu agus geallsealbhóirí eile.
3. Cuirfidh na Ballstáit faisnéis maidir le bearta coisctheacha, cearta íospartach, rochtain ar an gceartas agus dlíodóir, agus na bearta cosanta agus tacaíochta atá ar fáil don phobal i gcoitinne ar fáil.
4. Díreofar gníomhaíocht spriocdhírthe ar ghrúpaí atá i mbaol, lena n-áirítear leanaí, de réir a n-aoise agus a n-aibíochta, agus ar dhaoine faoi mhíchumas, agus na bacainní teanga agus leibhéil éagsúla litearthachta agus cumas á gcur san áireamh. Déanfar faisnéis do leanaí a fhoirmliú ar bhealach a thacaíonn le leanaí.
5. Díreofar go háirithe le bearta coisctheacha ar steiréitíopaí díobhálacha inscne a cheistiú, comhionannas idir mná agus fir a chur chun cinn, gach duine, lena n-áirítear fir agus buachaillí, a spreagadh chun gníomhú mar eiseamláirí dearfacha chun tacú le hathruithe iompraíochta comhfhreagracha ar fud na sochaí ina hiomláine i gcomhréir le cuspóirí na Treorach seo.

6. Le bearta coisctheacha, forbrófar agus/nó méadófar íogaireacht maidir le cleachtas díobhálach an chiorraithe ball giniúna ban.
7. Leis na bearta coisctheacha, tabharfar aghaidh go sonrach ar an gcibearfhoréigean. Go háirithe, áiríteoidh na Ballstáit go n-áireofar ar na bearta oideachais scileanna litearthachta digití a fhorbairt, lena n-áirítear rannpháirtíocht chriticiúil leis an saol digiteach, chun a chur ar chumas úsáideoirí cásanna cibearfhoréigin a shainaithint agus aghaidh a thabhairt orthu, tacaíocht a lorg agus a dhéanamh a chosc. Cothóidh na Ballstáit comhar ildisciplíneach agus comhar geallsealbhóirí, lena n-áirítear seirbhísí idirmheánacha agus údaráis inniúla chun bearta a fhorbairt agus a chur chun feidhme chun dul i ngleic leis an gcibearfhoréigean.
8. Áiríteoidh na Ballstáit go dtabharfar aghaidh ar ghnéaschiapadh ag an obair sna beartais náisiúnta ábhartha. Déanfar gníomhaíochtaí spriocdhírthe dá dtagraítear i mír 2 a shainaithint agus a bhunú leis na beartais náisiúnta sin do na hearnálacha sin is mó a bhfuil oibrithe neamhchosanta iontu.

Airteagal 37 Oiliúint agus faisnéis do ghairmithe

1. Áiríteoidh na Ballstáit go bhfaighidh gairmithe ar dócha go mbeidh teagmháil acu le híospartaigh, lena n-áirítear údaráis um fhorfheidhmiú an dlí, foireann chúirte, breithiúna agus ionchúisitheoirí, dlíodóirí, soláthraithe tacaíochta íospartach agus seirbhísí ceartais aisiríoch, gairmithe cúraim sláinte, seirbhísí sóisialta, seirbhísí oideachais agus baill foirne ábhartha eile, oiliúint ghinearálta agus speisialta agus faisnéis spriocdhírthe ar leibhéal atá oiriúnach dá dteagmhálacha le híospartaigh, chun a chur ar a gcumas cásanna foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh a shainaithint, a chosc agus aghaidh a thabhairt orthu agus cóir leighis a chur ar íospartaigh ar bhealach tráma, inscne agus leanaí.
2. Gheobhaidh gairmithe sláinte ábhartha, lena n-áirítear péidiatraiceoirí agus cnáimhseacha, oiliúint spriocdhírthe chun iarmhairtí fisiciúla, síceolaíocha agus gnéasacha ciorru ball giniúna ban a shainaithint agus chun aghaidh a thabhairt orthu, ar bhealach atá íogair ó thaobh an chultúir de.
3. Maidir le daoine a bhfuil feidhmeanna maoirseachta acu san ionad oibre, san earnáil phoiblí agus san earnáil phríobháideach araon, gheobhaidh siad oiliúint maidir le conas gnéaschiapadh ag an obair a aithint, a chosc agus aghaidh a thabhairt air, lena n-áirítear maidir le measúnuithe riosca a bhaineann le sábháilteacht cheirde agus rioscaí sláinte, chun tacaíocht a chur ar fáil d'íospartaigh a ndéantar difear dóibh dá bharr sin agus chun freagairt ar bhealach leordhóthanach. Gheobhaidh na daoine agus na fostóirí sin faisnéis spriocdhírthe maidir le héifeachtaí an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin baile ar an obair agus maidir leis an mbaol foréigin tríú páirtí.
4. Áireofar leis na gníomhaíochtaí oiliúna dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2 oiliúint maidir le comhar ilghníomhaireachta comhordaithe ionas gur féidir déileáil go cuimsitheach agus go hiomchuí le tarchuir i gcásanna foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh.
5. Gan difear a dhéanamh do shaoirse ná d'iolrachas na meán, spreagfaidh na Ballstáit agus tacóidh siad le bunú gníomhaíochtaí oiliúna do na meáin ag eagraíochtaí gairmithe na meán, ag comhlachtaí féinrialála sna meáin agus ag ionadaithe tionscail nó ag eagraíochtaí ábhartha neamhspleácha eile, chun cur i gcoinne léirithe steiréitipiciúla ban agus fear, íomhánna gnéasaíocha na mban, agus lasadh íospartach

sna meáin, arb é is aidhm dóibh an baol foréigin in aghaidh na mban nó an fhoréigin baile a laghdú.

6. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh an oiliúint iomchuí ar na húdaráis atá inniúil chun tuairiscí ar chionta a fháil ó íospartaigh chun tuairisciú coireanna den sórt sin a éascú agus chun cuidiú leis na coireanna sin a thuairisciú.
7. Na gníomhaíochtaí oiliúna dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2, beidh siad rialta agus éigeantach, lena n-áirítear gníomhaíochtaí maidir le cibearfhoréigean, agus beidh siad tógtha ar shainiúlachtaí an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh. Áireofar ar na gníomhaíochtaí oiliúna sin oiliúint maidir le conas riachtanais shonracha cosanta agus tacaíochta íospartach a shainaithint agus aghaidh a thabhairt orthu, ar riachtanais iad a bhfuil baol méadaithe foréigin os a gcomhair mar gheall ar idirdhealú atá déanta acu ar bhonn gnéis agus foras eile.
8. Cuirfear na bearta faoi mhíreanna 1 go 6 chun feidhme gan difear a dhéanamh do neamhspleáchas breithiúnach, d'fhéineagraíocht na ngairmeacha rialáilte agus do dhifriúcháin in eagrú na mbreithiúna ar fud an Aontais.

Airteagal 38 Cláir idirghabhála

1. Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun a áirithiú go mbunófar cláir idirghabhála spriocdhírthe agus éifeachtacha chun an riosca go ndéanfar cionta foréigin in aghaidh ban nó foréigean teaghlaigh, nó go ndéanfar athchiontú a chosc agus a íoslaghdú.
2. Cuirfear na cláir idirghabhála ar fáil le haghaidh rannpháirtíochta, lena n-áirítear daoine a d'fhéadfadh eagla a chur orthu go bhféadfaidís aon chion d'fhoréigean in aghaidh na mban nó d'fhoréigean teaghlaigh a dhéanamh.

CAIBIDIL 6

COMHORDÚ AGUS COMHAR

Airteagal 39 Beartais chomhordaithe agus comhlacht comhordaithe

1. Déanfaidh na Ballstáit beartais chuimsitheacha chomhordaithe a ghlacadh agus a chur chun feidhme ar fud an stáit ina gcuimseofar gach beart ábhartha chun gach cineál foréigin in aghaidh na mban agus gach cineál foréigin teaghlaigh a chosc agus a chomhrac.
2. Déanfaidh na Ballstáit comhlacht oifigiúil a ainmniú nó a bhunú a bheidh freagrach as comhordú, cur chun feidhme, faireachán agus meastóireacht a dhéanamh ar bheartais agus ar bhearta chun gach cineál foréigin a chumhdáitear faoin Treoir seo a chosc agus a chomhrac.
3. Déanfaidh an comhlacht sin bailiú na sonraí dá dtagraítear in Airteagal 44 a chomhordú, agus déanfaidh sé anailís ar na torthaí agus scaipfidh sé iad.

4. Beidh sí freagrach as beartais a chomhordú ar an leibhéal lárnach, ar an leibhéal réigiúnach agus ar an leibhéal áitiúil.

Airteagal 40 Comhordú agus comhar ilghníomhaireachta

1. Cuirfidh na Ballstáit sásraí iomchuí i bhfeidhm chun comhordú agus comhar éifeachtach a áirithiú, ar an leibhéal náisiúnta, idir údaráis, gníomhaireachtaí agus comhlachtaí ábhartha, lena n-áirítear údaráis áitiúla agus réigiúnacha, gníomhaireachtaí forfheidhmithe dlí, na breithiúna, ionchúisitheoirí poiblí, soláthraithe seirbhíse tacaíochta chomh maith le heagraíochtaí neamhrialtasacha, seirbhísí sóisialta, lena n-áirítear údaráis cosanta leanaí nó leasa, soláthraithe oideachais agus cúraim sláinte, comhpháirtithe sóisialta, gan dochar dá neamhspleáchas, agus eagraíochtaí agus eintitis ábhartha eile.
2. Bainfidh na sásraí sin go háirithe leis na measúnuithe aonair faoi Airteagal 18 agus Airteagal 19, agus le soláthar beart cosanta agus tacaíochta faoi Airteagal 21 agus Caibidil 4, leis na treoirlínte d'údaráis forfheidhmithe dlí agus d'údaráis bhreithiúnacha faoi Airteagal 23, agus leis an oiliúint do ghairmithe dá dtagraítear in Airteagal 37(3).

Airteagal 41 Comhar le heagraíochtaí neamhrialtasacha

Comhoibreoidh na Ballstáit le heagraíochtaí na sochaí sibhialta agus rachaidh siad i gcomhairle leo, lena n-áirítear eagraíochtaí neamhrialtasacha a bhíonn ag obair le híospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban nó an fhoréigin teaghlaigh, go háirithe chun tacaíocht a chur ar fáil d'íospartaigh, maidir le tionscnaimh cheaptha beartais, feachtais ardaithe faisnéise agus feasachta, cláir thaighde agus oideachais agus san oiliúint, chomh maith le faireachán agus meastóireacht a dhéanamh ar thionchar na mbeart chun tacú le híospartaigh agus iad a chosaint.

Airteagal 42 Comhar idir soláthraithe seirbhíse idirmheánacha

Éascóidh na Ballstáit an chaoi a ndéanfaidh soláthraithe seirbhísí idirmheánacha bearta féinrialála i dtaca leis an Treoir seo, go háirithe chun sásraí inmheánacha a atreisiú chun dul i ngleic leis an ábhar ar líne dá dtagraítear in Airteagal 25(1) agus chun feabhas a chur ar an oiliúint a chuirtear ar a gcuid fostaithe lena mbaineann maidir le híospartaigh na gcionta dá dtagraítear inti a chosc agus cúnamh a thabhairt dóibh agus maidir le tacaíocht a thabhairt dóibh.

Airteagal 43 Comhar ar leibhéal an Aontais

Déanfaidh na Ballstáit gníomhaíocht iomchuí chun comhar a éascú idir a chéile chun cur chun feidhme na Treorach seo a fheabhsú. Beidh sé d'aidhm ag a gcomhar sin ar a laghad:

- (a) dea-chleachtais a mhalartú agus dul i gcomhairle lena chéile i gcásanna aonair, lena n-áirítear trí Eurojust agus tríd an nGréasán Breithiúnach Eorpach in ábhair choiriúla;
- (b) faisnéis agus dea-chleachtais a mhalartú le gníomhaireachtaí ábhartha de chuid an Aontais;

- (c) cúnamh a chur ar fáil do líonraí an Aontais a bhíonn ag obair ar ábhair atá ábhartha go díreach maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh.

Airteagal 44 Bailiú sonraí agus taighde

1. Beidh córas i bhfeidhm ag na Ballstáit chun staidreamh maidir le foréigean in aghaidh ban nó foréigean teaghlaigh, lena n-áirítear na cineálacha foréigin dá dtagraítear in Airteagal 5 go hAirteagal 10, a bhailiú, a fhorbairt, a tháirgeadh agus a scaipeadh.
2. Áireofar leis an staidreamh na sonraí seo a leanas atá imdhealaithe de réir inscne, aois an íospartaigh agus an chiontóra, an chaidrimh idir an t-íospartach agus an ciontóir agus cineál an chiona:
 - (a) líon na n-íospartach a d'fhulaing foréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh le 12 mhí anuas, a mhair cúig bliana agus ar feadh an tsaoil;
 - (b) líon bliantúil na n-íospartach sin, na gcionta tuairiscithe, na ndaoine a ionchúisítear i leith na gcineálacha foréigin sin agus a ciontaíodh iontu, a fuarthas ó fhoinsí náisiúnta riaracháin.
3. Déanfaidh na Ballstáit suirbhé bunaithe ar an daonra gach 5 bliana trí úsáid a bhaint as modheolaíocht chomhchuibhithe an Choimisiúin (Eurostat) chun na sonraí dá dtagraítear i mír 2, pointe (a), a bhailiú agus chun measúnú a dhéanamh ar leiththeadúlacht agus treohtaí gach cineál foréigin a chumhdaítear leis an Treoir seo ar an mbonn sin.

Tarchuirfidh na Ballstáit na sonraí sin chuig an gCoimisiún (Eurostat) [3 bliana tar éis theacht i bhfeidhm na treorach] ar a dhéanaí.
4. Chun comparáideacht sonraí riaracháin a áirithiú ar fud an Aontais, baileoidh na Ballstáit sonraí riaracháin ar bhonn díchomhiomlánuithe coiteanna arna bhforbairt i gcomhar leis an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne agus i gcomhréir leis an modheolaíocht a d'fhorbair an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne i gcomhréir le mír 5. Tarchuirfidh siad na sonraí sin chuig an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne ar bhonn bliantúil. Ní bheidh sonraí pearsanta iontu.
5. Tacóidh an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne leis na Ballstáit maidir le bailiú sonraí dá dtagraítear i bpointe (b) de mhír 2, lena n-áirítear trí chaighdeáin choiteanna a bhunú maidir le haonaid a chomhaireamh, rialacha comhairimh, díchomhiomlánuithe coiteanna, formáidí tuairiscithe, agus maidir le cionta coiriúla a aicmiú.
6. Cuirfidh na Ballstáit an staidreamh arna bhailiú ar fáil don phobal. Ní bheidh sonraí pearsanta sna staitisticí.
7. Tacóidh na Ballstáit le taighde ar bhunchúiseanna, ar éifeachtaí, ar mhinicíochtaí agus ar rátaí ciontuithe na gcineálacha foréigin a chumhdaítear leis an Treoir seo.

CAIBIDIL 7

FORALACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 45

Leasú ar Threoir 2011/93/AE

In Airteagal 3 de Threoir 2011/93/AE, cuirtear isteach na míreanna seo a leanas:

- “7. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh an t-iompar intinníúil seo a leanas inphionóis le huastearma príosúnachta 12 bliana ar a laghad:
- (a) dul i ngleic le bean in aon ghníomh neamh-chomhthoiliúil faighne nó treá ó bhéal de chineál gnéasach, le haon pháirt nó rud coirp;
 - (b) a chur faoi deara do leanbh atá faoi aois an toilithe gnéis gabháil le duine eile in aon ghníomh neamh-chomhthoileach faighne nó anasach nó ó bhéal de chineál gnéasach, le haon bhall den chorp nó le haon rud.
8. I gcás ina mbeidh an leanbh os cionn na haoise toilithe gnéis agus nach dtoileoidh sé leis an ngníomh, áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh an t-iompar a leagtar amach i mír 7 inphionóis le huastearma príosúnachta 10 bliana ar a laghad.
9. Chun críche mhír 8, áiritheoidh na Ballstáit go dtuigfear gníomh neamh-chomhfhiósach mar ghníomh a dhéantar gan toiliú an linbh a thabhairt go deonach, nó i gcás nach bhfuil an leanbh in ann uacht shaor a dhéanamh de bharr cúinsí dá dtagraítear i mír 5 a bheith ann, lena n-áirítear riocht fisiciúil nó meabhrach an linbh amhail riocht neamh-chomhfhiósachta, meisce, codlata, tinnis nó díobháil choirp.

Is féidir toiliú a tharraingt siar tráth ar bith le linn an ghnímh. Ní féidir leis an íospartach an easpa toilithe a bhréagnú go heisiach le tost, neamhfhiotaíocht bhriathartha nó fhisiciúil nó iompar gnéasach san am a chuaigh thart.

Airteagal 46 Leibhéal na cosanta

Bunaítear rialacha íosta leis an Treoir seo. Féadfaidh na Ballstáit forálacha a thabhairt isteach nó a choinneáil le caighdeán níos airde, lena n-áirítear forálacha lena gcuirtear leibhéal níos airde cosanta agus tacaíochta ar fáil d'íospartaigh.

Airteagal 47 Tuairisciú

1. Faoin [seacht mbliana tar éis theacht i bhfeidhm na Treorach seo] ar a dhéanaí, cuirfidh na Ballstáit in iúl don Choimisiún an fhaisnéis ábhartha ar fad a bhaineann le cur i bhfeidhm na Treorach seo is gá don Choimisiún chun tuarascáil a tharraingt suas maidir le cur i bhfeidhm na Treorach seo.
2. Ar bhonn na faisnéise a chuirfidh na Ballstáit ar fáil de bhun mhír 1, cuirfidh an Coimisiún tuarascáil faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle ina ndéanfar athbhreithniú ar chur i bhfeidhm na Treorach seo.

Airteagal 48 Gaol le gníomhartha eile de chuid an Aontais

1. Ní dhéanfaidh an Rialachán seo difear do chur i bhfeidhm na ngníomhartha seo a leanas:
 - (a) Treoir 2011/36/AE,
 - (b) Treoir 2011/93/AE,
 - (c) Treoir 2011/99/AE,
 - (d) Treoir 2012/29/AE,
 - (e) Rialachán (CE) Uimh. 606/2013,
 - (f) [Rialachán (AE).../... maidir le Margadh Aonair do Sheirbhísí Digiteacha].
2. Beidh feidhm ag na bearta sonracha maidir le híospartaigh a chosc, a chosaint agus tacaíocht a thabhairt dóibh faoin Treoir seo de bhreis ar na bearta a leagtar síos i dTreoir 2011/36/AE, i dTreoir 2011/93/AE agus i dTreoir 2012/29/AE.

Airteagal 49 Clásal neamh-chúlchéimnithe

Ní dhéanfar aon ní sa Treoir seo a fhorléiriú mar ní a laghdaíonn, a theorannaíonn nó a mhaolaíonn aon cheann de na cearta agus na coimircí nós imeachta a ráthaítear faoi dhlí aon Bhallstáit a sholáthraíonn leibhéal níos airde cosanta. Ní laghdóidh na Ballstáit an leibhéal cosanta níos airde sin a ráthaítear tráth theacht i bhfeidhm na Treorach seo.

Airteagal 50 Trasuí

1. Na forálacha reachtaíochta, rialúcháin agus riaracháin is gá chun an Treoir seo a chomhlíonadh, déanfaidh na Ballstáit iad a thabhairt i bhfeidhm faoin [2 *bhliain tar éis teacht i bhfeidhm*] ar a dhéanaí. Cuirfidh siad téacs na bhforálacha sin in iúl don Choimisiún láithreach.

Nuair a ghlacfaidh na Ballstáit na forálacha sin, beidh tagairt iontu don Treoir seo nó beidh tagairt den sórt sin ag gabháil leo tráth a bhfoilsithe oifigiúil. Is iad na Ballstáit a chinnfidh an bealach le tagairt den sórt sin a dhéanamh.
2. Déanfaidh na Ballstáit téacs phríomhfhorálacha an dlí náisiúnta a ghlacfaidh siad sa réimse a chumhdaítear leis an Treoir seo a chur in iúl don Choimisiún.

Airteagal 51 Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Treoir seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a foilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Airteagal 52 Seolaithe

Is chuig na Ballstáit a dhírítear an Treoir seo, i gcomhréir leis na Conarthaí.

Arna dhéanamh in Strasbourg,

*Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán*

*Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán*

RÁITEAS AIRGEADAIS REACTACH

1. LEAGAN AMACH AN TOGRA/TIONSCNAIMH

1.1. Teideal an togra/tionscnaimh

1.2. Réimsí beartais lena mbaineann

1.3. Baineann an togra/tionscnamh le:

1.4. Cuspóirí

1.4.1. Cuspóirí ginearálta

1.4.2. Cuspóirí sonracha

1.4.3. An toradh agus an tionchar a bhfuil súil leo

1.4.4. Táscairí feidhmíochta

1.5. Forais an togra/tionscnaimh

1.5.1. Na ceanglais is gá a chomhlíonadh sa ghearrthéarma nó san fhadtéarma, lena n-áirítear amlíne mhionsonraithe maidir le cur chun feidhme céimneach an tionscnaimh

1.5.2. Breisluach a bhaineann le rannpháirteachas an Aontais (d'fhéadfadh an breisluach a bheith ann mar thoradh ar fhachtóirí éagsúla, e.g. gnóthachain de thoradh comhordú, deimhneacht dhlíthiúil, breis éifeachtachta nó comhlántachtaí). Chun críocha an phointe seo, is é a chiallaíonn 'breisluach a bhaineann le rannpháirteachas an Aontais' an luach a thagann as idirghabháil an Aontais ar luach é atá sa bhreis ar an luach a bheadh ann dá mbeadh na Ballstáit ag feidhmiú leo féin.

1.5.3. Ceachtanna a foghlaimíodh ó thaithí eile den sórt sin san am a chuaigh thart

1.5.4. Comhoiriúnacht don Chreat Airgeadais Ilbhliantúil agus sineirgíochtaí a d'fhéadfadh a bheith ann le hionstraimí iomchuí eile

1.5.5. Measúnú ar na roghanna éagsúla maoinithe atá ar fáil, lena n-áirítear na féidearthachtaí athshannadh a dhéanamh

1.6. Fad agus tionchar airgeadais an togra/tionscnaimh

1.7. Modhanna bainistíochta atá beartaithe

2. BEARTA BAINISTÍOCHTA

2.1. Rialacha faireacháin agus tuairiscithe

2.2. Córas bainistíochta agus rialaithe

2.2.1. An bonn cirt atá leis na modhanna bainistíochta, le sásraí cur chun feidhme an chistithe, leis na módúlachtaí íocaíochta agus leis an straitéis rialaithe atá beartaithe

2.2.2. Faisnéis faoi na rioscaí a aithníodh agus na córais rialaithe inmheánacha a cuireadh ar bun chun na rioscaí a mhaolú

2.2.3. Meastachán ar chost-éifeachtúlacht na rialuithe agus an bonn cirt atá leis sin (cóimheas 'costais rialaithe ÷ luach na gcistí gaolmhara arna mbainistiú') agus

measúinú ar an leibhéal riosca earráide a mheastar a bheidh ann (tráth an iocaíocht a dhéanamh agus tráth an clár a dhúnadh)

2.3. Bearta chun calaois agus neamhrialtachtaí a chosc

3. AN TIONCHAR AIRGEADAIS A MHEASTAR A BHEIDH AG AN TOGRA/TIONSCNAMH

3.1. Ceannteidil an chreata airgeadais ilbhliantúil agus na línte buiséid ar a n-imreofar tionchar

3.2. An tionchar airgeadais a mheastar a bheidh ag an togra ar leithreasuithe

3.2.1. Achoimre ar an tionchar a mheastar a bheidh aige ar leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí

3.2.2. An t-aschur a mheastar a chisteofar le leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí

3.2.3. Achoimre ar an tionchar a mheastar a bheidh aige ar leithreasuithe de chineál riaracháin

3.2.4. Comhoiriúnacht don chreat airgeadais ilbhliantúil reatha

3.2.5. Ranníocaíochtaí ó thríú páirtithe

3.3. An tionchar a mheastar a bheidh ar ioncam

RÁITEAS AIRGEADAIS REACHTACH

1. LEAGAN AMACH AN TOGRA/TIONSCNAIMH

1.1. Teideal an togra/tionscnaimh

Togra le haghaidh Treoir ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh a chomhrac

1.2. Réimsí beartais lena mbaineann

An réimse beartais: Ceartas agus Gnóthaí Baile

Gníomhaíocht: An Comhionannas

1.3. Baineann an togra/tionscnamh le:

☐ beart nua

☐ beart nua a leanann treoirthionscadal/réamhbheart⁵³

☒ síneadh ar bheart atá ann cheana

☐ beart nó bearta a chumasc i dtreo beart eile/beart nua

1.4. Cuspóirí

1.4.1. Cuspóirí ginearálta

Leis an togra le haghaidh Treorach, cuirfear d'oibleagáid ar na Ballstáit uile sonraí riaracháin a bhailiú maidir le foréigean in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh (líon bliantúil na mban ar íospartaigh an fhoréigin in aghaidh na mban, íospartaigh an fhoréigin baile, cionta a tuairiscíodh, daoine a ionchúisíodh agus daoine a ciontaíodh as gach cineál foréigin in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh) ar bhonn dí-chomhiomlánuithe coiteanna de réir inscne, aoise an íospartaigh agus an chiontóra, an chaidrimh idir an t-íospartach agus an ciontóir, cineál ciona agus athróga ábhartha eile.

Forbróidh an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne (EIGE) modheolaíocht chomhchoiteann don chúram bailithe sonraí agus soláthróidh an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne (EIGE), a bhaileoidh na sonraí ar bhonn bliantúil (féach 1.4.2). Leis an gcúram riaracháin chun sonraí a bhailiú, leathnófar na gníomhaíochtaí bailithe sonraí atá á ndéanamh ag EIGE cheana féin ar bhonn deonach le roinnt Ballstát (féach 1.5.2). Cuirfidh an síneadh ar chumas an AE inchomparáideacht sonraí náisiúnta a áirithiú, faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme na treorach agus faisnéis staidrimh chuimsitheach a fháil faoi leitheadúlacht an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh.

1.4.2. Cuspóirí sonracha

Cuirfidh an togra de chúram ar an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne (EIGE) an méid seo a leanas a dhéanamh:

1) dí-chomhiomlánuithe agus modheolaíocht choitianta a fhorbairt i gcomhar leis na Ballstáit chun inchomparáideacht sonraí riaracháin ar fud an Aontais a áirithiú;

⁵³

Mar a thagraítear dó in Airteagal 58(2)(a) nó (b) den Rialachán Airgeadais.

2) tacú leis na Ballstáit i mbailiú sonraí trí chomhchaighdeán a bhunú maidir le haonaid a chomhaireamh, rialacha a chomhaireamh, díchomhiomlánuithe coitianta, formáidí tuairiscithe, agus maidir le cionta a aicmiú. D'fhéadfadh sé go n-áireofaí leis sin comhar agus malartú cleachtas a chur chun cinn.

1.4.3. *An toradh agus an tionchar a bhfuil súil leo*

Sonraigh an tionchar a bheadh ag an togra/tionscnamh ar na tairbhíthe/grúpaí ar a bhfuil sé dírithe.

Táthar ag súil go méadóidh an togra éifeachtacht bailithe inchomparáide sonraí riaracháin ar fud an Aontais maidir le gach cineál foréigin in aghaidh na mban agus gach cineál foréigin teaghlaigh.

Ó 2012 i leith, tá tacaíocht tugtha ag EIGE do na Ballstáit a nósanna imeachta riaracháin maidir le bailiú sonraí a neartú agus staidreamh a fhorbairt maidir le foirmeacha éagsúla VAW. Léirigh an anailís ar na sonraí atá ar fáil i ngach Ballstát go bhfuil dúshlán ann maidir le bailiú sonraí a eascraíonn as an gcomhthéacs dlíthiúil, as an gcleachtas institiúideach agus as fíorshrianta teicniúla.

Níl aon mhodh córasach caighdeánaithe ann chun sonraí a bhailiú maidir le gníomhartha foréigin in aghaidh na mban agus foréigean teaghlaigh ar fud an Aontais, go háirithe i dtaca leis na cineálacha cionta coiriúla a chumhdaítear agus an caidreamh a bhíonn ag íospartaigh. Ar fud na mBallstát, tá neamhréitigh mhóra ann maidir leis na modhanna a úsáidtear chun sonraí a bhailiú, maidir le cáilíocht na sonraí a bhailítear agus maidir leis an gcaoi a ndéantar iad a stóráil, a chomhroinnt idir na húdaráis ábhartha (forfheidhmiú an dlí, seirbhísí breithiúnacha, sláinte agus sóisialta etc.) agus go hidirnáisiúnta, agus a chuirtear ar fáil go poiblí. Cuireann difríochtaí sa chleachtas agus easpa prionsabal taifeadta sainordaitheach bac ar thaifeadadh sonraí modhúla maidir le híospartaigh agus déantóirí na coire, go háirithe maidir lena ngnéas agus leis an gcaidreamh atá eatarthu. Mar thoradh air sin, tá na sonraí atá ar fáil fós i bhfad ó bheith iomlán agus inchomparáide, rud a bhaineann an bonn de na hiarrachtaí chun anailís a dhéanamh ar threochtaí coiriúla agus measúnú a dhéanamh ar éifeachtacht na mbeart atá i bhfeidhm.

D'fhéadfaí cur le héifeachtacht phróisis bhailiúcháin sonraí inchomparáide riaracháin chun réiteach a fháil ar an easpa fianaise atá ann faoi láthair maidir le leitheadúlacht an fhoréigin in aghaidh na mban agus an fhoréigin teaghlaigh. Faoi láthair, ní thugtar aon scór don Aontas i réimse an fhoréigin san Innéacs Comhionannais Inscene (GEI), mar gheall ar easpa sonraí inchomparáide ar fud an AE. Mar thoradh air sin, ní mheastar gur réimse breise sa GEI é an foréigean in aghaidh na mban, ceann de na príomhchineálacha idirdhealaithe bunaithe ar inscne. Trí shonraí riaracháin inchomparáide a bhailiú ar fud an AE, is féidir tomhas córasach a dhéanamh ar fhoréigean in aghaidh na mban agus ar fhoréigean teaghlaigh agus ar an tionchar éagsúil a bhíonn acu ar shaol na n-íospartach. Ní bheidh na Ballstáit in ann bearta éifeachtacha a cheapadh chun íospartaigh a chosaint agus chun tacú leo ach amháin trí shonraí cainníochtúla agus cáilíochtúla a bhailiú maidir le cúiseanna, foirmeacha agus tionchair an fhoréigin in aghaidh na mban. Dá bhrí sin, tá cosaint níos fearr ar chearta bunúsacha íospartaigh an fhoréigin i gcoílár na hiarrachta sin agus is iad na híospartaigh is mó a bhainfidh tairbhe as an bhfeabhas mór seo ar fud an AE.

1.4.4. *Táscairí feidhmíochta*

Sonraigh na táscairí chun faireachán a dhéanamh ar dhul chun cinn agus ar ghnóthachain.

1. Díchomhiomlánuithe agus modheolaíocht chomhchoiteann a fhorbairt/a chur in úsáid chun inchomparáideacht sonraí riaracháin a áirithiú ar fud an Aontais, a fhorbrófar i gcomhar leis na Ballstáit;
2. Uirlis bailithe sonraí a bhunú agus í a chur in úsáid in éineacht le treoirlínte tionlacain arna n-eisiúint ag EIGE agus arna bhformheas ag na Ballstáit i gcomhréir iomlán leis an Treoir;
3. Treoirlínte a fhorbairt chun staidreamh coireachta maidir le foréigean in aghaidh ban agus foréigean teaghlaigh a chomhchuihbhiú agus a chaighdeánú, i gcomhar le geallsealbhóirí ábhartha amhail Eurostat agus UNODC
4. Líon na mBallstát a fhaigheann tacaíocht i mbailiú sonraí trí chomhchaighdeán a bhunú maidir le haonaid a chomhaireamh, rialacha a chomhaireamh, díchomhiomlánuithe coiteanna, formáidí tuairiscithe, agus maidir le cionta a aicmiú;
5. Líon na mBallstát atá in ann na sonraí maidir le gach cineál foréigin a áirítear sa Treoir a thuairisciú gach bliain (infhaighteacht sonraí);
6. Líon na mBallstát atá in ann sonraí a thuairisciú i gcomhréir iomlán le ceanglais na Teorach maidir le soláthar sonraí gach bliain (inchomparáideacht sonraí);
7. Líon na mBallstát a chomhlíonann caighdeán an Aontais Eorpaigh maidir le meiteashonraí staidrimh a thuairisciú gach bliain;
8. Líon na gcuartheanna ar an tairseach sonraí.

1.5. Forais an togra/tionscnaimh

1.5.1. *Na ceanglais is gá a chomhlíonadh sa ghearrthéarma nó san fhadtéarma, lena n-áirítear amlíne mhionsonraithe maidir le cur chun feidhme céimneach an tionscnaimh*

Is iad seo a leanas na príomhcheanglais a leanann theacht i bhfeidhm an togra:

- Acmhainneacht bunaithe ag EIGE (acmhainní daonna agus airgeadais a áirithiú), in 2025/2026⁵⁴;

— Córas bailithe sonraí a chomhordú ar leibhéal an Aontais (EIGE mar chomhlacht comhordúcháin, líonra taighdeoirí agus soláthraithe sonraí ar leibhéal na mBallstát), in 2025-2026;

— Bailiú riachtanas agus tionscnamh soláthair de chuid EIGE in 2025/2026;

— Nósanna Imeachta Oibriúcháin Caighdeánacha Comhaontaithe (SOPanna) don bhainistiú sonraí, lena n-áirítear bailiú sonraí, iontráil agus bailíochtú, tacú le caighdeánú sonraí riaracháin VAW, in 2025-2026;

—Uirlis bailithe sonraí arna ceapadh, arna tástáil agus arna óstáil ar ardán oiriúnach ar líne arna bhunú agus arna bainistiú ag EIGE in 2026;

— Ardán gréasán-bhunaithe chun sonraí a chur isteach le haistriú slán sonraí a oibríonn, in 2027;

— An t-ardán gréasán-bhunaithe a chothabháil agus fabhtcheartú a dhéanamh air, ó 2027 ar aghaidh;

⁵⁴

An bhliain a thiomhdítear go dtiocfaidh na hoibleagáidí i bhfeidhm. Ag brath ar an mbliain chruinn, d'fhéadfadh sé gur ghá an t-eolas a luaitear sa STS a bhaineann leis na blianta ina dhiaidh sin a oiriúnú.

— Foilsiú rialta agus scaipeadh rialta staitisticí a bailíodh trí bhunachar sonraí staidrimh inscne EIGE, go rialta ó 2027 ar aghaidh.

- 1.5.2. *Breisluch a bhaineann le rannpháirteachas an Aontais (d'fhéadfadh an breisluch a bheith ann mar thoradh ar fhachtóirí éagsúla, e.g. gnóthachain de thoradh comhordú, deimhneacht dhlíthiúil, breis éifeachtachta nó comhlántachtaí). Chun críocha an phointe seo, is é a chiallaíonn 'breisluch a bhaineann le rannpháirteachas an Aontais' an luach a thagann as idirghabháil an Aontais ar luach é atá sa bhreis ar an luach a bheadh ann dá mbeadh na Ballstáit ag feidhmiú leo féin.*

Is é an oibleagáid riaracháin maidir le bailiú sonraí an t-aon bhealach amháin chun bailiú sonraí riaracháin ar fud an Aontais a chumasú ar bhonn caighdeánaithe. Ós rud é go gcuireann na Ballstáit modheolaíochtaí éagsúla i bhfeidhm faoi láthair chun sonraí riaracháin a bhailiú sa réimse beartais seo, tá infhaighteacht sonraí inchomparáide san Eoraip teoranta i gcónaí.

Is é rannpháirtíocht EIGE an bealach is fearr chun an bailiú sonraí a struchtúru, ós rud é go gcuireann an cúram sin leis an obair atá déanta cheana féin ag EIGE ar bhonn deonach le líon teoranta Ballstát agus sonraí. Cuirtear síneadh leis an gcúram a leagtar amach in Airteagal 3(1)(a) agus (b) de Rialachán lenar bunaíodh EIGE (Uimh. 1922/2006) maidir le “faisnéis ábhartha oibiachtúil, inchomparáide agus iontaofa a bhailiú, a anailísiú agus a scaipeadh maidir le comhionannas inscne, lena n-áirítear torthaí ón taighde agus ón dea-chleachtas a chuireann na Ballstáit in iúl dó” agus “modhanna a fhorbairt chun oibiachtúlacht, inchomparáideacht agus iontaofacht sonraí a fheabhsú ar leibhéal Eorpach trí chritéir a bhunú a chuirfidh feabhas ar chomhsheasmhacht na faisnéise agus a chuirfidh saincheisteanna inscne in iúl dó agus sonraí á mbailiú”. Fágfaidh sé go mbeidh bailiú sonraí éigeantach agus rialta, agus go leathnófar a raon feidhme chun na Ballstáit uile a chumhdach.

Dhéanfaí an cúram leathnaithe a ailíniú go hiomlán le rialacha agus beartais Eurostat: Tá feabhas a chur ar chórais bailithe sonraí riaracháin i gcomhréir le straitéis an Aontais Eorpaigh chun staidreamh sóisialta a nuachóiriú, eadhon trí mhodh táirgthe a athchóiriú i gcás ina dtáirgtear staidreamh mar chodanna de shamhail chomhtháite.

Tá an bailiú sonraí rithabhachtach chun faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme na Treorach a bheidh ann amach anseo, ar treoir í a dhéanfar go tráthrialta tar éis di teacht i bhfeidhm. Iarrann geallsealbhóirí atá gníomhach i réimse an bhailithe sonraí (Comhairle na hEorpa, FRA, Parlaimint na hEorpa freisin) go láidir ar an gCoimisiún sonraí níos iontaofa faoin ábhar a chruthú ar an mbealach seo.

- 1.5.3. *Ceachtanna a foghlaimíodh ó thaithí eile den sórt sin san am a chuaigh thart*

Cé go bhféadfadh an tionchar ar chórais náisiúnta taifeadta sonraí a bheith teoranta go dtí seo, tá roinnt feabhsuithe suntasacha tagtha ar an obair a rinne EIGE ó 2017 i leith in éineacht le roinnt Ballstát ar bhonn deonach. Go háirithe, maidir le measúnú a dhéanamh ar chumas staidrimh na mBallstát sonraí a chur ar fáil faoi thrí mhórchineál foréigin in aghaidh na mban (foréigean comhpháirtíochta deiridh, éigniú agus feimhbhá), tá an méid seo a leanas mar thoradh air sin:

— An fheasacht a ardú maidir leis an tábhacht a bhaineann le sonraí ar na cineálacha foréigin sin a bhailiú agus a anailísiú;

— An bailiú sonraí agus an anailís sonraí a fheabhsú i mBallstáit áirithe (DE, EL);

— Bunachar sonraí nua a fhorbairt a bheidh dírithe ar shonraí sonracha a bhailiú maidir le foréigean baile agus ar chórais éagsúla a chomhtháthú (bailiúchán sonraí riaracháin ó ionchúisitheoirí, ó bhreithiúna, ó phóilíní.) a chuireann pictiúr ilroinnte ar fáil faoi láthair. Mar thoradh air sin, bunaíodh córais chomhtháite i roinnt Ballstát (PT, EL).

San obair dheonach atá ar bun faoi láthair, leagadh béim freisin ar na riachtanais agus ar na príomhréimsí feabhais seo a leanas:

— An gá atá le dea-chleachtais a roinnt agus a phlé leis na soláthraithe sonraí náisiúnta, d'fhonn a gcórais bailithe sonraí a fheabhsú;

— An gá atá ann oibriú i gcomhar le gníomhaireachtaí eile chun na ceanglais maidir le bailiú sonraí, amhail Eurostat, CoE (GREVIO), UNODC a ailíniú;

— An tábhacht atá le sainmhínithe agus coincheapa soiléire, saor ó aon chlaontacht inscne, chun solas a thabhairt ar na cineálacha foréigin sin atá fós dofheicthe, ganntuairiscithe agus gan taifeadadh;

— An gá atá le fothú acmhainní agus oiliúint le haghaidh soláthraithe sonraí náisiúnta;

— An tábhacht a bhaineann le bailiú sonraí chun measúnú cruinn a dhéanamh ar an riosca a bhaineann le hathíospairt agus chun bearta coisctheacha níos fearr a fhorbairt.

1.5.4. *Comhoiriúnacht don Chreat Airgeadais Ilbhliantúil agus sineirgíochtaí a d'fhéadfadh a bheith ann le hionstraimí iomchuí eile*

Cuid rithábhachtach de limistéar saoirse, slándála agus ceartais a chruthú is ea sonraí riaracháin a bhailiú maidir le foréigean in aghaidh na mban agus maidir le foréigean teaghlaigh agus is dlúthchuid den Straitéis Comhionannais Inscne 2020-2025 é. Cumasaíonn sé faireachán ar fud an Aontais ar leitheadúlacht na ngníomhartha coiriúla arb ionann iad agus foréigean in aghaidh na mban nó foréigean teaghlaigh. Cruthaíonn sé eolas nua ar dhoimhneacht na faidhbe agus cheadódh sé monatóireacht a dhéanamh ar threochtaí agus beartais a mhúnlú chun gníomhú go héifeachtach in aghaidh an fhoréigin sin.

Luaitear an aidhm sin go sonrach i Straitéis an Aontais Eorpaigh maidir le Comhionannas Inscne, i Straitéis an Aontais Eorpaigh maidir le Cearta an Linbh (2021-2024), i Straitéis an Aontais Eorpaigh maidir le Cearta an Linbh (2020-2025), sa Straitéis um Chomhionannas LGBTIQ 2020-2025, sa Straitéis maidir le Cearta Daoine faoi Mhíchumas 2021-2030 agus i gColún Eorpach an Phlean Gníomhaíochta um Chearta Sóisialta. Leis an bPlean Gníomhaíochta Inscne III, tá an comhrac in aghaidh foréigean inscne ar cheann de thosaíochtaí ghníomhaíocht sheachtrach an Aontais freisin. Tá an togra seo san áireamh i gClár Oibre an Choimisiúin do 2021, agus na figiúirí atá go mór sna treoirilínte polaitiúla agus in óráidí 2021 agus 2022 an Uachtaráin araon.

1.5.5. *Measúnú ar na roghanna éagsúla maoinithe atá ar fáil, lena n-áirítear na féidearthachtaí athshannadh a dhéanamh*

Ba cheart gur ar bhuiséad an Aontais a thitfeadh na costais a bhaineann le comhchreat a fhorbairt le haghaidh sonraí riaracháin a bhailiú agus ba cheart iad a léiriú i mbuiséad na gníomhaireachta lena mbaineann – EIGE. Le raon feidhme an togra seo, maoiníofar an méadú ar ranníocaíocht an AE le EIGE ón gClár um

Shaoránaigh, Comhionannas, Cearta agus Luachanna (CERV) don tréimhse 2025-2027. Ó 2028 ar aghaidh (féach roinn 1.6), beidh na costais sin ina gcuid dhílis de ranníocaíocht an AE le EIGE a ghlacfaidh an t-údarás buiséid tríd an nós imeachta buiséadach bliantúil.

1.6. Fad agus tionchar airgeadais an togra/tionscnaimh

☐ tréimhse theoranta

- ☐ i bhfeidhm ón [LL/MM]BBBB go dtí an [LL/MM]BBBB
- ☐ Tionchar airgeadais ó BBBB go BBBB maidir le leithreasuithe faoi chomhair gealltanais agus ó BBBB go BBBB maidir le leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí.

☒ tréimhse neamhtheoranta

- Cuirfear chun feidhme é le linn na tréimhse tosaigh ó 2025/26 go dtí 2027,
- agus cuirfear ag feidhmiú go hiomlán ina dhiaidh sin é.

1.7. Modhanna bainistíochta atá beartaithe⁵⁵

☐ Bainistíocht dhíreach a dhéanann an Coimisiún

- ☐ ina ranna, lena n-áirítear an chuid sin den fhoireann atá i dtoscaireachtaí an Aontais;
- ☐ trí na gníomhaireachtaí feidhmiúcháin

☐ Bainistíocht atá comhroinnte leis na Ballstáit

☒ **Bainistíocht indíreach** trí chúraimí a bhaineann le cur chun feidhme an bhuiséid a shannadh dóibh seo a leanas:

- ☐ tríú tíortha nó na comhlachtaí a d'ainmnigh siad;
- ☐ eagraíochtaí idirnáisiúnta agus a ngníomhaireachtaí (tabhair sonraí);
- ☐ BEI agus an Ciste Eorpach Infheistíochta;
- ☒ comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagail 70 agus 71;
- ☐ comhlachtaí dlí poiblí;
- ☐ comhlachtaí arna rialú ag an dlí príobháideach agus a bhfuil misean seirbhíse poiblí acu sa mhéid go soláthraítear ráthaíochtaí leordhóthanacha airgeadais dóibh;
- ☐ comhlachtaí arna rialú ag dlí príobháideach Ballstáit, ar comhlachtaí iad a bhfuil sé de chúram orthu comhpháirtíochtaí príobháideacha poiblí a chur chun feidhme agus dá soláthraítear ráthaíochtaí leordhóthanacha airgeadais;
- ☐ daoine a gcuirtear de chúram orthu bearta sonracha a chur chun feidhme in CBES de bhun Theideal V de CAE, ar daoine iad a aithnítear sa bhunghníomh ábhartha.

⁵⁵

Tá mionsonraí ar na modhanna bainistíochta agus tagairtí don Rialachán Airgeadais le fáil ar shuíomh gréasáin Ard-Stiúrthóireacht an Bhuiséid:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. BEARTA BAINISTÍOCHTA

2.1. Rialacha faireacháin agus tuairiscithe

Sonraigh minicíocht na mbeart agus na coinníollacha atá leo.

Tá sé ríthábhachtach faireachán agus meastóireacht a dhéanamh ar fhorbairt agus ar fheidhmiú an bhailiúcháin sonraí agus cuirfear i bhfeidhm iad trí na prionsabail a leagtar amach sa chur chuige coiteann maidir le gníomhaireachtaí díláraithe a leanúint.

Ní mór do EIGE Doiciméad Clársceidealaithe Aonair a sheoladh chuig an gCoimisiún, Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle go sonrach gach bliain, ina mbíonn clár oibre bhliantúla agus ilbhliantúla agus clársceidealú acmhainní. Leagfar amach sa doiciméad clársceidealaithe aonair na cuspóirí, na torthaí a bhfuiltear ag súil leo agus na táscairí feidhmíochta chun faireachán a dhéanamh ar ghnóthachtáil na cuspóirí agus na dtorthaí.

Ach an bailiú sonraí riaracháin leathnaithe a bheith curtha ar bun, chuirfeadh EIGE tuarascáil faoi bhráid Parlaimint na hEorpa agus na Comhairle ina míneofaí conas a baineadh amach na cuspóirí, go háirithe cuspóirí a bhaineann le pleanáil agus costais.

Dhá bhliain tar éis thús na n-oibríochtaí agus gach bliain ina dhiaidh sin, chuirfeadh EIGE tuarascáil faoi bhráid an Choimisiúin maidir le feidhmiú teicniúil na ngníomhaíochtaí bailithe sonraí.

Déanfar meastóireacht rialta ar an ngníomhaíocht sin i gcomhthéacs meastóireachtaí a dhéanfar ina dhiaidh sin ar EIGE, a dhéantar i gcomhréir le hAirteagal 20 de Rialachán (CE) Uimh. 1922/2006.

2.2. Córas bainistíochta agus rialaithe

2.2.1. *An bonn cirt atá leis na modhanna bainistíochta, le sásraí cur chun feidhme an chistithe, leis na módúlachtaí íocaíochta agus leis an straitéis rialaithe atá beartaithe*

Ós rud é go mbeidh tionchar ag an togra ar ranníocaíocht bhliantúil an Aontais chuig EIGE, cuirfear buiséad an Aontais chun feidhme trí bhainistíocht indíreach.

De bhun phrionsabal na bainistíochta fóna airgeadais, cuirfear buiséad na gníomhaireachta chun feidhme i gcomhréir le rialú inmheánach éifeachtach éifeachtúil.

Maidir le rialuithe ex post, tá an ghníomhaireacht faoi réir:

- iniúchadh inmheánach arna dhéanamh ag an tSeirbhís um Iniúcháireacht Inmheánach de chuid an Choimisiúin;
- tuarascálacha bliantúla ón gCúirt Iniúcháirí, lena dtugtar ráiteas dearbhaithe maidir le hiontaofacht na gcuntas bliantúil agus dlíthiúlacht agus rialtacht na n-idirbheart is bun leo;
- urscaoileadh bliantúil a dheonaíonn Parlaimint na hEorpa;
- imscrúduithe féideartha arna ndéanamh ag OLAF chun a áirithiú, go háirithe, go mbainfear úsáid cheart as na hacmhainní a leithdháiltear ar ghníomhaireachtaí;
- sraith eile rialaithe agus cuntasachta ón Ombudsman Eorpach.

2.2.2. *Faisnéis faoi na rioscaí a aithníodh agus na córais rialaithe inmheánacha a cuireadh ar bun chun na rioscaí a mhaolú*

Níor aithníodh aon rioscaí sonracha ag an gcéim seo.

2.2.3. *Meastachán ar chost-éifeachtúlacht na rialuithe agus an bonn cirt atá leis sin (cóimheas ‘costais rialaithe ÷ luach na gcistí gaolmhara arna mbainistiú’) agus measúnú ar an leibhéal riosca earráide a mheastar a bheidh ann (tráth an iocaíocht a dhéanamh agus tráth an clár a dhúnadh)*

Tuairiscíonn an Coimisiún ar an gcóimheas “costais/iocaíocht rialaithe na gcistí gaolmhara arna mbainistiú”. Tuairiscítear i dTuarascáil Bhliantúil ar Gníomhaíochtaí 2020 AS JUST gurb é 0.74 % an cóimheas i ndáil le hEintitis a gCuirtear Bainistíocht Indíreach de Chúram Orthu agus Gníomhaireachtaí Dílártaíthe, agus EIGE san áireamh.

Dheimhnigh Cúirt Iniúcháirí na hEorpa (CIE) na hidirbhearta dlíthiúlachta agus rialtacha agus iontaofacht chuntais bhliantúla EIGE do 2020, rud a chiallaíonn ráta earráide faoi bhun 2 %. Ní thugann aon ní le fios go n- éireoidh an ráta earráide sin níos measa sna blianta amach romhainn. Dearbhaítear iontaofacht 2020 chuntas freisin bunaithe ar fhíorú arna dhéanamh ag iniúcháir seachtrach neamhspleách.

2.3. **Bearta chun calaois agus neamhrialtachtaí a chosc**

Sonraigh na bearta coisctheacha agus cosanta atá ann cheana nó atá beartaithe, e.g. ón Straitéis Frithchalaoise.

Leagtar amach na bearta a bhaineann le calaois agus neamhrialtachtaí a chomhrac, inter alia, i Straitéis Frith-Chalaoise EIGE 2021-2023. Glacann EIGE páirt i ngníomhaíochtaí coisctheacha i ndáil le calaois ón Oifig Eorpach Frith-Chalaoise agus tá sé d’oibleagáid air an Coimisiún a chur ar an eolas gan mhoill faoi chásanna ina dtoimhdítear calaois agus neamhrialtachtaí airgeadais eile.

3. AN TIONCHAR AIRGEADAIS A MHEASTAR A BHEIDH AG AN TOGRA/TIONSCNAMH

3.1. Ceannteidil an chreata airgeadais ilbhliantúil agus na línte buiséid ar a n-imreofar tionchar

- Línte buiséid atá ann cheana

In ord cheannteidil agus línte buiséid an chreata airgeadais ilbhliantúil.

Ceannteide al an chreata airgeadais ilbhliantúil	Líne bhuiséid	Saghas caiteachais	Ranníocaíocht			
	Uimhir	LD/LN ⁵⁶ .	ó thíortha de chuid CSTE ⁵⁷	ó thíortha is iarrthóirí ⁵⁸	ó thíortha	de réir bhri Airteagal 21(2)(b) den Rialachán Airgeadais
Ceanntei deal 2	07.100500 An Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne	Difreáilte	NÍL	NÍL	NÍL	NÍL
Ceanntei deal 2	07.0603 – Daphne	Difreáilte	NÍL	Is minic	NÍL	NÍL

- Línte nua buiséid atá á n-iarraidh

In ord cheannteidil agus línte buiséid an chreata airgeadais ilbhliantúil.

Ceannteide al an chreata airgeadais ilbhliantúil	Líne bhuiséid	Saghas caiteachais	Ranníocaíocht			
	Uimhir	LD/LN.	ó thíortha de chuid CSTE	ó thíortha is iarrthóirí	ó thíortha	de réir bhri Airteagal 21(2)(b) den Rialachán Airgeadais
	[XX.YY.YY.YY]		TÁ/NÍL	TÁ/NÍL	TÁ/NÍL	TÁ/NÍL

⁵⁶ LD = Leithreasuithe difreáilte / LN = Leithreasuithe neamhdhifreáilte.

⁵⁷ CSTE: Comhlachas Saorthrádála na hEorpa.

⁵⁸ Tíortha is iarrthóirí agus, nuair is iomchuí, tíortha ó na Balcáin Thiar a d'fhéadfadh a bheith ina n-iarrthóirí.

3.2. An tionchar airgeadais a mheastar a bheidh ag an togra ar leithreasuithe

3.2.1. Achoimre ar an tionchar a mheastar a bheidh aige ar leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí

- ☐ Ní éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí
- ☐ Éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí mar a mhínítear thíos:

EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

Ceannteideal an chreata airgeadais ilbhliantúil	Uimhir	Ceannteideal 2: Comhtháthú, Athléimneacht agus Luachanna
--	---------------	---

Príomhthéacs: EIGE			Bliain N ⁵⁹	Bliain N+1	Bliain N+2		Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)	IOMLÁN
Teideal 1: Caiteachas foirne ⁶⁰	Gealltanais	(1)	0,200	0,200	0,200			0,600
	Íocaíochtaí	(2)	0,200	0,200	0,200			0,600
Teideal 2: Caiteachas bonneagair agus oibriúcháin	Gealltanais	(1d)	0,050	0,250	0,050			0,350
	Íocaíochtaí	(2a)	0,050	0,250	0,050			0,350
Teideal 3: caiteachas oibríochtúil	Gealltanais	(3ú)	0,500⁶¹	0,500⁶²	0,500⁶³			1,500

⁵⁹ Glactar leis go dtosóidh an ghníomhaíocht in 2025/2026 (ag brath ar dháta theacht i bhfeidhm na treorach) agus nach mbeidh aon dáta deiridh léi. Is ionann an meastachán do na blianta ina dhiaidh sin, agus an chomhéifeacht cheartúcháin agus an méadú ar thuarastail le haghaidh Theideal 1, boilsciú le haghaidh Theideal 2 agus Theideal 3 á cur san áireamh.

⁶⁰ Caiteachas foirne arna ríomh ag an nGníomhaireacht (i.e. fíorchostais/ní meánchostas caighdeánach).

⁶¹ Meastachán bunaithe ar thionscadail chomhchosúla; Faoi réir phraghsanna an mhargaidh.

⁶² Meastachán bunaithe ar thionscadail chomhchosúla; Faoi réir phraghsanna an mhargaidh.

⁶³ Meastachán bunaithe ar thionscadail chomhchosúla; Faoi réir phraghsanna an mhargaidh.

	Íocaíochtaí	(3b)	0,500	0,500	0,500			1,500
IOMLÁN leithreasuithe i gcás EIGE	Gealltanais	=1+ 1d + 3ú	0,750	0,950	0,750			2,450
	Íocaíochtaí	=2+ 2a +3b	0,750	0,950	0,750			2,450

Ceannteideal an chreata airgeadais ilbhliantúil	7	‘Caiteachas riaracháin’
--	----------	-------------------------

EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

		Bliain N	Bliain N+1	Bliain N+2	Bliain N+3	Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)			IOMLÁN
AS: <.....>									
•Acmhainní daonna									
•Caiteachas riaracháin eile									
IOMLÁN AS <....>	Leithreasuithe								

IOMLÁN leithreasuithe faoi CHEANNTEIDEAL 7 den chreat airgeadais ilbhliantúil	(Iomlán gealltanais = Iomlán íocaíochtaí)								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

		Bliain N ⁶⁴	Bliain N+1	Bliain N+2	Bliain N+3	Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)			IOMLÁN
IOMLÁN leithreasuithe faoi CHEANNTÉIDIL 1 go 7 den chreat airgeadais ilbhliantúil		Gealltanais							
		Íocaíochtaí							

3.2.2. An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar leithreasuithe EIGE

Leithreasuithe faoi chomhair gealltanais in EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

Sonraigh cuspóirí agus aschuir			Bliain N		Bliain N+1		Bliain N+2		Bliain N+3		Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)						IOMLÁN	
	ASCHUIR																	
	Saghas ⁶⁵	Méáncostas	Níl	Costas	Níl	Costas	Níl	Costas	Níl	Costas	Níl	Costas	Níl	Costas	Níl	Costas	Líon iomlán	Costas iomlán
↓																		
Cuspóir SONRACH Uimh. 1 ⁶⁶ Díchomhiomlánuithe agus modheolaíocht a fhorbairt i gcomhar leis na Ballstáit chun inchomparáideacht sonraí riaracháin ar fud an Aontais Eorpaigh a áirithiú																		

⁶⁴ Is í bliain N an bhliain a chuirfear tús le cur chun feidhme an togra/tionscnamh. Is gá an chéad bhliain cur chun feidhme a mheastar a bheidh ann a chur in ionad ‘N’ (mar shampla: 2021). Is gá an rud céanna a dhéanamh i gcás na mblianta eile.

⁶⁵ Is ionann aschuir agus táirgí agus seirbhísí atá le soláthar (e.g.: líon na malartuithe mac léinn a fhaigheann maoiniú, iomlán km de bhóithre a rinneadh, etc.).

⁶⁶ Mar a thuairiscítear i bpointe 1.4.2. ‘Cuspóirí sonracha...’

- Aschur	Uirlis a fhorbairt le haghaidh dí-chomhiomlán ú sonraí			0,071		0,071		0,071									
- Aschur	Modheolaíocht a fhorbairt le haghaidh inchomparáideacht sonraí			0,071		0,071		0,071									
Fo-iomlán do chuspóir sonracha Uimh. 1				0,142		0,142		0,142									
Cuspóir SONRACH Uimh. 2 Tacú leis na Ballstáit i mbailiú sonraí trí chomhchaighdeán a bhunú maidir le haonaid a chomhaireamh, rialacha a chomhaireamh, díchomhiomlánuithe coiteanna, formáidí tuairiscithe, agus maidir le cionta a aicmiú																	
- Aschur	Formáid tuairiscithe a bheidh comhtháite san ardán agus curtha chun feidhme ag na			0,071		0,071		0,071									
	Nósanna lmeachta Oibríochta arna nglacadh ag Ballstáit uile an			0,071		0,071		0,071									
	Sonraí ábhartha a fhaightear go slán ó na Ballstáit chuig EIGE			0,071		0,071		0,071									

	Sonraí a aistríodh i mbealach struchtúrtha, leath-uathoibrith			0,071		0,071		0,071										
	Sonraí a chuirtear ar fáil go poiblí ar an ngréasán, lena n-áirithítear comhlíonadh CRDP			0,074		0,074		0,074										
Fo-iomlán do chuspóir sonrach Uimh. 2				0,358		0,358		0,358										
COSTAS IOMLÁN				0,500		0,500		0,500										

3.2.3. *An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar acmhainní daonna EIGE*

- ☐ Ní éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear leithreasuithe de chineál riaracháin
- ☒ Éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear leithreasuithe de chineál riaracháin mar a mhínítear thíos:
- EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

	Bliain N ⁶⁷	Bliain N+1	Bliain N+2	Bliain N+3	Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)			IOMLÁN
--	---------------------------	---------------	---------------	---------------	---	--	--	---------------

—

Foirme sealadacha (Gráid AD) ⁶⁸	0,070	0,070	0,070					
Foirme sealadacha (gráid AST)								
Baill foirne ar conradh ⁶⁹	0,130	0,130	0,130					
Saineolaithe Náisiúnta ar lasacht								

—

IOMLÁN								
---------------	--	--	--	--	--	--	--	--

—

- Riachtanais foirne (FTE):

	Bliain N ⁷⁰	Bliain N+1	Bliain N+2	Bliain N+3	Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)			IOMLÁN
--	---------------------------	---------------	---------------	---------------	---	--	--	---------------

—

Foirme sealadacha (Gráid AD)	1	1	1					
Foirme sealadacha (gráid AST)								
Baill foirne ar conradh	2	2	2					

⁶⁷ Glactar leis go dtosóidh an ghníomhaíocht in 2025/2026 (ag brath ar dháta theacht i bhfeidhm na treorach) agus nach mbeidh aon dáta deiridh léi.

⁶⁸ Caiteachas foirne arna ríomh ag an nGníomhaireacht (i.e. fíorchostais/ní meánchostas caighdeánach).

⁶⁹ Caiteachas foirne arna ríomh ag an nGníomhaireacht (i.e. fíorchostais/ní meánchostas caighdeánach).

⁷⁰ Glactar leis go dtosóidh an ghníomhaíocht in 2025/2026 (ag brath ar dháta theacht i bhfeidhm na treorach) agus nach mbeidh aon dáta deiridh léi.

Saineolaithe Náisiúnta ar Iasacht								
--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

—

IOMLÁN								
---------------	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3.1. Na hacmhainní daonna a mheastar a bheidh riachtanach

- ☒ Ní éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear acmhainní daonna.
- ☐ Éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear acmhainní daonna mar a mhínítear thíos:

Sloinnfear an meastachán in aonaid de choibhéis lánaimseartha

	Bliain N	Bliain N+1	Bliain N+2	Bliain N+3	Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)		
•Poist don phlean bunaíochta (oifigigh agus foireann shealadach)							
20 01 02 01 (Ceanncheathrú agus Oifigí Ionadaíocht an Choimisiúin)							
20 01 02 03 (Toscaireachtaí)							
01 01 01 01 (Taighde indíreach)							
01 01 01 11 (Taighde díreach)							
Línte buiséid eile (sonraigh)							
•Foireann sheachtrach (i gcoibhéis lánaimseartha: FTE) ⁷¹							
20 02 01 (AC, END, INT ón ‘imchlúdach iomlánaíoch’)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT agus JPD sna toscaireachtaí)							
XX 01 xx yy zz ⁷²	- sa cheanncheathrú						
	- i dtoscaireachtaí						
01 01 01 02 (AC, END, INT – Taighde indíreach)							
01 01 01 12 (CA, INT, SNE – taighde díreach)							
Línte buiséid eile (sonraigh)							
IOMLÁN							

Is é **XX** an réimse beartais nó an teideal buiséid lena mbaineann.

Soláthrófar na hacmhainní daonna is gá le baill foirne ón Ard-Stiúrthóireacht a bhfuil bainistíocht an bhirt faoina gcúram cheana agus/nó a ath-imlonnófar laistigh den Ard-Stiúrthóireacht, mar aon le haon leithdháileadh breise a d’fhéadfaí a thabhairt don Ard-Stiúrthóireacht atá i mbun bainistíochta faoi chuimsiú an nós imeachta maidir le leithdháileadh bliantúil i bhfianaise na srianta buiséadacha.

Cur síos ar na cúraimí a bheidh le déanamh:

Oifigigh agus pearsanra sealadach	
Pearsanra seachtrach	

⁷¹ AC = Ball foirne ar conradh; AL= Ball foirne áitiúil; END= Saineolaí náisiúnta ar iasacht; INT= Ball foirne gníomhaireachta; JPD = Saineolaithe sóisearacha i dtoscaireachtaí.

⁷² Fo-uasteorainn d’fhoireann sheachtrach arna cumhdach ag leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí (na seanlínte ‘BA’).

3.2.4. Comhoiriúnacht don chreat airgeadais ilbhliantúil reatha

- ☐ Tá an togra/tionscnamh comhoiriúnach leis an gcreat airgeadais ilbhliantúil reatha.
- ☒ Is éard a bheidh sa togra/tionscnamh athshannadh an cheannteidil ábhartha sa chreat airgeadais ilbhliantúil.

Beidh athchlárú an cheannteidil ábhartha sa chreat airgeadais ilbhliantúil á cheangal leis an togra seo. Is é an Clár um Shaoránaigh, Comhionannas, Cearta agus Luachanna (CERV) an fhoinsé ath-implonaithe – snáithe Daphne (07.0603) chun líne buiséid EIGE (07.1005) a mhéadú don tréimhse 2025-2027.

- ☐ Éilítear leis an togra/tionscnamh go gcuirfear an ionstraim sholúbthachta i bhfeidhm nó go ndéanfar athbhreithniú ar an gcreat airgeadais ilbhliantúil⁷³.

Mínigh an méid a bhfuil gá leis, agus sonraigh na ceannteidil agus na línte buiséid lena mbaineann agus na méideanna comhfhreagracha.

3.2.5. Ranníocaíochtaí ó thríú páirtithe

I gcás an togra/tionscnaimh seo:

- ☒ ní dhéantar foráil maidir le cómhaoiniú le tríú páirtithe
- ☐ déantar foráil maidir leis an gcómhaoiniú le tríú páirtithe atá réamh-mheasta thíos:

Leithreasuithe in EUR milliúin (go dtí an 3ú deachúil)

	Bliain N ⁷⁴	Bliain N+1	Bliain N+2	Bliain N+3	Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)			Iomlán
Sonraigh an comhlacht cómhaoinithe								
IOMLÁN leithreasuithe cómhaoinithe								

⁷³ Féach Airteagail 12 agus 13 de Rialachán (AE, Euratom) 2093/2020 ón gComhairle an 17 Nollaig 2020 lena leagtar síos an creat airgeadais ilbhliantúil do na blianta 2021 go 2027.

⁷⁴ Is í bliain N an bhliain a chuirfear tús le cur chun feidhme an togra/tionscnaimh. Is gá an chéad bhliain cur chun feidhme a mheastar a bheidh ann a chur in ionad ‘N’ (mar shampla: 2021). Is gá an rud céanna a dhéanamh i gcás na mblianta eile.

3.3. An tionchar a mheastar a bheidh ar ioncam

- ☒ Ní bheidh tionchar airgeadais ar bith ag an togra ar ioncam..
- ☐ Beidh an tionchar airgeadais seo a leanas ag an togra/tionscnaimh:
 - ☐ maidir le hacmhainní dílse
 - ☐ ar ioncam eile
 - ☐ má tá an t-ioncam sannta do línte caiteachais, sonraigh sin

EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

Líne buiséid ioncaim:	Leithreasuithe atá ar fáil don bhliain airgeadais reatha	Tionchar an togra/tionscnaimh ⁷⁵						
		Bliain N	Bliain N+1	Bliain N+2	Bliain N+3	Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)		
Airteagal								

I gcás ioncam ilghnéitheach atá sannta, sonraigh na línte buiséid a n-imrítear tionchar orthu.

Aon rud eile (e.g. an modh nó an fhoirmle a úsáideadh chun an tionchar ar ioncam a ríomh nó aon fhaisnéis eile).

⁷⁵

A fhad a bhaineann le hacmhainní dílse traidisiúnta (dleachtanna talmhaíochta, tobhaigh siúcra), ní mór na méideanna a luaitear a bheith ina nglanmhéideanna, i.e. méideanna comhlána agus 20 % de na costais bhailiúcháin a bheith bainte astu.